

KULTUR. Den 26 oktober är det exakt 70 år sedan Mariehamns stadsfullmäktige kunde hålla sitt första möte i stadshuset.

Jerker Örjans och **Folke Wickström** skildrar stadshusets tillkomsthistoria. Både placeringen och valet av husets arkitekt: **Lars Sonck** föregicks av en hel del beslutsvånda.

SIDAN 9

Miljonbedragaren fick samhällstjänst

Två års ovillkorligt fängelse omvandlat till 52 timmar jobb

NYHETER. Paf-bedragaren som för ett par år sedan lurade spelbolaget och förde över en miljon euro till sitt eget Nordea-konto har fått sitt straff mildrat i Åbo hovrätt.

I juni i fjol dömde Ålands tingsrätt honom till två års ovillkorligt fängelse för grovt bedrägeri – ett straff som hovrätten nu har sänkt till ett år och nio månaders fängelse, villkorligt.

I praktiken betyder det att den 30-årige mannen från Esbo i riket får avtjäna sitt straff med att göra 52 timmar samhällstjänst – trots att domen också i hovrätten gavs för grovt bedrägeri.

Orsaken till att straffet mildrades var dels att han ingått förlikning med Paf om den halva miljon euro han kom över och hann spendera under de två månader han hade pengarna på

sitt konto, dels att han inte är straffad sedan tidigare.

Ledande landskapsåklagare **Jens-Erik Budd** ska försöka få domen prövad i Högsta domstolen.

–Ett brott som handlar om en miljon euro bör leda till ovillkorligt fängelse, säger han till Nya Åland.

SIDAN 3

Fångar skadedjur. Götrik Sundberg har just fått årets nittonde mårhund i sin fälla i Geta. Årets största fångst vägde nästan elva kilo.

Foto: JONAS EDSVIK

Götrik skyddar fåglarna mot mårhund

REPORTAGE. Götrik Sundberg i Geta har jagat i hela sitt liv. Men när han var ung fanns det inga mårhundar som störde den ekologiska balansen i de åländska skogarna. Sedan slutet av 1970-talet har mårhundarna förö-

kat sig lavinartat och det är omöjligt att ens försöka uppskatta hur många det finns.

När Götrik gick i pension började han hålla efter mårhundarna och fångade runt 35 stycken varje år. Totalt har han fångat

nästan 300 på tolv år. Och han tycker att beståndet börjar minska i Bolstaholmstrakten, i år har han bara fångat 19 stycken.

SIDORNA 12-13

Lr vill försvara kustnära fiske

NYHETER. Fiskeribyrån har tittat närmare på den finländska regeringens utkast till nationellt program för yrkesfisket fram till år 2015.

Det är av största vikt att försvara det småskaliga kustfisket och att i ett längre perspektiv arbeta för att lösgöra det från EU:s övervakningspolitik, skriver landskapsregeringen i sitt utlåtande.

Från åländsk sida tar man inte ställning till hur riket vill utveckla fiskerinäringen utom när det gäller hur skador förorsakade av säl och skarv ska minskas. Där anser landskapet att förslaget om möjligheterna till jakt är för diffust formulerat.

SIDAN 4

Hittar vi helgens pokerkung på Åland bland de här jokarna?

Pokerturning hoppas på rekord

SPORT. Idag inleds pokerturneringen Paf Poker Challenge i Alandica kultur- och kongress. Ungefär 70 spelare är anmälda och arrangörerna hoppas att ännu fler ställer upp så det gamla deltagarerekordet på 94 spelare kan bräckas.

Nya Åland har pratat med fyra åländska spelare som hoppas gå långt i turneringen.

SIDAN 14

Plastleksaker på frimärken

NYHETER.

Gammal konst och moderna plastleksaker. Allt ryms med på nästa års åländska frimärken som presenterades igår.

Nya Åland kan visa bilder på de kommande frimärkena.

SIDAN 10

Dajas Djurgården intresserade av Jani

SPORT. Djurgårdens IF kan vara intresserade av att värva förre IFK Mariehamns spelaren **Jani Lyyski**. Fotbollskanalen.se berättade igår att representanter från klubben åker till Vasa i helgen för att se Lyyski spela, och **Daniel "Daja" Sjölund** berättar för Nya Åland att en scout i klubben har frågat honom om hans gamla lagkamrat. Lyyski själv vill inte kommentera ryktena.

SIDAN 15

mat

2

Oxtunga med sötsur sås berättar **Solveig Mörn** om i Matrutan. Och så blir det påron koka i lingon!

kultur

8

Onödiga saker får ett nytt liv i Kakelhallens konstutställning.

folk

24

Dagens ålänning **Rainer Eriksson** är aktiv i det mesta som har med Kökar att göra.

åland 24 ikväll

Adam Öhman besöker kyrkoherde **Juanita Fagerholm-Urch** På hemmaplan.

www.mariehamnskonsthandel.com

HANCOCK ROBERT (1912-1993), "Sjöbodan i Kärlingsund", akryl på duk, 80x147 cm

LILJEFORS LINDORM (1909-1985), "Eidrar vid Herrö"-68, olja på duk, 100x135 cm

MARIEHAMNS KONSTHANDEL

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

”Den som vill hitta något som liknar det ursprungliga köket bör söka sig till Rom. Här går det fortfarande att finna viss inälvsmat som dilammstarmar och enkla rätter som pasta med ost och peppar.

DOMINIC INGEMARK, ROMEXPERT.

Lingonpäron. På gamla gårdar finns det oftast, eller fanns, ett päronträd. Ett bra sätt att ta tillvara päronen var att koka dem i lingon. Den metoden fungerar fortfarande! Foto: ERKKI SANTAMALA

Långsamt ris. Rött är det och gott blir det, men det tar sina modiga 40 minuter. Koka i buljong och lägg i svamp, mer behövs inte! Foto: ERKKI SANTAMALA

Nytt, gammalt, långsamt

Ibland är det slumpen som avgör hur det blir. Så var det med lingonpäronen och delvis med det röda riset. Men Solis recept på tunga är ingen slump!

Lördags var det ”matfabrik” på gång. 5 kg lammtungor skulle kokas, flås och frysas in i kokspadet. Eftersom min största kastrull är 4 liter (varför?) måste tungorna kokas i två omgångar, så det mesta av dagen gick åt innan allt var klart.

Men i fortsättningen är det bara att fram, tina och njuta när vi är på tumanhand. Så många fler finns det nämligen inte som förstår sig på. Med undantag för Soli.

Solveig Mörn i Tranvik hade läst om maträtter, som var nostalgi för **Mirjam Öberg**. Och hon kunde bidra med ett recept på tunga i sötsur sås, ett recept som hon lärt sig av en kock under åren i Afrika.

–Det kan vara tunga av oxen eller svin,

färska. Man slår på vatten så det täcker, lägger i en stor lök med fem nejlikor instuckna samt lagerblad och morot, salt och peppar.

Mängden salt skall vara sådan att man, när man sedan gör sås på kokspadet, inte längre behöver salta såsen. Saltet skall vara med från början för att smaken skall bli mjuk och fyllig, råder Soli Mörn. Om saltet läggs till på slutet blir smaken skarp.

Tungan kokas mjuk (tar minst ett par timmar, känn med sticka), plockas upp och flås medan den är varm.

Så hackar man en stor lök per person, fräser löken, slår på spadet och reder med litet mjöl.

–När såsen är lagom koncentrerad smaksätter man med ättika eller vitt-

vinsvinäger och socker efter smak. Man kan titta i kokboken på dillkötsrecept, idén är densamma, säger Soli.

Så skär man tungan i skivor och serverar med såsen och kokt potatis.

Ett annat, litet annorlunda recept har hon från Elfenbenskusten.

–Man malar lever, blandar med rivna lök, persilja, citron och peppar. Det är gott!

Och så någonting helt annat, som Soli blev förtjust i under en resa i Turkiet.

–Man kokar en gröt på röda linser, kryddar med litet färsk chili och serverar med tjock, turkisk yoghurt.

Det låter värt att pröva.

Hårda päron

Förra veckan kom jag hem med en påse päron. Billiga och, skulle det visa sig, både hårda och rätt smaklösa. Vad göra?

Eftersom hjärnan tydligen har ställt

in sig på gammaldags recept kom jag på att man förr kokade päron i lingon och lade in. Och visst finns det fortfarande recept på lingonpäron på nätet.

Lingonpäron

4 dl lingon, färska eller frysta
2 dl socker
3 dl vatten
1 citron, saften
500 g päron, ca 6 stycken
vispgräddat eller glass till serveringen

Koka upp lingon, socker, vatten och citronsaft och låt sjuda några minuter.

Skala päronen, stora delas i två delar, kärnan ur och läggs i lagen. Låt koka sakta tills päronen är mjuka. Det tar från 30 minuter uppåt. Känn med en tandpetare.

Lägg päron och lag i en ren glasburk, skruva på locket och förvara kallt. Kan sparas några månader, men kan också ätas direkt, helst med vispgräddat.

Tips

Till vanliga inlagda päron, utan lingon, blir det väldigt gott att smaksätta vispgrädden med några droppar citron.

Slow food-ris

Långsam mat är inne. Kallar man det slow food så låter det väldigt nytt och spännande, men egentligen handlar det om att ge maten tid, som man gjorde förr. Däremot kan ingredienserna vara nya.

Och här är en för mig ny ingrediens, som dök upp på butikshyllan nyligen. Jag var ute efter ris för långkok – med mera ledig tid behöver inte allt bli klart på 10 minuter. Det var då jag fick syn på rött rår, ekologiskt dessutom.

Koka det i buljong, lägg i en näve torkade trattkantareller eller trumpet-svamp och låt sjuda minst 40 minuter. Det blir så gott att man mer än väl klarar sig utan kött som tillbehör!

Missa inte Juanita på hjul!

På Hemmaplan

I kväll besöker Adam Öhman kyrkoherden Juanita Fagerholm i Sund-Vårdö församling

18.30 19.30 21.30 22.30 23.30

Öppnar i stan. Mercedes Winqvist-Urbano som nyligen vann andra pris i en svensk chokladfestival öppnar inom kort ett eget chocolaterie i Mariehamn.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Mercedes öppnar chocolaterie

Mercedes Winqvist-Urbano kom på en hedrande andra plats i den svenska tävlingen "Årets choklad-pralin 2009" som avgjordes förra veckan. Nu öppnar hon också ett eget chocolaterie i Mariehamn.

När Nya Åland ringer för att gratulera talar Mercedes Winqvist-Urbano i telefon med sin mamma i Venezuela, men maken Peter Winqvist kan berätta att Mercedes nu öppnar ett chocolaterie i Mariehamn.

–Det har alltid varit hennes dröm och nu har vi hittat den rätta lokalen i centrala Mariehamn. Adressen är ännu hemlig, vi håller på och inreder stället, men vi öppnar inom kort. Pralinförsäljningen vi haft vid Café Lugn och ro i Eckerö har varit säsongsbunden och det har funnits efterfrågan på ett året-runt-ställe.

På chocolateriet kan man köpa choklad i alla former, både fast och flytande.

–Det kommer också att finnas kaffe, men tonvikten är helt på choklad.

Chokladfestival

Vid årets chokladfestival på Nordiska Museet i Stockholm som hölls senaste veckoslut deltog Mercedes Winqvist-Urbano. Hon knep en prestigefylld andra placering. Winqvist-Urbano var, som enda icke-svensk, inbjuden till tävlingen.

–Festivalen var bättre besökt än fjolårets som lockade över 14.000 besökare. **Josefine Baumann** från Chokladfabriken i Stockholm vann och trea kom **Birgitta Larsson** Konditori Princess, Lidingö.

Alla inbjudna skulle göra en mörk och en ljus chokladpralin.

–Mercedes hade valt att göra den ljusa pralinen med en ganache av ugnsbakade åländska äppel och karameliserade pekannötter och den mörka innehöll dulce de leche ganache och marinerad plommonmarsipan.

Enligt juryns utlåtande var det mycket hög nivå och kvaliteten på tävlingsbidragen.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax

Två års ovillkorligt fängelse blev 60 timmar samhällstjänst

Paf-bedragarens straff mildrades av hovrätten

Åbo hovrätt har mildrat den ovillkorliga fängelse-dömmande som en Paf-spelare fick av Ålands tingsrätt efter en miljonsvindel 2006 och 2007.

Hovrätten fann förmlidrande omständigheter och mannen slipper därför undan med samhällstjänst.

Hovrättsdomen gavs i går.

Det var i juni i fjol som nätbedragaren – en 30-årig man bosatt i riket – dömdes av Ålands tingsrätt till två års ovillkorligt fängelse för grovt bedrägeri.

I november 2006 upptäckte han av en slump en bugg – ett fel i systemet – på Paf:s spelsajter, ett fel som gjorde det möjligt att under korta tidsperioder föra över påhittade penningssummor till det egna spelkontot. Från spelkontot förde mannen sedan i jämn takt över pengar till sitt eget bankkonto. Sammanlagt överförde han en miljon euro.

Han hann göra av med hälften innan han gjorde ett misstag och bedrägeriet upptäcktes i slutet av januari följande år.

Ville ha ändring

Mannen överklagade till Åbo hovrätt och ville ha domen ändrad till bedrägeri för den halva miljon han spenderat och enbart försök till bedrägeri för den andra halva miljonen som han fortfarande hade kvar på sitt konto och som makulerades av Paf. Han ville också att straffet skulle lindras till villkorligt fängelse eller samhällstjänst eftersom han ingått förlikning med Paf och att han hade bidragit till att brottet kunde utredas.

Åklagaren Jens-Erik Budd ville i sitt motbesvär att det ovillkorliga fängelsestraffet skulle förlängas till tre år. Åklagarens motivering var att mannen hade varit ute

efter att få pengar och att Paf hade vållats en synnerligen kännbar skada. Åklagaren hävdade att nätspelarens agerande var planerat och beslutsamt eftersom han nästan dagligen i över två månader hade fört över pengar från sitt spelkonto till sitt bankkonto.

Att han inte hann föra över hela miljonbeloppet till sitt bankkonto innan brottet uppdagades innebar inte att det enbart handlade om försök till bedrägeri, enligt åklagaren.

Grovt bedrägeri

Hovrätten höll med om tingsrättens motivering och slutsats – nätspelaren hade gjort sig skyldig till grovt bedrägeri. Hovrätten konstaterar att det saknas utredning om den faktiska skadan som Paf lidit på grund av bedrägeriet, men slår ändå fast att den i början hade en sådan omfattning att den i sig hade förutsatt ett ovillkorligt fängelsestraff.

Trots detta lindrades alltså det tvååriga ovillkorliga fängelsestraffet till villkorligt i ett år och nio månader, med en prøvotid till juni 2012. Utöver det villkorliga fängelsestraffet dömdes mannen till att göra 60 timmar samhällstjänst. Mannen satt häktad under tiden 1-8 februari 2007 och får för det dra av åtta timmar från samhällstjänsten som alltså i slutändan blir 52 timmar.

Att fängelsestraffet blir villkorligt motiverar hovrätten med att mannen dels har medverkat till att bedrägeriet kunde utredas, dels att han förlikats med Paf och bidragit till att den skada han förorsakade spelbolaget har reglerats.

Till övriga delar ändras tingsrättens dom inte.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Åklagaren går till Högsta domstolen

Ledande landskapsåklagare Jens-Erik Budd ska försöka få Högsta domstolen att pröva hovrättens dom mot Paf-bedragaren.

–Ett brott som handlar om en miljon euro bör leda till ovillkorligt fängelse.

Han jämför hovrättens straffmätning – ett år och nio månader villkorligt fängelse och samhällstjänst – med en tidigare dom.

Det fallet var det dittills mest omfattande bedrägerimålet på Åland då en kvinna anställd på en bank kom över 500.000 mark, 84.000 euro, på ett orätmätigt sätt. För det

dömdes hon till ett och ett halvt års ovillkorligt fängelsestraff.

Fallet med Paf-bedragaren handlar om tolv gånger så mycket pengar, konstaterar Jens-Erik Budd.

–Men han fick bara en villkorlig dom på ett år och nio månader.

Han hoppas att HD beviljar prövningstillstånd även om det handlar om ett påföljds- och inte om ett rättspraxisfall.

–HD brukar inte ta upp påföljdsfall, men om det är ett extremt fall som det här så kan det gå. Det är i alla fall inte omöjligt. (ao)

Fejkmiljonär. Den 30-årige nätbedragaren - som kom till rättegången i tingsrätten i maj i fjol förd solglasögon anford av sitt biträde Markus Hamro-Drotz - har fått sitt straff kraftigt mildrat i Åbo hovrätt.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Så gjordes bedrägeriet

■ Den 16 november 2006 ligger en del av Paf:s nätsystem nere under en kort tid på grund av uppgradering. Felet upptäcks men rättas inte till trots att en buggrapport skrivs om att rättelse skulle göras.

■ Nätspelaren ska under just den korta tidsperioden flytta över 17 euro som han hade kvar på ett så kallat skicklighetsspelkonto till sitt vanliga spelkonto, båda på Paf. Han upptäcker då att summan inte försvinner från avsändarkontot trots att summan också får in på det vanliga spelkontot.

■ Han hittar på på olika summor – 100 euro, 1.000 euro, 5.000 euro – och upptäcker att summorna går in på hans spelkonto. Han flyttar samma dag över 10.000 euro av de påhittade pengarna till sitt eget bankkonto på Nordea. Paf:s kontrollsystem larmar, transaktionen stoppas och summan makuleras.

■ Den 21 november, fem dygn senare, uppstår samma bugg under en oplanerad avstängning under en mycket kort tid. Först för nätspelaren över småsummor, men tar sedan i ordentligt, skriver

1.000.000 euro och trycker på sändknappen. Systemet godtar summan och plötsligt har han över en miljon euro på sitt spelkonto.

■ Nu börjar han testa med att föra över pengar till sitt eget bankkonto på Nordea. Han vet att 10.000 euro är för mycket och provar därför med små summor. Till slut kommer han fram till att han kan föra över 9.000 euro per gång utan att Paf:s system larmar.

■ Under två månader för han så gott som dagligen över 9.000 euro tills han i januari 2007 har totalt en halv miljon euro på sitt bankkonto. Pengarna använder han till konsumtion, till att köpa aktier

och till att spela på nätet.

■ Den 25 januari får Paf:s säkerhetschef reda på att en spelare har skapat en stor summa pengar och att han lyckats plocka ut en stor del av dem. En utredning startar och genom att granska loggar i spelsystemet kommer spelbolaget fram till vad som hänt. ■ Den 27 januari begår han av någon okänd anledning ett fel och skriver 19.000 euro i stället för 9.000 inför den dagliga transaktionen. Paf:s kontrollsystem går i gång. Nätbedragaren blir fast, Paf makulerar den andra halva miljonen som fortfarande finns på mannens spelkonto och bedrägeriet polisanmäls.

Landskapsregeringen: Småskaliga kustfisket måste försvaras

Det är av största vikt att försvara det småskaliga kustfisket och att i ett längre perspektiv arbeta för att lösgöra det från EU:s övervakningspolitik. Det skriver landskapsregeringen i ett utlåtande till jord- och skogsbruksministeriet.

Fiskeribyrån har tittat närmare på regeringens utkast till nationellt program för yrkesfisket fram till år 2015. Utlåtandet är undertecknat av näringsminister Jan-Erik Mattsson (C) och byråchef Jenny Melander.

Det åländska fisket har, likom det finländska, genomgått en kraftig strukturomvandling, skriver de i sitt utlåtande. Omvandlingen påbörjades redan under 1990-talet med de nationella regleringarna av laxfiske.

Trålfisket började minska 1998 och idag existerar inget trålfiske av strömming och vassbuk på Åland. Laxfisket upphörde i princip i samband med drivgarnsförbudet år 2008.

–För närvarande består det åländska havsfisket av fiske efter torsk med ett fåtal båtar, men även det fisket är hotat om det inte går att upprätthålla de ekonomiska förutsättningarna.

Självskrivna förslag

I förslaget till nationellt program presenteras mål och åtgärder som till en del kan anses självskrivna, tycker fiskeribyrån. Man påpekar också att det finns vissa skillnader mellan Åland och övriga Finland som gör att åtgärderna inte alltid är gång-

Svunna tider. Laxfisket upphörde i princip i samband med drivgarnsförbudet år 2008, skriver landskapsregeringen i ett utlåtande till regeringen. Nu är det av största vikt att försvara det småskaliga kustfisket för att det inte ska gå samma väg. Bilden visar laxvimp-lar i Korrvik år 2001. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

bara på Åland. Landskapsregeringen ser ändå gärna att man får vara med och påverka det fortsatta arbetet.

När havsfisket har minskat har istället kust- och skärgårdsfiskets betydelse ökat.

–Även här ställs man inför samma problemställningar som i övriga Finland. Ökande skador förorsakade av säl och un-

der de senaste åren även skarv minskar det ekonomiska utfallet och får många att sluta med verksamheten. Även tillgången till fiskevatten är en begränsande faktor.

Skarvjakten

Det är av största vikt att det småskaliga kustfisket försvaras och att det i framtiden lösgörs

från EU:s övervakningspolitik, skriver landskapsregeringen.

Från åländsk sida tar man inte ställning till hur riket vill utveckla fiskerinäringen – utom när det gäller hur skador orsakade av säl och skarv ska minskas. Där anser landskapet att förslaget om möjligheterna till jakt är för diffust formulerat.

För att bibehålla och utveckla fiskebranschen finns behov en generationsväxling.

–Särskild uppmärksamhet bör därför läggas vid åtgärder för att förbättra branschens image och få näringen att framstå attraktiv och lönsam.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Regionala skillnader i skarvens matvanor

Det finns stora regionala skillnader i skarvarnas matvanor. Det visar en ny rapport av Finlands miljöcentral, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet och Åbo yrkeshögskola.

Skarvens mat under häcknings-tiden undersöktes vid Finska viken, Bottenhavet, Kvarken och Bottenviken under åren 2002–2009 samt vid Skärgårdshavet år 2009.

Maten under häckningsperioden består främst av de fiskarter som finns i stora mängder i närheten av kolonin. I de vuxna skarvarnas spybollar fanns särskilt rester av gärs, abborre, strömming, storspigg och mört, men totalt identifierades 20 fiskarter i undersökningen.

Från senare tid, och särskilt från i år, finns det rapporter om att abborrar och mörtar har börjat bete sig annorlunda i de havsområden där skarven har blivit vanligare.

–Uppgifterna om fiskarnas förändrade beteende kan ha att göra med skarvarnas rörelser. Större fiskstim är ett typiskt exempel på hur fiskarna skyddar sig mot de allt vanligare predatorerna.

Men uppgifter från andra delar av världen ger motstridig information om hur skarvarna

Skarvpåverkan. I år har man konstaterat att abborrar och karpfiskar har ändrat sitt beteende i de områden där skarvbeståndet har ökat, skriver Finlands miljöcentral i ett pressmeddelande. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

påverkar fiskpopulationerna.

I Nordamerika har man å ena sidan delvis konstaterat att beståndet av gulabborren, en systerart till vår abborre, har minskat när beståndet av den lokala skarvarten ökar, berättar Miljöcentralen, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet och Åbo yrkeshögskola.

–Å andra sidan lever ett

starkt bestånd av gös i Hjälmaren i Sverige sida vid sida med ett starkt skarvbestånd.

Då de regionala skillnaderna är stora bör forskningen kring skarvens matvanor fortsätta, särskilt vid Skärgårdshavet och Bottenhavet, anser rapportskrivarna.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Stor fikapaus. Delta i Nordens största kaffepaus uppmanar Mariehamns församling och Agenda 21. På bilden från i fjol ses Maria Stenroos-Fagerström, Siv Hallbäck och Lisbet Nordlund. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Dags för Nordens största fikapaus

När du kokar kaffe på tisdag, se till att kaffet är märkt med rejäl handel och delta i Nordens största fikapaus.

Föreningar som befrämjar rejäl handel i de nordiska länderna uppmanar alla att delta i tävlingen ”Nordic fairtrade challenge”. På tisdag 20 oktober från åtta på morgonen till åtta på kvällen pågår tävlingen.

–Under den dagen är målet att samla så många som möjligt som använder minst en rättvisemärkt produkt såsom kaffe, te, choklad eller frukt, säger diakonissan **Lisbet Nordlund** vid Mariehamns församling.

Ifjol slog Finland ett världsrekord när nästan 52.000 personer deltog i kaffepauserna. Åland stod för 918 av dem.

–Men nu är det alltså en nordisk tävling och enligt förhandsanmälningarna ligger Finland bra till, säger Nordlund.

Mariehamns församling och Agenda 21 bjuder under dagen på både kaffe och tårta vid Villa Carita för den som vill delta i tävlingen den vägen.

Tävlingen är en del av programmet för Rejäl handelsveckorna som pågår 19 oktober-1 november. Den som vill anmäla sin kaffepaus till tävlingen kan göra det via www.reilukauppa.fi eller genom att skicka in en namnlista på alla som deltagit till lisbet.nordlund@evl.fi eller via fax 15 337.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

EU kräver tillbaka stöd för jordbruk

■Efter att ha betalat ut jordbruksstöd på fel grunder måste 18 av de 27 EU-länderna nu betala tillbaka totalt 215 miljoner euro till kommissionen. Länderna har inte följt EU:s bestämmelser om jordbruksutgifter och har inte heller kontrollerat stöden tillräckligt noga.

Frankrike och Spanien krävs på de största beloppen – 71 miljoner och 31 miljoner euro. Finland måste betala tillbaka 60.000 euro eftersom sanktionerna för felaktigt utbetalda produktionsstöd för dikor inte har beräknats på rätt sätt och för att de kontroller som gjordes 2003 inleddes för sent.

Det är EU-ländernas uppgift att betala ut EU:s jordbruksstöd. Kommissionen granskar sedan att länderna betalat ut EU-medlen på rätta grunder. (ak)

Polis stoppade två fortkörare

■Sent på kvällen i tisdags stoppade polisen en fortkörare i Jomala Gotthby. Föraren körde sin bil i 114 kilometer i timmen på 90-vägen. Senare samma kväll stoppades en annan person som körde 67 kilometer i timmen på Gamla Godbyvägen i Mariehamn som är en 40-sträcka.

Båda är misstänkta för äventyrande av trafiksäkerheten. (mt)

Två cyklar stals i stan

■Från Västra Esplanadgatan i Mariehamn har två cyklar stulits på sistone. Någon gång under perioden 15-30 augusti stals en Helkama Velox Oy. Den 12 oktober var det dags igen när en cykel av märket Tähtipyörä togs. Tidpunkten var mellan 20.00-20.30 på kvällen. (mt)

Låtsades vara från myndighet

■En person ringde hem till en annan från dolt nummer och uppgav sig vara en myndighetsperson. Samtalet ägde rum 7 oktober på kvällen och händelsen är nu polisanmäld som hemfridsbrott. (mt)

Gamla skulder bort ur register

■**HELSINGFORS.** Gamla skulder som betalats bort ska i framtiden inte längre hänga kvar i registret över betalningsanmärkningar. En anteckning som beror på utsökning ska i framtiden strykas genast då skulden är avklarad. Riksdagen godkände enhälligt lagändringen på onsdagen.

Anteckningarna om betalningsanmärkningar har kunnat hänga kvar i registret i flera år trots att skulden inte längre är aktuell. (FNB)

■**Fältetnologen Conny Andersson** heter ett företag registrerat i Sund. Företaget ska göra historiska och etnologiska undersökningar samt samhällsforskning. Produktion av vetenskapliga rapporter står också i beskrivningen.

Chips flyttar allt till Haraldsby?

Chips groups ledning sonderar möjligheterna att stänga kontoret i Mariehamn och flytta hela verksamheten till Haraldsby i Saltvik.

– Vi tror att vi skulle få en effektivare organisation, säger country manager Pasi Flinkman på Chips Finland.

Det finns ett 15-tal anställda vid Chips kontor i Mariehamn som på ett personalmöte i går informerades om att ledningen utreder möjligheterna att flytta verksamheten till Haraldsby.

Av de anställda arbetar några för Chips group och resten för Chips Finland.

– Det finns inget styrelsebeslut på en flytt och det kommer inte heller att tas något beslut innan vi har utrett bland annat vilka investeringar det krävs i Haraldsby och vad vi skall göra med utrymmena i Mariehamn, säger Pasi Flinkman.

Undvika spekulationer

– Vi valde att i ett tidigt skede gå ut med planerna för att undvika spekulationer bland personalen eller försämrade den goda andan på arbetsplatsen.

Tanken på en flytt har väckts eftersom man ser det som en möjlighet att effektivera organisationen.

– Det betyder inte att vi har planer på att säga upp folk, det syftet har vi inte med flytten, säger Flinkman.

– Däremot kan det innebära en omorganisering. I dag har vi till exempel dubbla receptioner.

Flera fördelar

Pasi Flinkman nämner flera fördelar med att ha hela verksamheten samlad.

– Vi skulle komma närmare varandra och få det lättare att sprida information. Vår it-avdelning skulle nå de interna

Byter invånare? Ledningen för Chips har planer på att flytta kontoret i Mariehamn till fabriken i Haraldsby.

Foto: ERKKI SANTAMALA

kunderna genast. Det skulle också bli enklare att organisera vikarier.

Han påminner om att den ursprungliga anledningen till att kontoret placerades i staden var att koncernen på den tiden såg helt annorlunda ut med flera dotterbolag på olika orter. I dag är verkligheten en annan.

Är delägare

Chips är tillsammans med Ålands ömsesidiga försäkringsbolag delägare i det hus där kontoret finns.

– Vi har informerat Ömsen

om våra evalueringsplaner, säger Flinkman.

Vad som händer med Chips del av huset är fortfarande oklart och innan den frågan är utredd fattas det alltså inte heller något slutligt beslut i frågan.

– Vi har tänkt oss en flytt inom 2010 men förberedelsearbetet kan bara det mycket väl komma att ta 12 månader i anspråk, säger Pasi Flinkman.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Conny Friman Chips nya ekonomidirektör

Den nuvarande ekonomichefen på Chips Group, Conny Friman, har utsetts till ekonomidirektör för koncernen. Friman ersätter **Anders Å. Karlsson** som avgick för en och en halv månad sedan.

– Det här betyder att min huvudsakliga placeringsort blir Stockholm. Jag kommer naturligtvis att vara mycket på kontoret på Åland och också resa både till dotterbolagen i Balticum och ägarna i Norge, säger Conny Friman.

– Att adressen blir Stockholm beror på att jag bör vara i närheten av Chips groups vd, **Göran Schultz**, och vid behov kunna stöda honom.

Conny Friman tar över som ekonomidirektör den första november. (tt-s)

Eckerökoncernen samarbetar med Carus

Eckerökoncernen får ett nytt och enhetligt boknings- och inchecknings-system för både rederiaktiebolaget Eckerö och Birka Cruises.

Koncernen har beslutat att ansluta sig till it-bolaget Carus.

Eckerökoncernens beslut att ansluta sig till Carus för med sig att alla affärsområden inom koncernen kommer att ha samma system men varje verksamhet kan fortsätta med sin egen profil och sina egna produkter.

– Efter köpet av Birka Cruises 2008 hade koncernen olika system för bokning och incheckning i de olika bolagen. Vi fattade därför ett strategiskt beslut om att i framtiden ha endast ett gemensamt system för hela koncernen, säger rederiaktiebolaget Eckerös it-chef, **Anna Dahlman**, i ett pressmeddelande.

– Vi sjösatte ett stort utvärderingsprojekt för att slå

Foto: ERKKI SANTAMALA

fast vilket system som skulle ge oss störst affärsnytta och som kan stöda vår verksamhet i dag och i framtiden. Vi fann att vi redan hade de två bästa lösningarna i användning vilket gav oss den ovanliga lyxen att kunna ut-

värdera både systemen och leverantörerna i det verkliga livet innan vi tog vårt beslut, säger Dahlman.

Hon betecknar beslutet som svårt men är övertygad om att det är det rätta.

Ett tvärsnitt

Carus vd **Anders Rundberg** betecknar beställningen som värdefull eftersom Carus i funktionalitet, pålitlighet och prestanda segrat över sin konkurrent.

Carus verksamhet är inriktad på färjebranschen. Carus har en växande kundbas i Europa, USA och Australien.

– Carus kunder utgör ett tvärsnitt av färjebranschen med många typer av trafik och fartyg. Alla är stödda av samma standardsystem vilket bevisar dess anpassningsbarhet och flexibilitet.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Hemtamt. År 2005 flyttade Sportcenter till Allans sports gamla lokaler på Norragatan, och det var där Stefan Öfverström och Denny Eriksson började sin bana i sportbranschen för över 20 år sedan.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Huvudmännen ensamägare till Sportcenter

Denny Eriksson och Stefan Öfverström blir ensamägare till Ålands sportcenter ab, där de har skött verksamheten ända sedan starten.

När Sportcenter startade för cirka tio år sedan fanns ab Access invest samt Klintens

schakt ab med som delägare. Det gjorde de också fram tills i tisdags då Eriksson och Öfverström köpte deras andelar.

Denny Eriksson fortsätter som vd, Stefan Öfverström blir styrelseordförande.

Sportcenter omsätter cirka 1,2 miljoner euro årligen och har sex anställda. (ms)

Snurre-tjuvar häktades

I går häktade tingsrätten de två män, födda 1983 och 1987, som i lördags kväll ertappades med att stjäla utombordsmotorer i Färjsundets småbåtshamn i Finström.

Polisen grep de två männen, som varken bor på Åland eller är finländska medborgare, på bar gärning när de stal två snurror och var på väg att stjäla en tredje. Brottet rubriceras som grov stöld.

Tingsrätten häktade männen på sannolika skäl – den starkare graden – misstänkta för delaktighet i stölden.

Häktningsförhandlingarna skedde bakom stängda dörrar med motiveringen att förundersökningen fortfarande pågår och att det finns andra misstänkta som ännu inte har påträffats.

Polisens undersökning fortsätter. mera information utlovas senare.

Över 10.000 euro

Så här säger tingsrättens domare **Pehr Karlström** efter gårdagens häktningsförhandlingar:

– Det handlar om tre utombordsmotorer, den största på 40 hästkrafter. Det misstänkta brottet rubriceras som grov stöld eftersom snurrorens sammanlagda värde överstiger 10.000 euro.

Åtal ska vara väckt senast den 14 december.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Medellönen är 2.819 euro

■ Den ordinarie medelmånadslönen är 2.819 euro inom de landbaserade näringarna. Det visar färsk statistik och utredningsbyrå, Åsub.

I oktober 2008 var den ordinarie månadsinkomsten bland heltidsanställd personal inom den privata sektorn på Åland 2.819 euro, och den totala månadsinkomsten, som även innehåller övertid, tillägg med mera, 2.971 euro.

För männen var den ordinarie månadsinkomsten 3.029 euro och för kvinnorna 2.432 euro medan den totala månadsinkomsten var 3.202 euro för männen och 2.544 euro för kvinnorna.

Löneskillnaderna indikerar att kvinnornas månadsinkomster fortsättningsvis ligger på en relativt låg nivå om man jämför med männens månadsinkomster. Kvinnans ordinarie månadsinkomst motsvarar i genomsnitt 80 procent av mannens, medan kvinnans totala månadsinkomst i genomsnitt motsvarar 79 procent av mannens, skriver Åsub.

Den genomsnittliga månatliga löneinkomsten för sjoanställda var 3.300 euro år 2008, för män var löneinkomsten 3.539 euro, och för kvinnor 2.903 euro.

Inom passagerartrafiken var medellönen för männen 3.470 euro och för kvinnorna 2.899 euro. Inom fraktrafiken var medellönen för männen 3.762 euro och för kvinnorna 3.095 euro. Löneskillnaderna ligger på en nivå som är något mer jämställd än för de landanställda. Inom passagerartrafiken motsvarar kvinnornas löner 84 procent av männens, och inom fraktrafiken 82 procent av männens.

Nina Smeds

Epost: nina.smeds@nyan.ax
Telefon: 528 406

familjen

Dagens namn

HEDVIG, HEDDA

Gratulerar 50 år

CHRISTINA NORDAS

Namn: Christina Maria Nordas.

Född: den 17 oktober 1959 i Jomala.

Bor: i Lemland Hellestorp. Yrke: avdelningssekreterare.

Familj: maken Stefan samt barnen Linda, Andreas och Mikael.

Intressen: läsning, promenader och stugliv sommartid.

Födelsedagen: är bortrest.

Döda

RUNE HUSELL

Den 7 oktober avled Stig Rune Johannes Husell från Finström Godby vid en ålder av 69 år. Han var född den 5 juni 1940 i Finström Godby och gift med Dina Husell, född Lindblom.

Rune Husell var enda pojken i en syskonskara på sju. Redan som 16-åring gick han till sjöss och utbildade sig sedan i Mariehamn till sjökapten. Sedan jobbade han på Sallyrederiets tankbåtar tills rederiet upphörde. Då gick Rune Husell i land och började vikariera på skärgårdsfärjorna. Där blev han fram till pensioneringen.

Redan under sitt första studieår i Mariehamn träffade han sin blivande fru Dina Lindblom. De gifte sig 1963 och fick tre barn. År 1977 flyttade familjen till Godby, till ett nybyggt hus som Rune Husell byggt med sin fars hjälp.

Snickeri hörde också till Rune Husells stora intressen. Hans sista projekt var att hjälpa yngsta dottern med renoveringen av Rune Husells barndomshem i Godby. Under senare år var de tre barnbarnen Rune Husells största intresse.

Närmast sörjande är hustrun Dina, barnen Diana, Sören och Sandra med familjer.

DÖDA

Vår käre make, far, farfar och morfar

Stig Rune Johannes Husell

från Godby

* 5.6.1940 † 7.10.2009

Tom är Din plats i hemmets vrå,
tung blir vägen att ensam gå.
Tack käre make för år som gått,
tack för omsorg Du rikligt bestått
Dina

Så tystnade Ditt varma hjärta,
att Du är borta är sårt att förstå.
Minnet är dyrbart i saknadens smärta,
vi hade aldrig velat låta Dig gå
Diana, Sören och Pernilla,
Sandra och Christian

I minnet Du lever, det finns alltid kvar
I minnet vi ser Dig precis som Du var
Matilda, Rasmus och Bianca

Jordfästningen äger rum i Finströms kyrka fredagen den 23 oktober klockan 14.00. Därefter minnesstund i Mikaelsgården dit alla är varmt välkomna.

En busshistorisk resa i Roine Karlssons hjulspår har de riktiga entusiasterna varit ute på.

Busshistoriska sällskapet på Åland besökte torsdagen den 8 oktober alla sju bussar som varit i Sunds Taxi & Buss ägo under trafikidkaren Roine Karlssons tid. Karlsson skjutsade skolbarn på linjen Hulta-Finby-Stenbro-Godby under åren 1971-1983. Skjutsarna upphörde då skolskjutsarna skulle ske med ordinarie linjetrafik och taxi.

Äldsta och yngsta

År 2002 fick Karlsson tillstånd att köra skolbarn igen på linjen Hulta - Mångstekta - Delvik - Sibby - Strömbolstad - Brändbolstad - Björby - Prästgården - Lappböle - Stenbro - Kulla - Kastelholm - Tosarby - Finbyskola tur-retur.

Sedan Roine Karlsson fyllt 70 år överfördes tillståndet till

sonen Leif Karlsson som nu har Sunds Taxi & Buss Ab.

Bussentusiasten Bosse Ahlnäs dokumenterade resan. Under färden besökte man bland annat Roine Karlssons första buss, som sedan den tagits ut trafik fick tjänstgöra som omklädningsrum vid en isbana i Kastelholm på 1980-talet. Karrosstypen kallas "Siipi-Wiima" då baklyktorna ser ut som vingar och som påminner om det amerikanska bilmodet på 1950-talet. Årsmodellen är 1961.

Även Roine Karlssons andra buss fick ett besök vid Rydjorna i Sund Mångstekta, dit den fördes för egen maskin 1995 från Sund Delvik. Det är också en Volvo av märket Wiima med årsmodell 1965.

Returresan från Delvik till Mariehamn skedde sedan med Sunds Taxi & Buss nyaste buss, "Knatte" av årsmodell 2004. Det är en DAF av märket Jonckheere och rymmer förutom föraren 50 personer. (ns)

Första bussen. Här står Leif Karlsson bredvid bolagets första buss, en så kallad "Siipi-Wiima". Foto: BOSSE AHLNÄS

Tinnitus engagerar. Flera av de drygt 100 personerna som lyssnade till överläkaren och professorn Kajsa-Mia Holgers föreläsning om tinnitus ställde frågor efteråt.

Foto: ÅLANDS HÖRSELFÖRENING

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

ÅLANDS HÖRSELFÖRENING

–Tinnitus går att behandla. Det beskedet gav Kajsa-Mia Holgers från Sverige när hon föreläste om tinnitus i Ålands hotell- och restaurangskola på måndagskvällen. Över 100 personer kom till föreläsningen. Holgers är överläkare och professor vid Hälsohögskolan i Jönköping. Hon har under många år arbetat med tinnitus forskning på Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg. Holgers forskning har bland annat visat att antalet skolbarn som drabbas av tinnitus har ökat kraftig. Enligt hennes undersökningar, som genomfördes i Göteborg, ökade andelen sjuåringar som har erfarenhet av tinnitus från 12

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

15.10 Torsdagslunch kl. 12 i Margaretagården. Pris 6 €

18.10 Högmässa kl. 11 i S:t Görans kyrka, P Karlsson, G Karlsson

20.10 Rejälhandelkaffe med tårta (från ÅCA) serveras i Villa Carita kl. 10-15. Välkomna!

21.10 Morgonmässa kl. 08.30 i S:t Görans kyrka, P Karlsson, G Karlsson

21.10 Djupmeditation i kväll i S:t Görans kyrka är **INHIBERAD!**

Kyrktaxi vid beställning, tfn 19 500

till 61 procent mellan åren 1997 och 2004.

Trots vad många tidigare har fått höra så går det att behandla tinnitus. Kajsa-Mia Holgers nämnde till exempel kognitiv beteendeterapi, ljudstimulering, fysioterapi och hörhjälpmedel som några exempel på vägar som kan förbättra och ibland till och med helt bota personer från tinnitus.

–Det viktiga är att veta att tinnitus går att behandla på många olika sätt, sade Holgers.

35 personer anmälde sitt intresse för att ingå i en kommande tinnitusgrupp, som hörsselföreningen planerar att starta.

SJUKSKÖTERSKEFÖRENINGEN

Höstmiddag fredagen den 30 oktober kl. 19 på Hotell och restaurangskolan. Vi umgås och äter grekisk buffé i höstrusket. Köp din biljett för 20 euro av Lissu på akuten, Ann på Medimar, Laila på hemsjukvården, Irmeli på medicinska avdelningen eller Malin på mödrarådgivningen/BB. Sprid gärna informationen till dina vänner i föreningen som saknar e-post. Välkommen!

ÅLANDS NATUR OCH MILJÖ

Nu har Naturkalendern för 2010 kommit. Den finns att köpa på kansliet för 13 euro. Vi har ett begränsat antal, så det gäller att vara ute i god tid. Vi vill också påminna om att det är dags att nominera kandidater till årets miljö- och citronpris. Vet du någon som gjort något extra bra för naturen och miljön; tveka inte att nominera. Citronpriset delas inte ut till privatpersoner. Vi utser pristagarna på höstmötet den 12 nov. Då kan du komma och rösta på din favorit.

Den här pojken föddes den 24 september klockan 17.43. Han vägde då 2.910 gram och var 51 centimeter lång. Föräldrar är Nina och Svante Lönngrén i Mariehamn. Foto: PRIVAT

Kom ihåg

■ ■ ■ **A'lenskur islandshästförening:** Höstmöte torsdag 22.10 kl 19.00 på Ålands hotell- och restaurangskola. Stadageenliga förhandlingar.

■ ■ ■ **Demensföreningen på Åland:** Simning/vattengymnastik för personer med demens och deras anhöriga, söndag 18.10 kl 16.00-18.00 i Folkhälsans Allaktivitetshus. Ledare fysioterapeut Gun-Lis Andersson. Aktiv tid i bassängen är cirka 45 minuter. Det finns plats för nya deltagare. Frågor och nyanmälan riktas till demensrådgivare Regina Österlund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn, tfn 527 369, 0457 548 3818 eller e-post: regina.osterlund@handicampen.ax

■ ■ ■ **Folkhälsan och Röda Kors avdelningen i Saltvik:** Gemensamt höstmöte tisdag 20.10 kl 19.00. Plats: Ålands idrottscenter i Godby (konferensrummet Vågen).

■ ■ ■ **FORD classic och Motorsport Club:** Månadsmöte i Idrottsgården söndag 18.10 kl 14.00. OBS! Tag med dina digitala bilder.

■ ■ ■ **Godby Rotaryklubb:** Veckomöte torsdag 15.10 kl 17.30 på kommundgården i Finström. Program; Äldre rotarianer berättar. Styrelsemöte kl 16.30.

■ ■ ■ **Krigsveteranerna på Åland:** Styrelsemöte i Klubbrummet i Gamla tullhuset tidag 20.10 kl 14.00. Förberedelser för höstmötet.

■ ■ ■ **Mellersta Finströms**

marthaförening: Möte tisdag 20.10 kl 19.00 i Martastugan/Breidablick. "Södra marthor" välkomna på kaffe.

■ ■ ■ **Stödgrupperna inom Ålands Invalider:** Stödgrupperna för Epilepsi, Multipel Skleros (MS, Huntingtons sjukdom och Parkinsons sjukdom träffas onsdag 21.10 kl 18.30 vid HandiCampen Skarpansvägen 30. Gruppträffarna ger möjlighet att träffa andra i liknande situation och utbyta tankar och erfarenheter över en kopp kaffe eller te. Grupperna är öppna både för patienter och anhöriga.

■ ■ ■ **Visans Vänner:** Medlemmar från Visans Vänner håller visafton med allsång på café Vreten, Skeppargatan 22 torsdag 15.10 kl 19.00.

■ ■ ■ **Vårt Hjärta:** Föreläsning/diskussion med talterapeut Maria Siggberg, ÅHS, torsdag 15.10 kl 18.30 i Handicampen, om afasi med frågor som bl.a hur sker rehabiliteringen, hur bemöta en afatiker, vad krävs av omgivningen, reaktioner osv. Samtidigt anmälningar till en diskussions-/stödgrupp med träff var 5:e-6:e vecka. Strokegruppen arrangerar och alla är varmt välkomna, även icke medlemmar samt anhöriga/vänner.

■ ■ ■ **Vårt Hjärta:** Försäljningen av lotterna i jubileumslotteriet har gått mycket snabbare än väntat. Välkommen därför och hämta ut vinster redan nu enligt uppgifterna på lotten!

■ ■ ■ **Ålands synskadade:** Bingo på Ankaret tisdag 20.10 kl 18.00.Fina vinster.

Spiggarna tog hem gädd-ÅM

När höstens fisketävlingar avgjorts visade det sig att laget **Spiggarna** tagit hem segern i det som kan kallas öppna åländska mästerskapen i gäddfiske.

Totalt 48 kilo gädda nappade och återfick friheten i lördags när Sandösunds gäddfestival gick av stapeln i Vårdö, dock uteblev de riktigt stora fångsterna och nitton av de 31 lagen fick avsluta tävlingen utan en enda godkänd gädda.

Största 4,5

Bäst laginsats gjorde Team Norrbo, som tog hem vinsten genom tre godkända gäddor och totalt sju kilo invägd fisk.

Största enskilda gäddan fångades av **John Karlsson** ur

Team Böttes. Den vägde 4.500 gram och rapporterades in klockan 11.05.

Eftersom tävlingen var den sista av höstens fisketävlingar korades efteråt vinnarna i gäddfiske ÅM.

Det lag som lyckats bäst överlag denna säsong var Spiggarna, som således tog hem mästerskapstiteln. I vinnarlaget har **Åke Björklund, Peter Björkén, Marcus Fellman** och **Mats Vestman** fiskat.

ÅM-silver togs av Team North där **Freddie Forsman, Sami Salo** och **Johan Danielsson** fiskat.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Fakta/Lagresultat Sandösund

1) Team Norrbo.

Gädda 1: 2,6 kg. Gädda 2: 2,2 kg. Gädda 3: 2,2 kg

2) Team North.

Gädda 1: 2,2 kg. Gädda 2: 2,4 kg. Gädda 3: 2,2 kg.

3) JD Fiskecharter.

Gädda 1: 2,5 kg. Gädda 2: 2,4 kg.

Fakta/Största gäddorna i Sandösund

1) John Karlsson, Team Böttes, 4,5 kg.

2) Stefan Donning, Team Storå rör, 3,5 kg.

3) Bo Timonen, Lindqvist Gräv, 3,3 kg.

■ **Ålands farmartjänst** heter ett företag registrerat i Jomala av **Johnny Karl-Johan Sjövik**. Företaget ska syssla med uthyrning och försäljning inom jordbruks- och entreprenadbranschen. I beskrivningen står också bemanningstjänster inom jordbruk samt all laglig verksamhet.

OBS! Det händer

TORSDAG 15.10

BINGO

■ ■ Paf Casino, Torggatan 14, kl 19.00. IFK-bingo.

FÖRELÄSNING

■ ■ Handicampen kl 18.30. Föreläsning/diskussion med talterapeut Maria Siggberg om afasi. Frågor som hur sker rehabiliteringen, hur bemöta en afatiker, vad krävs av omgivningen, reaktioner och så vidare.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.

■ ■ Parks bar kl 22.00.

Rasmus Eriksson.

SIGNERING

■ ■ Mariehamns bokhan-

del kl 12.00-13.00. Inge Löök signerar sin "Tant"-årskalender.

VERNISSAGE

■ ■ Galleri Kakelhallen, Köpmansgatan 11, kl 18.00-20.00. "Krim & Krams" – verk av Johanna Yliportimo, Sanna Vainionpää, Julle Tainio, Nea Silavuori, Nunnu Roselli, Heidi Reponen, Jarkko Rantanen, Kari-Petter Kakko, Anu Halmesmaa, Markku Haanpää och Tonja Goldblatt.

VISOR/ALLSÅNG

■ ■ Folkhälsans allaktivitetshus, Skeppargatan 11, kl 19.00. Visor och allsång med Visans vänner.

TACOBUFFÉ
TORSDAGAR och FREDAGAR KL 14-18.30

Ät så mycket du vill från vår utförliga Tacobuffé för **endast 12 euro!**

Nu kan du boka Café La Strada på helger och kvällar för t.ex. personalfest, födelsedagsfest eller varför inte jakthippor. Plats finns för 20-50 pers. Ring 13 270 eller e-posta lastrada@aland.net

NYHET!

Wälkomna!

Café La Strada
restaurant & pizzeria

Månd-onsd kl 10-15, torsd-fred kl 10-18.30, lördag 10-16

ÖPPET HUS

■ ■ Ab Skogen, Finström Godby, kl 12.00-15.00. Stubbkrossning, flisning av energivirke, rundtur på sägen.

FREDAG 16.10

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Hagge.

■ ■ Parks bar kl 22.00.

Rasmus Eriksson.

■ ■ Dinos bar kl 22.00.

Modern Caveman.

Säg vad du tycker.

-messa nyan!

0457-323 4444

Nya Åland

Torggatan 3. | tel 29 066 | www.fk.ax

– ledande mäklare och fastighetsvärderare –

Bostadshus – i Kroklund, Saltvik

Huset är uppfört 1930 i 1 ½ plan med källare under en del av huset. Det är uppfört i stock till väggbandet och härövan plank. Yttertak i falsad plåt.

Nedre våningsplanet inrymmer vardagsrum, matsal, kök, wc/duschrum, hall och kall veranda.

Vindsvåningen inrymmer ett sovrum, klädkammare och hall. Dessutom finns ett öppet vindsutrymme som kan inredas till ytterligare ett bostadsrum.

Utrymme i källaren används som pannrum och förråd.

Anslutet till kommunalt avlopp och Bocknäs vatten.

Huset uppvärms med vattenburen centralvärme från egen oljepanna.

Separat uthusbyggnad med garage och förråd.

Tomten är 2.580 m² stor med trevlig trädgård i anslutning till bostadshuset.

Ledigt omgående. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 75.000 euro

Handläggare: Roger Karlsson, telefon: 291496.

Stort bostadshus vid Parkgatan 14 i centrala Mariehamn

Huset uppfört 1975 som slutningshus i ett våningsplan jämte källarvåning. Totala våningsytan utgör ca 309 m², varav övre våningen utgör ca 159,5 m² och källarvåningen ca 149,5 m² inrymmande stort vardagsrum, tre sovrum, kök med matplats, gäst-wc och badrum på övre våningen och entré, sovrum, gillestuga med öppen spis, omklädningsrum, duschrum, bastu, grovkök, flera förråd, wc och ett varmgarage för två bilar. Innpärmning via luftvärmepump och direkt elvärme. Egen tomt 572 m² med lugnt och vackert läge intill natursköna Tullarns äng. Huset nydränerat 2009.

Tillträde omgående efter köp.

Utgångspris: 225 000 euro. Förfrågningar: Markus Fellman telefon: 291497.

Intresserad av våra övriga objekt?

Besök oss på www.fk.ax

Torsdagsöppet till kl. 18.00

Nyankortet sätter guldkant på tillvaron

Vinn fribiljetter till UNGA BAND 2009

lördag 24.10

i Idrottsgården i Mariehamn

Insläppet börjar kl 17.00. Första bandet uppträder kl 18.00.

Messa och vinn

Svara på följande fråga:

Vilket band uppträder inte lördagen 24.10?

1) Pålly Äster

x) Kiss

2) Exist to Exit

Messa: RÖSTA UNGA 2 till 173521 om du tror att alternativ 2 är rätt. Kostnad 0,60 euro.

Senast måndagen den 19 oktober kl 16.00 vill vi ha ditt mess.

Taubekonsert

Välkommen på Fem Taubeascos premiär på Åland i Godbyhallen den 24.10 kl. 18.00!

Programmet avslutas med dans. Välkomna alla Ålandsvänner.

Wirrans buffé är framdukad hela kvällen.

Biljetter säljs vid ingången.

Förköp på Erik Mattsson och Nya Åland.

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyan-kortet när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16**

tel. 17 570 fax 17 581 Lövuuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Katarina Gäddnäs
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” En reaktionär är en sömn-
gångare som går baklänges.
FRANKLIN D. ROOSEVELT (1882-1945).

Med krimskrams som inspiration

En onödig pryl kan vara skräp för en person och en skatt för en annan.

I Kakelhallen öppnar i morgon en utställning där elva unga Åbokonsnärer har skapat sina verk med just onödiga föremål som utgångspunkt.

”Krimskrams” kallar konstnärgruppen Ponnistus från Åbo den utställning som från och med lördag visas i Kakelhallen i Mariehamn. I gruppen ingår **Tanja Goldblatt, Markku Haanpää, Anu Halmesmaa, Kari-Petteri Kakko, Jarkko Rantanen, Heidi Reponen, Nunu Roselli, Nea Silavuori, Jule Tainio, Sanna Vainionpää** och **Johanna Yliportimo**.

Utställningen handlar inte bara om krimskrams i ordets rätta betydelse och det svenska namnet är därför kanske något missvisande. På finska är det ”Krimskrams och tillbehör” vilket betydligt bättre återspeglar utgångspunkten.

En postorderkatalog

Den gemensamma nämnaren i utställningen är att alla de elva konstnärerna har utgått från föremål som objektivt sett kan klassas som onödiga tillbehör i livet men som subjektivt tolkat får ett helt nytt liv.

Jarkko Rantanen, till exempel, har gjort oljemålningar med motiv från en postorderkatalog. –Vi får hela tiden kataloger i brevlådan, de är ett slag onödigt krimskrams. Men bilderna är speciella och överför man dem till olja blir de ovanliga.

Vacker hylsnyckel

Rantanen berättar att han söker motiv i allt från Ellos till Ikea men att han fastnat mest för estetiken i Biltemas katalog.

–Männens kataloger har fungerat bäst för mig. De bilderna är helt olika de oljemålningar som vi är vana att se. En hylsnyckel kan vara vacker!

Jule Tainio har gjort en skulptur av isoleringsplattor från industrivärlden, Kari-Petteri Kakko gunghästar av slängda trämobler och Sanna Vainionpää ett spel av gamla talismaner.

Jagar upplevelser

Relationen mellan man och kvinna och drömmar som aldrig möts har inspirerat Markku Haanpää i verket ”Day dreams”. På strikta vita herrskjor-

Till farmor. Nea Silavuoris hyllningstavla till farmodern får betraktaren att associera till asiatisk konst. Allt på tavlan är från farmoderns hem.

Verktögs-konst. En vanlig hylsnyckelserie blir betydligt mer estetisk i olja än som ett fotografi i Biltemas katalog.

tor har han tryckt bilder av olika smycken som skall symbolisera de små paket som män förväntas ge till kvinnor.

Tanja Goldblatt belyser i ”Drömfångaren” kvinnligheten med det rosa tingeltangel som marknadsförs till kvinnor för att nära drömmarna om skönhet och framgång. Hon har också skapat ett par glasögon för de

som inte nöjer sig med vardagen utan som hela tiden konsumerar eller jagar upplevelser.

Ett förstöringsglas

Nunu Rosellis verk ”En skött trädgård” består av en skapelse av konstgjorda blommor med ett förstöringsglas i mitten. Tittar man genom det ser man en bild av en välkött formträdgård. Tesen är att det som man sköter och påverkar till utseendet också är det som man vill visa upp.

Johanna Yliportimo har valt att måla två saker som hon som barn alltid ville ha men som hon aldrig hade klarat av att använda om hon hade fått dem: glas-kulor och luftballonger.

Inga solskensminnen

Heidi Reponen går också hon tillbaka till barndomen. På små metallfat typ pristallriker och askfat har hon klistrat teckningar med barndomsminnen. Men det är inga solskensminnen som Reponen visar upp, här finns till exempel barnaga, mobbing och en liten flicka som har kissat på sig.

Anu Halmesmaa är mycket personlig i sitt verk. Hennes

Manliga bilder. Jarkko Rantanen föll för bilderna i Biltemas postorderkatalog och målade av dem i olja.

Insnoät. Sanna Vainionpää har gett talismaner nytt liv med nya bilder och med funktion i ett spel.

passion är högluckat men då hon inte längre rymdes in i sitt hem på grund av alla skor insåg hon att hon inte längre hade en sund relation till något som borde vara en bruksvara.

Till farmor

Resultatet blev att över hundra par skor åkte ut ur hemmet och in i konsthallar i stället.

Minst lika personlig är Nea Silavuoris hyllning till sin döda farmor.

–Hon var mycket viktig för mig och jag ville göra något till minne av henne, säger Silavuori.

Det blev en tavla med ett fotografi av farmodern. Farmodern har fått en gloria och en dräkt av guldfärgade plastunderlägg för glas och hon är inramad i konstgjorda rosor.

Är proffs

Tre mindre tavlor hör också till verket, alla har tecknade blommor som motiv.

–De till vänster har farmor ritat och de till höger jag som barn. Precis allting i det här konstverket hittade jag i farmors hem.

Alla konstnärer som deltar

Indianlägerbarn ställer ut alster

i Jomala bibliotek. Vernissage blir det onsdagen den 21 oktober klockan 18.

Under hösten har **Nina Westerback** och **Kari Niskanen** i samarbete med Agenda 21 och Jomala bibliotek under tre lördagar arrangerat ”Indianläger” för barn i lågstadiet. Målet var att barn och vuxna skulle göra trevliga saker tillsammans utomhus, och att låta barnen använda sin kreativitet utan tidspress.

Barnen har lärt sig en massa om indianernas kultur. De har tagit sig indiannamn, ätit indianmat, skjutit med pil och båge, målat, hantverkat och haft roligt. Det mesta av det material som användes var återvinningsmaterial från bland annat Emmaus, vilket var den andra målsättningen med verksamheten.

Nu ställs barnens målningar och andra saker som de gjort, ut på Jomala bibliotek tillsammans med foton från indiandagarna. Utställningen kommer att hänga från vernissagen till slutet av november. □

Konsert i Vårdö bönehus blir det

på lördag 17oktober kl 19. **Alf Nybo**, piano, **Erik Koponen**, violin och **Sakari Kuusi**, cello spelar musik av **Geminiani, Beethoven, Suk, Tsaiikovski** och **Gardel**. Konserten ges till förmån för Rosanderorgeln i Vårdö bönehus. □

Nordens bästa filmer visas på festival

i Kulturhuset i Stockholm. Under namnet ”Nordisk Kulturfestival” bjuder NonStop Entertainment och Nordiska Rådet in biopubliken att se de fem filmer som nominerats till Nordiska Rådets Filmpris. Festivalen äger rum 24-28 oktober på Klarabiografen i Kulturhuset, där filmernas regissörer och producenter finns närvarande för att presentera sina bidrag för publiken. Biljetter säljs via Kulturhusets hemsida eller ordinarie biljettkassa och kostar 50 kr styck.

De nominerade filmerna som visas är: Antichrist av **Lars von Trier** (Danmark), Ljusår av **Mikael Kristersson** (Sverige), Nord av **Rune Denstad Langlo** (Norge), The Amazing truth of Queen Raquela av **Olaf de Fleur Johannesson** (Island) och Sauna av **AJ Annila** (Finland). □

Världspremiär av en ny Norénpjäs

blir det på Dramaten i vår. Pjäsen Om kärlek regisseras av **Sara Giese**. Pjäsen är en generationskildring av 35-åringar och deras funderingar om familjebildning. Skådespelaren **Christopher Wagelin** beskriver texten som sudoku – man måste fylla i mycket själv. □

HÖSTLOVSAKTIVITETER - sista veckan för utställningarna

BESTIARIUM CONSTRUENDUM

Konstnär Alexander Reichstein
Bygg dina egna fantasifigurer!
Museipedagogen på plats to-fre.

Skulpturutställning

Utställningsprojekt av åländska ungdomar med skrot och återvinningsmaterial i entrégalleriet.

KOM IHÅG

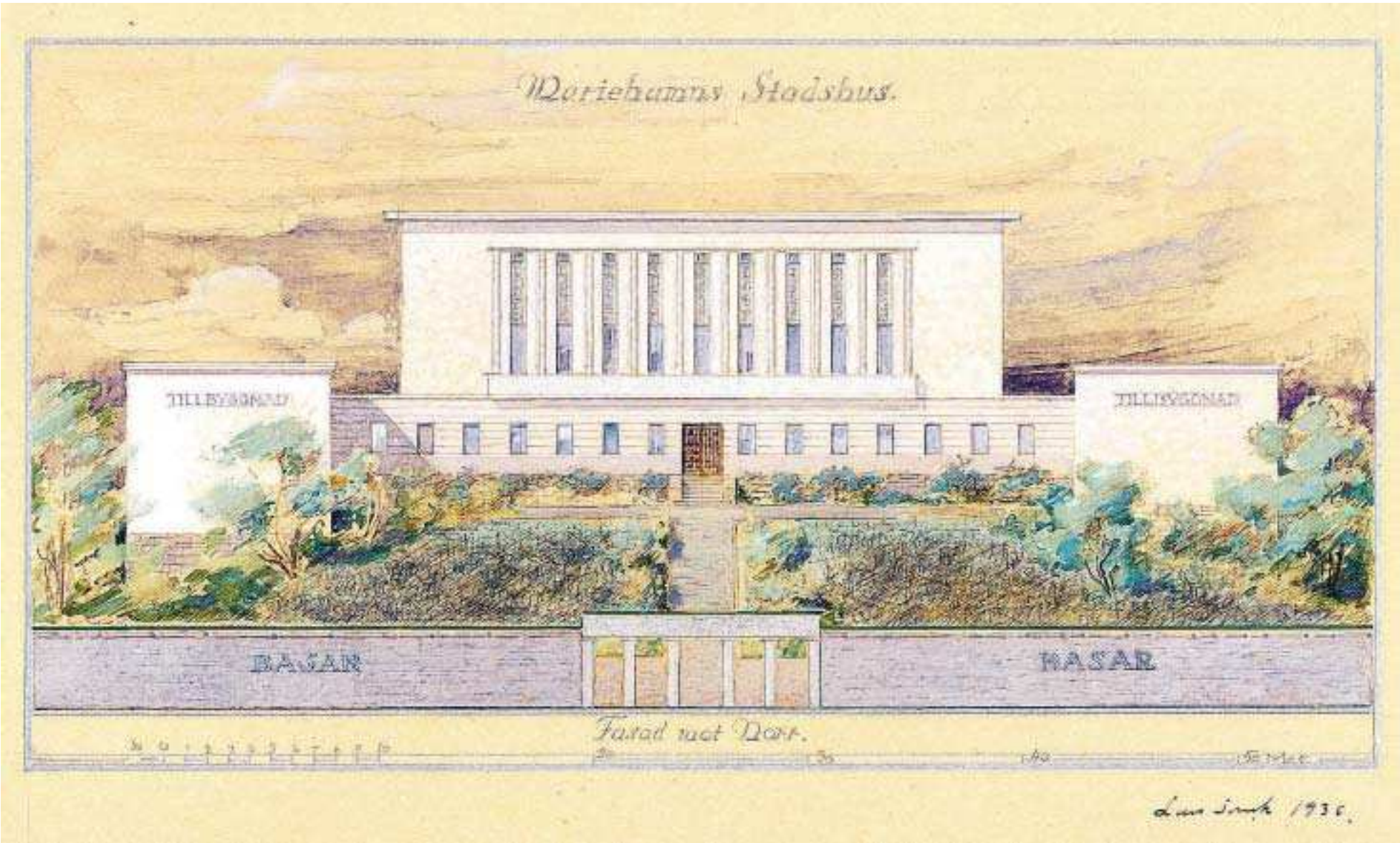
Vårsalong för unga tecknare 16-23 år, lämna in dina alster senast 19.10!

Teckneshop 7.11 med konstnären Åse Frid, anmälan senast 30.10!

Info och anmälningar, tfn 25415 el 25416

ÅLANDS KONSTMUSEUM

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Soncks vinnande förslag. Stadshus på krönet av Öhbergska backen, huvudfasad mot norr. Flygelbyggnaderna märkta "Tillbyggnad" förankrar byggnaden i backen och understryker det monumentala i kompositionen. Nedanför stadshuset vid Torget tänkte sig arkitekten en axialt placerad pelarportal omgiven av basarer. Ritning ur stadsarkitektkontorets arkiv.

LARS SONCK
Professor Sonck (1870-1956) var i början av 1900-talet jämsides med Eliel Saari-nen Finlands mest namnkunnige arkitekt. Hans stilutveckling började i nygotik, blomstrade i nationalromantik och jugend på 10- och 20-talen samt avslutades i ett klassiserande slutskede på 30- och 40-talen. Sonck blev aldrig någon vän av den traditionslösa "funkisen". Sonck och Saarinen blev finska arkitektförbundets första hersmedlemmar 1930.

Mariehamns stadshus 70 år

En riktig långdans var det innan Mariehamn fick sitt Sonck-ritade stadshus i Öhbergska backen 1939. Den 26 oktober är det 70 år sedan fullmäktige sammanträdde i stadshuset för första gången.

Länge styrdes det lilla Mariehamn enväldigt från länsmansbostället i Lemström av **Florentin Donatus Scheffer**, kronolänsman i Jomala, t.f. ordningsman i staden, med sin makt ytterst av guvernören för Åbo och Björneborgs län. Den första ansatsen till demokrati enligt vårt sett att se var "rådhusstämman" i maj 1877, när staden var 16 år. Vi antar att borgarna samlades i Societetshuset, något rådhus fanns ju inte.

Två år senare fick staden en drätselkammare för penningärenden och en ordningsrätt - ordningsärenden hade dittills skötts i Jomala. Polis och extra polis fanns redan. Vi vet tyvärr inte var den lilla tjänstemanastaben var inhytt. Behovet av en egen boning, ett rådhus, blev ännu större när det första stadsfullmäktige sammankom 1890. Tillfälligt fick man klara sig med den då nybyggda folkskolan väster om kyrkan, som ännu inte fanns.

Vid sekelskiftet 1900 fick Societetshuset sina två flyglar. I den norra inreddes stadens rådhus. Det var förstås en temporär lösning. 1915 sålde staden Societetshuset och placerade pengarna i en stadshusfond. Världskriget hindrade emellertid allt byggande och i inflationen efter kriget urholkades stadshusfonden. Åland hade blivit självstyrkt. Den nya landskapsförvaltningen och lands-tinget övertog stadens utrym- men i Societetshusets norra flygel. Nu var goda råd dyra,

staden var husvill och sökte en ny temporär lösning.

I före detta Elementarskolan (i dag daghemmet Blåkulla), som staden genom fastighets- byte hade övertagit av finska staten 1925, inrättades full- mäktiges sessionssal, rum för ordningsrätten och drätselkam- maren samt ett rum för stadens bibliotek. En huvudentré öpp- nades mot norr. Denna para- dingång har i dag avlägsnats, men det vackra huset söder om Sankt Görans kyrka har sedan dess kallats Rådhuset.

Drömmen om ett stadshus levde kvar. Stadens utrym- mesbehov växte. 1933 kastade brandkåren en brandfackla i fullmäktiges famn: ett akut be- hov av en ändamålsenlig brand- depå. Kunde behovet av lokaler för denna möjligen tillfredsstäl- las i en stadshusbyggnad?

Fullmäktige besvarade frågan jakande och bad **Bertel Jung** - Ålandsvän och stadsplanear- kitekt i Helsingfors - yttra sig om husets placering. Han ville placera stadshuset på rådhusets tomt. Jungs åsikt om fullmäkti- ges favorit, Öhbergska backen (Stadshusbacken), är intres- sant. Han trodde inte att staden skulle kunna åstadkomma ett så monumentalt stadshus som denna plats krävde.

Dessutom tyckte han det var synd att förstöra en vacker plats! Men fullmäktige lät sig inte nedslås, huset skulle stå på Öhbergska backen. Slutligt sat- tes bollen i rörelse i april 1935: Arkitekterna **A. Rickardsson, Ole Gripenberg** och **Oscar Bo-**

manson inbjöds att göra var sitt förslag för ett stadshus. Den ex- akta placeringen fick de välja.

Det är förvånande att **Lars Sock** inte fanns bland de täv- lande. Hans verkliga storhets- tid som arkitekt låg visserligen ett par årtionden tidigare, men han var fortfarande aktiv, i Ma- riehamn vid den här tiden med ritningar till Navigationsskolan - där staten var byggherre - och Cityhuset.

1930-talet var funktionalis- mens tid med **Alvar Aalto** som dominerande personlighet. Sonck blev aldrig någon vän av "funkisen".

Ole Gripenberg hade ritat Ålandsbanken vid Torggatan i den nya andan. När Boman- son drog sig ur av hälsoskäl var Sock visserligen på tapeten, men förlorade i en omröstning mot Bertel Jung, trots att den sistnämnde var mera stadspla- neringare än husarkitekt.

Älänningen Sonck måtte ha känt sig förbigången. Men hans tid skulle komma.

Alla tre förslag förkastades. Skälen var flera, bland annat ville beredningskommittén att stadshuset, som den borg det skulle bli, skulle stå högst uppe på krönet och ingen annanstans på den vidsträckta kullen.

Landskapsförvaltningen, som fortfarande var inhytt i Socie- tetshusets norra flygel och skulle bli stadens viktigaste hyresgäst, hade genom lantrådet **Björk- man** meddelat att de utrymmen som reserverats för landskaps- nämnden (i dag landskapsre- geringen) måste omplaneras. Med dessa nya villkor vände sig fullmäktige till arkitekterna med begäran om nya förslag.

Först i detta skede kom Sonck med i bilden. De tre tävlande arkitekterna blev fyra.

I juni hade samtliga förslag inlämnats. Det dröjde dock

ända till januari 1937 innan stadshuskommitténs utlåtande var färdigt. Enhälligt förorda- des Soncks förslag som arki- tektoniskt ansågs överlägset de övriga. Sammanfattande sades det att staden kommer att få ett stadshus som under genera- tioner framåt kommer att fylla stadens behov av lokaler för ämbetsverk och olika nyttiga ändamål. Nu kommer också ekonomiska överväganden in i bilden.

Kommittén påpekar att rän- torna sjunkit och läget därför lämpligt. Märkligt nog talar ingen om "överhettning", sam- tidigt inleds navigationsskole- bygget på en annan av stadens kullar och Cityhuset och Bore- nius vid Torggatan, samtliga för åländska förhållanden mycket stora stenhus.

Fullmäktige satte sig emel- lertid på bakhasorna och många röstade emot när Soncks förslag gick till detaljplanering. Man förstår tveksamheten, tiderna var goda men osäkra och pro- jektet enormt för en stad med 2 500 invånare. För ledamoten **Otto Berg** var det en priorite- ringsfråga, staden behövde en ny folkskola. (Staden fick vänta 15 år på sin nya folkskola.)

Kalkylen baserade sig dess- utom på antagandet att land- skapsnämnden som god be- talare skulle hyra utrymmen i stadshuset under 25 år. Land- skapsnämnden hade emellertid i ett sent skede godkänt hyres- villkoren men band sig endast för fem år.

Det var alltså en tveksam för- samling som i maj 1938 antog Åbobyggmästaren **Karl Bäck- ströms** anbud. Kontraktsspriset var 3.89 miljoner mark. Beslutet var djärvt. Stadshusbygget var kanske den största ekonomis- ka satsningen dittills i stadens historia.

Samtidigt hade krigets åska

Stadshuset sett från Öhbergska backen. Tävlingskissernas graciösa lätthet i detaljerna har försvunnit i den byggda versionen. Byggnadsmassans monumentalitet har istället maximalt understrukits. Teckning: **FOLKE WICKSTRÖM**

börjat mullra nere i Europa och Ålandsöarna var en spelbricka i stormakternas Östersjöpolitik. Interna spänningar ledde till att lantrådet Björkman avsattes i december 1938.

Byggnadsarbetet igångsat- tes genast. Under sommaren utförde bröderna **Aimo** och **Arne Koskinen** de nödvändiga sprängningsarbetena. Grund- stenen kunde muras den 17 augusti. Taklagsöl firades föl- jande vår och den 30 septem- ber mottog staden sitt stadshus. Fullmäktige höll sitt första sam- manträde i stadshuset den 26 oktober 1939.

Efter kriget hade penning- värdet försämrats dramatisk. Skuldbördan som förorsakats av stadshusbygget kom snabbt att lättas och bygget blev sist och slutligen en mycket god af- fär för staden. Landskapet kom att bli stadens hyresgäst i 38 år.

Bertel Jungs farhågor kom på skam. Soncks stadshus blev

just så monumentalt som plat- sen på Öhbergska backens krön kräver. I 70 år har stadshuset fyllt sin funktion som ämbets- hus och hela landskapets fest- sal. Först i år har Åland fått en ny nationalscen i Ålandica.

Vi hoppas att fullmäktige ordnar ett jubileumsmöte och skålar på födelsedagen den 26 oktober, liksom på 50-årsdagen, då stadshuset även föräddes ett frimärke.

FOLKE WICKSTRÖM
folke.wickstrom@aland.net

JERKER ÖRJANS
j.r.orjans@aland.net

Fotnot. Artikeln baserad på jubileumsskriften: Mariehamns stadshus 50 år - Stadshusfrå- gans behandling i stadsfullmäk- tige åren 1934-1939 av Folke Wickström
Andra källor: Mariehamns stads historia 1861-1911 och 1911- 1961

10 maj. Häfte med Leksaker från Åland. De tre frimärkena avbildar plastleksaker från det åländska företaget Plasto. Leksakerna på frimärkena har försetts med UV-lack.

Frimärksåret börjar med Westerholm

Frimärksåret 2010 börjar med att Posten Åland uppmärksammar att det är 150 år sedan konstnären Victor Westerholm föddes.

Frimärket kommer den 4 januari och visar en tavla av Eckerö postbrygga som målades 1883.

De flesta andra av nästa års frimärken visas på bild härintill, övriga utgivningar är följande:

10 maj. Helsakskort av Minna Rundberg där hon har kombinerat egna möns-

ter på de tre korten i serie Signum.

Augusti, datum inte fastslaget. "Mina frimärken" på temat Ungdomssegling med ett fotografi av Daniel Eriksson.

Augusti. Samutgivning med Macao.

16 september. Två märken i serien med Naturmiljöer. Andy Horner har fotograferat i Eckerö och Erkki Santamala i Sund.

8 oktober. Julfrimärke av Inge Löök.

MÅRTEN SUNDBERG

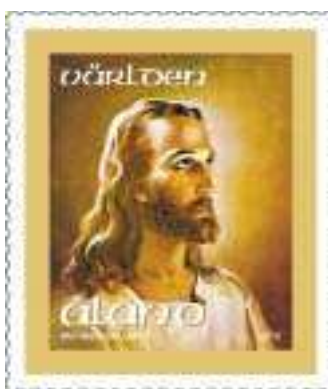

3 maj. I Håkan Sjöströms serie med passagerarfärjor visas Skandia...

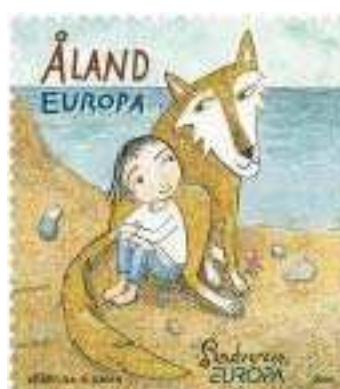
...och Prinsessan.

4 januari. Victor Westerholm 150 år.

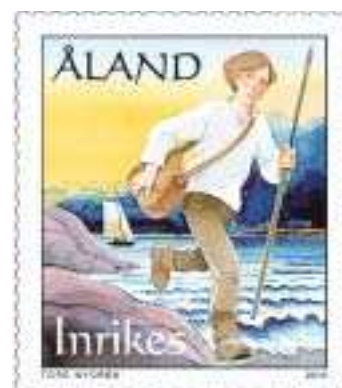
24 mars. Head of Christ av Ålandsättlingen Warner Sallman. Tavlans har reproducerats över 500 miljoner gånger och har kallats den mest kända målningen av Kristus. Frimärket har en guldfolierad ram.

19 april. Europafrimärke på temat Barnböcker, visar Sandvargen och Zackarina i Åsa Linds barnboksserie. Konstnär Kristina Digman.

24 mars. Nordenfrimärke på temat Livet vid kusten. Juha Pykäläinen har gjort miniatyrarket som visar Kobbaklinter.

12 juni. Tema Postvägen samma dag som Postrodden. Konstnär Tord Nygren.

1 mars. Frankeringsetikett remmare. Allan Palmer har avbildat remmare enligt det nya systemet, system A.

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

ENTRECÔTE

18,50 kg

GRISKARRÉ

5,50 kg

GÄLLER f.o.m. onsdag 21/10

Grisinrefilé	kg	11,50
Sidfläsk	kg	5,50
Kassler	kg	7,65
Husmanspålägg i bit, Atria	kg	10,95
Kastelholmsost ca 500 g/bit, ÅCA	kg	10,49
Syltmunk Ålandsbagarn	st	0,54
Grahamsemle Ålandsbagarn	st	0,33
Russinlimpa 300 g, Ålandsbagarn (5,70/kg)	st	1,71
Päron Åländska	kg	1,59

PLUSSA -FÖRMÅN

GÄLLER HELA OKTOBER

Satsumer
1 kg/påse påse **0,98**
utan Plussa-kort 1,45/påse

Potatis
2 kg/påse, Pirkka påse **0,68**
utan Plussa-kort 0,98/påse

Äppel- och apelsinjuice
1 lit, Vipset st **0,49**
utan Plussa-kort 0,66/st Begränsning: 5st/hushåll

Latz kattmat
Portionspåsar 12x100 g st **3,75**
utan Plussa-kort 4,29 - 4,39/st

1/2 REAPRISET på alla reatyger!

GODBY TEL 43 250
ÖPPET: VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

ROSA BANDET ROSBUKETT

blandade färger, 7 st/bukett

5⁵⁰
BUKETT

Supererbjudandena gäller torsdag 15 oktober – söndag 18 oktober

CORNFLAKES
500 g, KELLOGG'S
EP 3,98/kg

1⁹⁹
PKT

Supererbjudande!

ENTRECÔTE
Garantimörad, INHEMSK

16⁵⁰
KG

BARNMAT
8 mån, PILTTI

5⁹⁰
6 ST

GRILLAD
RÖSTBIFF
INHEMSK

15⁹⁰
KG

Supererbjudande!
VITLÖKSPOTATIS

750 g, OOLANNIN

1⁶⁹
ST EP 2,25/kg

POTATISSALLAD
400 g, BRA KÖK
EP 5,90/kg

2³⁵
ST

-förmån
Supererbjudande!

VARDAQSOST

750 g, VALIO

Utan Plussa-
kort 3,34/st

2⁸⁹
ST

MEDWURST
INHEMSK OCH
LÄTT

200-220 g, SNELLMAN

2²⁹
PKT

-förmån

MINUTBIFFAR OCH
KYCKLINGFILÉ

marinerad

700-1000 g, KARINIEMEN

Utan Plussakort 11,28-11,47/kg

7⁶⁵
KG

REISSUMIES

235 g, OULULAINEN

Utan Plussakort 0,94/pås

0⁶⁹
PÅS

Supererbjudande!
ÄPPLÉN CHAMPION

1,5 kg, POLEN

0⁹⁵
PÅS

MINERALVATTEN
OCH VICHY

1,5 lit, BONAQUA

Utan Plussakort 1,78/fl

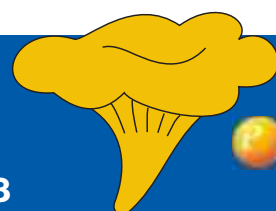
1⁴⁹
FL

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

K SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840
Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

för dina inköp

Götrik har fångat 287 m

Storfångst. På senhösten är mårdhundarna som störst. Den här väger 10,7 kilo.

De är söta djur med vackra pälsar, men de stinker och förökar sig enormt snabbt.

På 30 år har mårdhunden blivit ett av våra minst omtäckta djur. Götrik Sundberg i Geta gör sitt för att hålla efter beståndet.

Det har gått några dagar sedan Götrik Sundberg senast fick en mårdhund i någon av sina burar. Men på måndagsmorgonen sitter det ett praktexemplar och väntar i en av dem. Den är lugn och ligger ner och man får intrycket av att den är helt orädd. Den ställer sig upp och tittar rakt in i kameran.

Vore det inte för stanken, det faktum att mårdhundar förökar sig i rasande fart och att de äter våra häckande fåglar, skulle en blödig djurvän nog lyfta på buren och släppa ut den.

–Den här var riktigt lugn. Jag fångade en som skällde något fruktansvärt för ett tag sedan, säger Götrik Sundberg.

Djuret i buren är stort

men den senaste mårdhunden Sundberg fångade var en bjässe på nästan elva kilo. Han har fångat mårdhundar sedan han gick i pension för tolv år sedan och mårdhunden i buren är nummer 287. Sundberg för dagbok över de fångade djuren och fotograferar dem. Han har gjort ett gediget arbete med att hålla efter stammen och tycker att djuren har minskat de senaste åren.

–De första åren fick jag runt 35 stycken, i år är jag bara uppe i 19, säger han. Jag undrar hur det skulle ha sett ut om jag inte hållit efter.

Sålde pälsen

Han har fyra burar utlagda på den 400 hektar stora gården i Bolstaholm Geta. Förr gav han bort de fångade djuren till en bekant som tog hand om pälsen och sålde den vidare till skinnauktionsbolaget Turkistuottajat. För mårdhundens pälsverk, som kallas sibirisk sjubb eller tanuki, kunde man för tio år sedan få 70 euro styck.

–Men nu tar jag inte hand om något på dem utan grä-

Jaktvårdare. Mårdhundarna lockas in i burarna med hjälp av överblivet fett från köttstyckning. I år har Götrik Sundberg fångat 19 stycken.

ver ned dem direkt, säger Sundberg. Att slakta har aldrig varit min grej.

Han har hört att vildmin-karna ska ha ökat den senaste tiden men någon sådan har han inte fångat. Däremot händer det att diverse andra djur går i fällan. Katter och runt åtta stycken skogsmårdar har han till exempel hittat i buren. De förra släpper han ut medan skogsmårdar-

na, som gör skada bland annat genom att plundra fågelholkar, skjuts bort.

Det häftigaste djuret han fått i buren var en havsörn.

–Det var otroligt mäktigt att se det stora djuret på så nära håll. Men han traskade snabbt iväg när jag lyfte på gallret.

Mårdhundarna är duktiga simmare och bekanta till Götrik Sundberg har sett

dem simma mellan holmar ute i yttersta skärgården.

–Ja de är nog en sort för sig de där djuren, säger han.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

MÅRDHUNDEN

- Utgör ett eget släkte av familjen hunder.
- Höjd cirka 40-50 cm, kroppslängd 50 cm.
- Vikt cirka 4 till 6 kilo på sommaren och 6 till 8 kilo på senhösten.
- Spridningsavstånden är vanligtvis 14-16 km mellan de unga individerna, men kan vara mer än 20 km.
- I Finland fälls årligen cirka 150.000 mårdhundar.
- Mårdhunden är monogam och paret sammanlivet ut.

Naturvårdsintendenten: 96 procent av födan är veg

Mårdhunden är inte en del av vårt naturliga ekologiska system. Därför kan jakten på dem vara motiverad, menar naturvårdsintendent Jörgen Eriksson. Men att de skulle äta mängder av fåglar är han inte så säker på.

–Doktorsavhandlingar har visat att de äter 96 procent vegetarisk kost, säger han.

Mårdhunden kom till Finland via Ryssland där den planterades in i Leningradsregionen för sin päls skull. Ursprungligen kommer den från de östra delarna av Asien. De första individerna dök upp i Finland på 1930-talet och till Åland tog de sig i slutet av 70-talet.

–När man började hitta djur överkörda kunde man konstatera att de inte var så ovanliga längre, säger Jörgen Eriksson.

Sedan dess har mårdhundens framfart på Åland varit en framgångssaga. De har tagit sig långt ut i skärgården.

Mårdhundarna är illa omtäckta främst för att de äter häckande fåglar och deras ägg. Men enligt Eriksson har doktorsavhandlingar gjorts på mårdhundars födoval och i dem har framgått att de äter 96 procent vegetabilier. Han tycker att mårdhund-

darna beskylls för allt, från svaga sjöfågelkollonier till svaga har- och orrstammar. Men hararna började minska redan när rådjuren kom till Åland.

–Jag tror inte på hälften av det. Det är konstigt att de inte beskylls för klimatförstöringen också, säger han.

Äter plommon

Genom vad han kallar för ”skitforskning” kan han kon-

statera att mårdhunden till exempel äter fallfrukt som äpplen och plommon.

Han kan ändå tycka att det är motiverat att fånga dem eftersom de inte befinner sig i sitt naturliga ekologiska system.

–De har förökat sig så snabbt och resten av ekosystemet har inte hunnit med. Då måste människan träda in eftersom det var de som först tog hit den.

Mårdhunden är så vitt Eriksson vet inte föda åt något annat djur än möjligen örnen och lon. Den är utpräglad nattaktiv och är relativt skygg. Den trycker i stället för att fly när den störs och är expert på att spela död. Men den följer noga med vad som händer med ett öppet öga.

Vad gäller vildminken så är den vanlig speciellt i östra skärgården och skydds jakt

mårdhundar

ldjur.
0-70 cm.
5 till 10 kilo
-19 km för
än 200

årdhundar.
håller

■ Mårdhunden är en duktig simmare och uppehåller sig helst i eller i närheten av våtmarker. Den trivs dessutom i rika lövskogar.
■ Mårdhunden äter i stort sett allt den kommer över, t.ex. små däggdjur, kadaver, fåglar, ägg, fiskar, amfibier, maskar, insekter och olika typer av växtmaterial.

■ 8-10 valpar är normal kullstorlek.
■ Förväntad livslängd är 3-4 år.

Källa: Sveriges lantbruksuniversitet

Oblyg. Den här mårdhunden rörde sig lugnt runt i buren och följde efter fotografen.

getabilier

har visat att minken påverkar sjöfåglarnas häckningsframgång. Den är en effektiv jägare och har inbyggt i sig att den ska hamstra mer än nödvändigt.

– En bekant hittade 25 uppstaplade tordmular under några stenar en gång som en mink antagligen lagt dit, säger Eriksson.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Naturvårdsintendent. Jörgen Eriksson säger att mårdhunden knappast ställer till med så mycket skada som den beskylls för, men också att det är motiverat att fånga den.

Foto: JONAS EDSVIK

GETA BACKRACE

**17 oktober
start kl. 12.00
Soltuna i Geta**

**mer info på
www.motorportalen.net**

Arrangör: ÅMK

**Viking Line buss avgår från
bussplanen kl. 11.00 och
retur efter tävlingens slut.
Buss: 5 euro (entré ingår)**

Entré: 5 euro

**3 euro för ÅMK-medlemmar vid
uppvisande av medlemskort**

Under 15 år gratis

VIKING LINE
buss

**Stöd
cancerföreningens
Rosa Bandet kampanj
- kampen mot bröstcancer -**

2,50/st

**Välkommen in till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6
och köp ditt Rosa Band pins.**

**Ålands
Cancerförening**

SAMARBETSPARTNER:

Nya Åland

Maria Nykvist
Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Som snöbollens chans i helvetet

GUSTAV MÖRN OM SINA CHANSER I PAF POKER CHALLENGE

Åländska jokrar utmanar fjolårets pokerkung

POKER. Idag delas de första korten ut i pokerturneringen Paf Poker Challenge (PPC).

–Vi har några jätteduktiga åländska spelare med som kan gå långt, säger Pafs livepokerchef Jan-Erik Karlsson.

Ett 70-tal spelare är klara för den femte upplagan av pokerturneringen Paf Poker Challenge som startar i Ålandica kultur- och kongresshus i dag.

Pafs livepokerchef Jan-Erik Karlsson hoppas dock att turneringen ska kunna slå sitt gamla deltagarrekord på 94 spelare.

–100 är den gyllene gränsen som vi gärna vill nå över och det ska absolut inte vara omöjligt.

Karlsson berättar att spelare redan har kunnat kvala in till huvudturneringen via nät- eller livekval och

idag och imorgon finns en sista chans att spela till sig en plats då kvalspel hålls i Ålandica.

–Det kommer till exempel att ordnas så kallade Sit 'n' Go's där tio spelare betalar en tiondel var av biljetten och den av dem som vinner tar platsen i huvudturneringen.

Fjolårsvinnare

När PPC ordnades förra året var det finländaren **Petteri Vanhapelto** som avgick med segern. Han är inbjuden och deltar även i år.

Annars nämner Karlsson svenske **Ola Brandborn**, som bland annat har SM-segrar i pokervarianterna Omaha, Amerikana och Texas på meritlistan, som en stark segerkandidat.

En kändis från tv väntas också, **Jasper Pääkkönen** som förutom att han gestaltat backhopparen **Matti**

Fakta/Program

Torsdag 18.00-00.00: Supersatelliter, Cash Games och Sit'n'Go-turneringar.

Fredag 18.00-03.00: Mixed Pot limit Omaha/Pot limit Hold'em 110 euro, Supersatelliter, Ladiespoker, Cash Games.

Lördag 16.00-03.00: Paf Poker Challenge 600 euro+60 euro (registreringen öppnar 14.00), sidospel.

Söndag 12.00- :Dag två av Paf Poker Challenges huvudturnering, sidospel.

Nykänen i finländska filmen **Matti**, är en duktig pokerspelare som bland annat vunnit stora summor i tidigare turneringar på Åland.

–Han är en motvikt till Brandborn, säger Karlsson.

Bland ålänningarna som kan placera sig högt nämner Karlsson bland annat **Marcus Grunér**, **Johan Mattsson**, **Gustav Mörn** och **Tony Holmström**.

Hur stor prispotten blir beror på hur många delta-

Pokerkung. Petteri Vanhapelto vann Paf Poker challenge ifjol.

gare som ställer upp. Lyckas man spräcka 100-gränsen hamnar prispotten på 66.000 euro, varav 12.000 euro går till vinnaren.

MALIN LUNDBERG/
MARIA NYKVIST
sport@nyan.ax

TONY HOLMSTRÖM

Har du varit med i den här turneringen tidigare?

–Jag var med förra året och första året den ordnades.

Hur gick det då?

–Det gick ganska hyfsat, jag kom inte åt pengarna men placerade mig ändå ganska högt upp.

Vad tror du om dina chanser i turneringen?

–Ganska hyfsade. Jag siktar på finalbordet och tar jag mig inte dit blir jag besviken.

Vilka är dina främsta pokermeriter?

–Ser vi till det senaste året så blev jag tvåa på Rödhamn, tvåa eller trea i en turnering i vintnas som **Markus Geijer** ordnade för Paf, trea i Pafs rankingturnering och på senaste Paf Open blev jag bäste ålänning då jag slutade nia.

Vilket är ditt ess i rockärmen?

–Att jag kan läsa av folk ganska bra, och min tålighet.

GUSTAV MÖRN

Har du varit med i den här turneringen tidigare?

–Nej, det här är första gången.

Vad tror du om dina chanser i turneringen?

–Som snöbollens chans i helvetet brukar man väl säga? Det är många duktiga spelare med men slumpen spelar ju en ändå viss roll i poker. Det skulle vara trevligt att komma topp 15-20 eller 10-15 eller vad det är som gäller för att komma åt pengarna men det kan nog bli svårt när jag aldrig varit med i den här turneringen eller i en lika stor turnering tidigare.

Vilka är dina främsta pokermeriter?

–De är väldigt blygsamma i och med att jag började spela livepoker så sent som ifjol. Jag har vunnit ett par åländska rankingtävlingar och jag slutade fyra totalt i rankingen, så det är väl den främsta minuten.

Vilket är ditt ess i rockärmen?

–Det är tålmodet, jag förivrar mig väldigt sällan.

MARCUS GRUNÉR

Har du varit med i den här turneringen tidigare?

–Jo, de flesta gångerna faktiskt. Jag tror nog bara att det är det första året som jag har missat.

Hur har det gått?

–Det har inte gått så bra. Som bäst har jag hamnat just utanför finalbordet.

Vad tror du om dina chanser i turneringen?

–Lika bra som de andra. Det är ungefär som att spela på lotto. Jag känner till och har tidigare spelat mot de flesta i startfältet, och det är inte lika starkt i år som det brukar vara. Många av de duktiga svenska spelarna är med i Swedish Open istället.

Vilka är dina främsta pokermeriter?

–Nja, det vet jag inte. Jag tycker inte om att prata om tidigare tävlingar.

Vilket är ditt ess i rockärmen?

–Jag har hållit på i över tio år så jag får nog säga rutinen.

JOHAN MATTSSON

Har du varit med i den här turneringen tidigare?

–Jo, jag var med förra året och året innan det.

Hur gick det då?

–Jag åkte ut redan den första dagen men jag tycker ändå att jag spelade ganska bra. Men det var turen som fattades.

Vad tror du om dina chanser i turneringen i år?

–De är nog betydligt mycket bättre än tidigare för de har ändrat strukturen på tävlingen. Nu är det mer spelmarker jämfört med tidigare och man höjer inte blindsen lika mycket.

Vilka är dina främsta pokermeriter?

–Att jag vann rankingtävlingen som Paf ordnade förra året och att jag sen kom tvåa i rankingfinalen. Om jag ser till större tävlingar är det nog en Europaturnering som jag spelade på Bahamas men som jag åkte ur den andra dagen.

Vilket är ditt ess i rockärmen?

–Min styrka vid pokerbordet är nog mitt tålmod.

Försökte muta JJK-målvakt

■FOTBOLL. Fotbollsklubben JJK från Jyväskylä meddelade på onsdagen att någon försökt muta klubbens målvakt **Mihaly Szerovay**. JJK säger att Szerovay i fredags fick ett engelskspråkigt telefonsamtal där han erbjöds "en anseelig summa pengar".

Den som ringde försökte övertala Szerovay att påverka spelhändelserna så att JJK skulle förlora nästa lördags match mot Tampere United i Jyväskylä. JJK har anmält ärendet för polisen. JJK:s verkställande direktör **Joni Vesalainen** säger att samtalet kom från ett okänt nummer.

–Szerovay bad att få träffa mig personligen. I tisdags berättade han allt för mig. Därefter tog jag genast kontakt med Tipligan och ärendet framskred. Idag bad vi polisen genomföra en utredning och polisen utreder fallet som grovt försök till bedrägeri, säger Vesalainen.

JJK ligger för närvarande näst sist i ligan med 15 poäng och kämpar om fortsatt ligaspel. RoPS från Rovaniemi har 13 poäng. Sista plats innebär degradering till division I och näst sista plats medför kvalspel mot tvåan i division I. (FNB)

Arajuuri segrade med Finland U21

■FOTBOLL. IFK Mariehamns mittback **Paulus Arajuuri** spelade hela matchen när Finlands U21-landslag tog sin första seger i det pågående EM-kvalet. Finland vann tisdagens landskamp på bortaplan mot Liechtenstein med 4-0 (0-0). Målskyttar för Finland var **Jonne Hjälm** som stod för två mål och **Teemu Pukki** och **Alexei Kangaskolkka** som gjorde varsitt.

Finland har ännu en match kvar i kvalet i år. Den 13 november möter man Spanien på bortaplan. (mn)

Nordström uttagen till EM-kval

■FOTBOLL. IFK Mariehamns **Johannes Nordström** finns med i Finlands U17-landslag som i slutet av oktober möter Turkiet, Tyskland och Makedonien i EM-kval. Det står klart efter att tränare **Sami Vehkakoski** presenterat vilka spelare som ingår i truppen.

U17 möter Turkiet den 23 oktober, Tyskland den 25 oktober och Makedonien den 28 oktober. (ml)

AC Oulu klart för Tipligan

■FOTBOLL. AC Oulu gör comeback i Tipligan nästa säsong. Senast Uleåborgslaget spelade i ligan var 2007.

Platsen säkrades i början av veckan när Helsingforslaget Viikingit förlorade mot Atlantis med 0-1.

Tabelltvåan KPV och trean Viikingit kämpar nu om en plats i ligakvalet.

Som det ser ut för tillfället faller RoPS ner till division I och det blir den här säsongens nykomlingar JJK som tvingas kvala. (mn)

Lyyski på väg till Djurgården?

FOTBOLL. Djurgårdens IF är intresserade av att värva före IFK Mariehamnaren Jani Lyyski. Det berättade fotbollskanalen.se i går.

–Det enda jag kan säga är att det är klart som fasiken att jag vill framåt, säger Lyyski till Nyan.

Enligt fotbollskanalen.se kommer representanter från Djurgårdens IF, Stockholmsklubben där ålänningen Daniel ”Daja” Sjölund redan spelar, att finnas på plats i Vasa på lördag när Lyyskis nuvarande klubb VPS tar emot IFK Mariehamn i säsongens sista match.

Stämmer det Jani Lyyski?

–Det får du fråga Djurgården om.

Lyyski är fåordig och vill inte kommentera huruvida Djurgården varit i kontakt med honom överhuvudtaget.

–Men jag är smickrad över att det florerar rykten om att en storklubb som Djurgården är intresserade av mig.

Lite vassare

Om det skulle vara så att ryktena om Djurgården stämmer är det fullt möjligt för Lyyski att inför nästa säsong teckna kontrakt med klubben. Hans nuvarande kontrakt med VPS går nämligen ut i höst.

–Men det enda jag kan säga är att det är klart som fasiken att jag vill framåt.

Och anser du att spel i Djurgårdens IF är ett steg framåt jämfört med spel i VPS där du är nu?

–Ja, så vida deras målsättning... Nej men jag vill inte kommentera det där. Men

Hett namn. Det spekuleras vitt i var Jani Lyyski kommer att spela nästa säsong. En klubb som nu verkar vara intresserad av den före IFK Mariehamnaren är Djurgårdens IF. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

idag är fotbollen i Sverige lite vassare än i Finland och Djurgården är ju en av storklubbarna där.

Nedflyttningshotade

Djurgården har i år haft en tuff säsong och med sexton för-luster, fem oavgjorda och fem vunna matcher ligger man för närvarande med 20 poäng sist i tabellen.

Skulle du vara intresserad av spel med dem om det blir så att de faller ur?

–Det är på tok för tidigt att säga något om det. Det enda jag kan säga är att jag vill framåt. Om intresset skulle vara tillräckligt hett från deras och från min

sida så får man diskutera det senare.

Nya Åland har redan tidigare berättat att flera klubbar visat intresse för Jani Lyyski inför nästa säsong. Enligt ryktena rör det sig om såväl toppklubbar i Finland samt klubbar i Sverige, Norge, Danmark och Spanien.

–Det har varit ett lite ökat intresse från olika klubbar, men intresse och konkreta anbud är två skilda saker, sade Lyyski när Nyan pratade med honom om saken senast.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 462

Daja utfrågad av scout

FOTBOLL. Djurgårdaren Daniel ”Daja” Sjölund har fått frågor om sin tidigare lagkamrat Jani Lyyski.

Daniel Sjölund och Jani Lyyski spelade tillsammans redan som knattar då de med IFK Mariehamn tog hem guld i Alandia cup 1994. Senare följdes de åt till Brommapojkarna, dit Sjölund värvades först och dit Lyyski senare följde honom i fotspår.

Med tanke på detta är det inte så konstigt att Sjölund

blivit utfrågad nu när Djurgården blivit intresserade av hans gamla lagkamrat.

–Jag fick en fråga från en scout inom klubben för ett par-tre veckor sedan.

Var det du som rekommenderade Jani Lyyski för klubben?

–Jo, det kan man nog säga. Jag har berättat vad jag tycker och tänker om Jani eftersom jag känner honom bra och vet vad han går för, säger Sjölund.

MARIA NYKVIST/MALIN LUNDBERG

DIF kommenterar inte

FOTBOLL. –Vi har som policy att aldrig kommentera spekulationer kring spelare, säger Djurgårdens press- och informationsansvarige Jonas Riedel.

Djurgården lägger locket på när Nya Åland ringer klubben angående deras intresse för Jani Lyyski.

–Vi har som policy att aldrig kommentera spekulationer kring spelare, varken om vi är intresserade av någon eller inte, säger Riedel.

Hoppas att Jani stannar i Vasa
Hoppas att han stannar här i Vasa! Vi alla VPS-are tycker att Jani är den bästa man kan ha i Finland.

Juha

DIF

Ska han alltså till Superettan och ser det som ett steg uppåt?

Deffa dif

V75 Åby

Lördag 17 oktober

Svenskt Mästerskap i trav har körts årligen sedan tiden för andra världskrigets utbrott, 1939. Loppet firar 70-årsjubileum på lördag, med andra ord. Den långa raden av vinnare innehåller legendariska namn som **Big Noon**, **Frances Bulwark**, **Big Elma**, **Ego Boy**, **Express Gaxe**, **Utah Bulwark**, **Queen L** och **Zoogin**.

Årets SM-upplaga är på papperet en riktig elitmönstring. Förutom de senaste två årens mästare, **Torvald Palema** och **Triton Sund**, finns tre synnerligen respektingivande segesraspiranter i deltagarlistan: **Commander Crowe**, **Beanie M.M.** och **Quarcio Du Chenel** Kung Torvald blir förstås favorit. Vi spikar honom, men bara på det lilla systemförslaget den här gången.

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto.

1640:		
1 Vinnalt Herkule - Kontio J	0513d	12,8a
2 Caminetto - Adielsson E	1d513	12,8a
3 Global Identity - Lennartsson P	k2541	12,6a
4 Trim - Goop B	1d150	12,9a
5 Persos Seaman - Uhrberg T	d1130	14,1a
6 Cloria Victis - Heiskanen V	02041	14,4a
7 Splendido Star - Andersson M J	23234	12,2a
8 Too Much Too Soon - Partanen J	10310	13,1a
9 Giddes Dream - Svanstedt Å	121k1	12,9a
10 Blue Rock - Eriksson H	515d2	13,2a
11 Focus Ås - Ohlsson U	d0101	12,9a
12 Pysen Eme - Falsig B	27211	13,7a

Rank: 4-5-2-9-6-3-1-10-7-11-12-8

VINNARTIPSET. Omgången inleds med det mest svårlosta av alla sju lopp. Vårt chanstips är **Trim**, som återkommer efter ett par månaders semester. Att Goop-hästen har resurser som duger i klassen kunde vi konstatera i juli, då han ohotad efter tidig ledning tog hem ett V75-lopp i Årjäng. Säg inte lika bra ut i de två augustistarterna och tävlingspausen har gissningsvis varit hälsosam för fyraåringen. Vi litat på att Trim är iordningställd igen.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling.

2140:		
1 Gatlin Bob - Ivarsson M	12284	16,1
2 Mon Cheval - Olsson D	051dd	17,0
3 Max Lavec - Goop B	13d23	16,5
4 Viktoria Gertorp - Kihlström Ö	00111	17,1
5 PA.Surprise - Stolt K	d1014	15,9
6 Global Heat - Lennartsson P	10633	18,1
7 Balder H.H. - Eklundh A	11032	16,2
8 Varrivando - Takter J	22210	16,9
9 Excellent Step - Untersteiner P	05101	17,4
10 Rania - Svanstedt Å	73d15	15,4
11 Högstena Farshad - Sjöberg P	10540	16,3
12 Gillis Abbe - Uhrberg T	120d2	15,9

Rank: 2-10-9-12-4-8-1-6-3-7-5-11

SPIKEN. Två segrar och 140 000 kronor har **Mon Cheval** blivit snuvad på av olika orsaker i de två senaste starterna. Var först i mål på Jägersro efter en fantomsprint, men diskades för trängning på upploppet. I förra starten var segergreppet kopplat i ett av kvalen till Svenskt Travkriterium när en upploppssgalopp och ny diskning fällde den stackars unghingsten. Det har förstärkt inte handlat enbart om otur. **Mon Cheval** är osäker – har galopperat i sju av nio starter – och ett darrigt spelobjekt. Vi håller tummarna för att han sköter sig och väljer trots allt att lämna honom ogarderad.

Lopp 6. V5-5. V75-3. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Nellie Vingboons - Fromell P	11113	13,1a
2 Bobtail - Ohlsson U	21003	12,0a
3 Ninotchka - Svanstedt Å	01111	12,6a
4 Lovely Conch - Larsen Ö	10235	11,3a
5 Staro America - Söderkvist S	13400	11,9a
6 Soraya Lady - Sjunnesson J	04307	12,4a
7 Hepburn Broline - Lennartsson P	10011	11,6a
8 Lie Detector - Kihlström Ö	5325d	11,5a
9 Ecoups Bitte - Nordström P	03101	12,5a
10 Camilla Highness - Ingves P	2471d	10,4a
11 Cleo Nalan - Kontio J	32142	11,8a
12 Debbie Brodda - Adielsson E	42223	10,8a

Rank: 3-10-12-7-2-8-1-11-4-5-9-6

VINNARTIPSET. **Ninotchka** travade in över en halv miljon i tidigare regi, men det råder ingen tvekan om att hon har höjt sig minst ett par snäpp sedan Åke Svanstedt tog över trimningen. Fyra vinster av fyra möjliga talar ett tydligt språk och det har varit uppenbart att Åke är mäkta nöjd med sitt nyförvärv.

ÅSSF-skytte: Stödskytte cup 2, tisdag 20 oktober 13.00 i Bredmo skyttehall, samtidigt som Gubbdagis. Stödskytte-cupen är öppen för alla oberoende av kön eller ålder och alla tävlar i samma klass. Cupen omfattar 10 deltävlingar varav den som har de 3 bästa resultaten blir åländsk mästare i februari nästa år. Se närmare på föreningens hemsida.

Öspelen 2009: Du som var funktionär, gå in på www.natwestislandgames2009.ax. Dags för återträff!

Lopp 7. V4-1. V75-4. Tvilling. Auto.

2640:		
1 Special Mission - Svanstedt Å	22d33	12,7a
2 Vip Star - Andersson M J	30142	15,0a
3 Onyx Knick - Söderkvist S	10125	13,9a
4 Cocktail Sander - Nordström P	53131	14,8a
5 Mingla - Näslund T	1d316	14,0a
6 Yukon Boko - Koljini L	ddk12	13,6a
7 Tingby Kungen - Fajersson C	1161d	14,7a
8 Quattro L.G. - Adielsson E	2d212	14,0a
9 T.Bone Scoop - Untersteiner P	16043	13,5a
10 Taste of Cocktail - Ivarsson M	4323d	13,4a
11 Exclusive Eden - Haugstad K	1d410	15,4a
12 Mad Image - Goop B	00121	14,8

Rank: 6-7-8-3-1-5-12-4-9-2-10-11

VINNARTIPSET. Tre streck känns tunt, men vi chansar med att ”gå kort” och inleder med **Yukon Boko**. Hans formkurva pekar rakt uppåt efter ett år som mest präglats av sjukskrivningar.

Lopp 8. V4-2. V75-5. Trio. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Zerbin - Källgren D	33364	13,1a
2 Notice - Karlsson J J	50010	13,8a
3 Organic Value - Haugstad K	0322d	11,5a
4 Julius Garbo* - Norman P G	14105	13,7a
5 Je Reve de Toi - Åsberg J H	16503	14,5a
6 Robin K. - Eriksson C	10601	12,7a
7 Super G. - Wallin T	42462	13,1a
8 Count Harry - Karlstedt T	24102	12,9a
9 Dresscode - Untersteiner J	65416	12,4a
10 Staro Conch - Tillman J	31046	14,0a
11 Distrinus* - Andersson P M	11112	13,5a
12 Waitingonafriend - Ingves P	120k1	12,3a

Rank: 6-11-3-7-12-9-10-5-1-8-2-4

VINNARTIPSET. För lärlingarna är det egna SM-loppet fyllt av prestige och det här kan bli en riktig huggsexa. Vi voterar i första hand för högkapable **Robin K**, vars senaste segerlopp var ett fall framåt efter en formsvacka.

Lopp 9. V4-3. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto.

2140:		
1 Min Narkissos - Kihlström Ö	22005	12,7a
2 Sharapova* - Goop B	30112	12,8a
3 Juan Carlos - Bergh R	03d11	13,9a
4 Imola November - Koljini L	46270	13,8a
5 Having Said That - Lindhardt C	50132	10,9a
6 Mighty Value - Olsson D	22355	13,3a
7 M.T.Buffett - Uhrberg T	23414	12,3a
8 Hanoi* - Adielsson E	2d110	12,0a
9 Brian Key - Svensson K	42005	12,0a
10 Tom Raider - Persson F	53d32	12,1a
11 Nouvelle Pontus - Falsig B	10260	12,4a
12 Cash Winning Vita* - Svanstedt Å	11631	10,7a

Rank: 12-7-8-5-3-2-6-10-4-1-11-9

SPIKEN. Att passera motståndarna på några steg i ett våldsamt speedryck kallas ofta för ”Svanstedtare”, av uppenbara skäl. En av hästarna som bidragit till att mynta uttrycket är **Cash Winning Vita**, vars kolossalt effektiva långspurter talat segerspråk vid åtskilliga tillfällen.

Lopp 10. V4-4. V75-7. DD-2. V3-1. Tvilling. Auto.

2640:		
1 Jodas Julia - Lennartsson P	05642	11,7a
2 Beanie M.M. - Jansson T	31011	10,7a
3 Pirate Copy - Adielsson E	15435	12,0a
4 D.J.Seabrook - Bergh R	02311	12,2a
5 Torvald Palema - Svanstedt Å	11211	09,7a
6 S.J.'s Photocopy - Ohlsson U	12406	11,4a
7 Arras - Söderkvist S	02451	11,0a
8 Triton Sund - Kihlström Ö	12003	09,9a
9 Quarcio du Chene - Goop B	13331	11,4a
10 Commander Crowe - Ingves P	11132	10,1a

Rank: 5-2-10-8-9-7-4-1-6-3

VINNARTIPSET. Trav-SM 2009 måste vara ett av de bästa som någonsin körts. Loppet är öppet för bara svenskfödda och frågan är om någon av de bästa fattas. Den klarast lysande stjärnan är förstås **Torvald Palema**, som sopat rent i såväl svensk som internationell konkurrens under säsongen.

ROGER NYGREN/ TT SPEKTRA

V75-förslag:

Avd 1: 4, 5, 2, 9, 6, 3, 1
Avd 2: 2
Avd 3: 3, 10, 12, 7
Avd 4: 6, 7, 8
Avd 5: 6, 11, 3, 7, 12
Avd 6: 12
Avd 7: 5, 2, 10, 8, 9

STORA systemet: Hästar i **halvfet** och **kursiv** stil; 2100 rader. (Insats: 1050 kr)
Lilla systemet: Hästar i **halvfet** stil; 180 rader. (Insats: 90 kr)

Sportens kom ihåg

■ **A'lenskur islandshästförening:** Höstmöte den 22 oktober kl. 19.00 på Ålands hotell-och restaurangskola. Stadgeenliga handlingar. Alla upp! Välkomna!

■ **BC Clipper:** Klubbträning torsdagar 20.00-21.00.

■ **Hockey-prova på:** På höstlovet 15 oktober kommer Ålands ishockeyförbund att arrangera ett prova på tillfälle klockan 12.00-14.00. Ta med den utrustning du har, finns också en del att låna. Ingen anmälan krävs. För mera information www.ifkmariehamn.com/ishockey el. ring ledare Karl-Adam Granskog tel. 0457-5244182.

■ **Motionserien i ishockey:** Nu är det dags igen att anmäla lag till motionsserien i ishockey. Sista

anmälningsdag 28 oktober. För mera information ring Henning Karlsson tel. 0457-3421636.

■ **Ridklubben Sleipner:** Höstmöte onsdagen 28 oktober kl 18.00 i stallcafé.

■ **Ridsport:** Hopptävlingar på Stall Aftonsol fredag 23 oktober kl 18.00. Klasser 60/70, 80, 90 och 100, alla med bedömning A:1d = grundomg. med omhopp, efter ny signal. Info och anmälan tel. 33629 el. aftonsol@aland.net.

■ **Åid/fridrott:** Åland Marathon, tillika DM maratontävling, söndag 25 oktober, med start kl 08.30. Start och mål, Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton arrangeras samtidigt (ej DM), kl 08.45. Förhandsanmälan

till ÅID:s kansli, tel. 19170, 23190 senast torsdag 22 oktober. Utgivning av nummerlappar, lördag 24 oktober 13.30-20.00 på WHA och söndag 25 oktober 07.15-08.00 på WHA..

■ **ÅID-simutskott:** Månadstävling med utmanarna i Mariebad lördagen den 17 oktober. Insim kl. 10.00 och tävlingsstart kl. 11.00. Simmare och funktionärer välkomna.

■ **ÅIBF:** Ordinarie höstmöte måndag 26 oktober kl 18.00. Stadgeenliga förhandlingar. Alla hjärtligt välkomna.

■ **ÅIGA:** Ordinarie höstmöte på Park Alandia torsdag 22 oktober 20.00. Stadgeenliga förhandlingar.

■ **Ålands ryttares framtid:**

NR 33

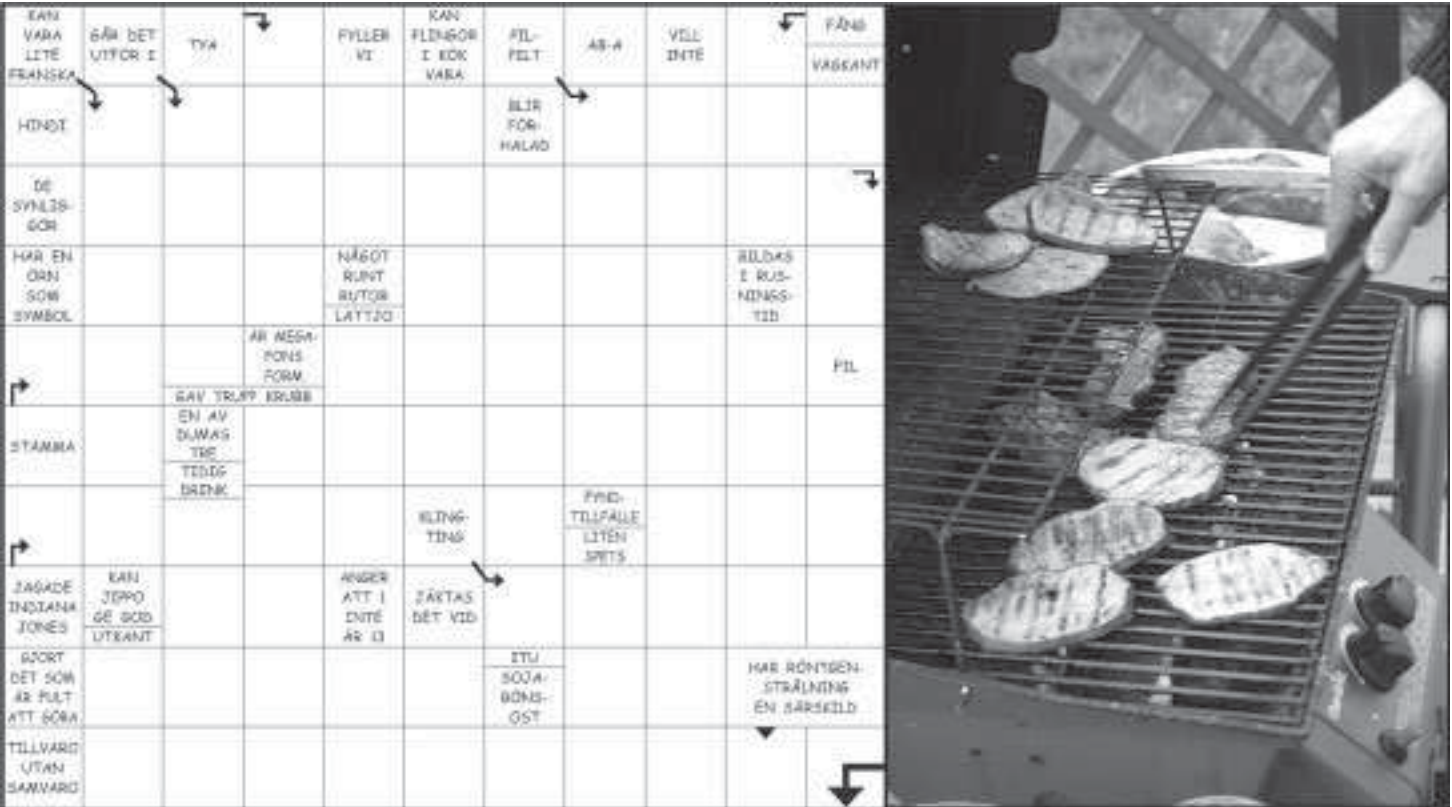
Namn:.....

Adress:.....

.....

.....

.....

LÖSNING KRYSS 31

GRATTIS

Lösning på sidan 19

LÄTT

	8	5				7		3
4	1	3	5					
	9		4					2
5						6	3	9
7			3			8		
3			9	6	1			
		2	1	5			8	
		4		9		5	2	
1		6		3	8		9	

MEDEL

						9		
			7					
	3	5	2				7	
	4						3	
6					9		4	1
1		8						9
	7	9	5					4
4							6	
					2			3

SVÅR

				5	9		8	
3			8				9	
8			4					
	6							1
	2	7				6		4
			5		4			2
				2	3			
							1	6
	4	9	6					

torget.ax

Ålands största köp- och säljmarknad!

= bilder finns på torget.ax

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 **5,05 € + lsa**
SMS:
 Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
 tel 23 444 till **173 521** **0,95 €**
torget.ax
 Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
 ändra eller ta bort din annons
Priser för privatpersoner:
 Annon i tidningen & på torget.ax **0 €**
 Bild på hemsidan **0 €**
 Bild i tidningen **10 €**
 Signatursvar **10 €**
 Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under **33 €**

► Barnartiklar

• Säljes

Bilbarnstol Britax Benno -09 i nyskick. 6 cm högre i ryggstöd än standardstol -> kan användas längre. Säljes pga felköp. Nypris 359€, nu. 300€ Tel0407462277, 41868

Graco sittvagn tillhörande regnskydd finns. Bild finns på nätet. 25€ Tel0400680030, gunsol@aland.net

Gummistövlar Stl 20, lila-mönstrade. Stl 23, nyckelpigemonstrade. Stl 23, röda, fodrade. 5€ Tel04575701695

Barnvagn combivagn med baby-lift mm, vändbar (0-4år)använd ca 2 veckor, extra åkpåse och hoppgunga kan bifogas om intresse finns. 320€ Tel +46736947185

Babysaker Graco baby-skydd 0-13 kg, 15€. Babyvinterhalare, strl.68, oanvänd, 7€. Tel0503306449, annaees@hotmail.com

Vävstol. Riktigt gammal vävstol, nermonterad. 70€ Tel0407482682

Hihat pedal digital Hihat pedal. 20€ Tel04575692248, bengthe@aland.net

► Bilar

KROCKSKADOR?

Vi utför reparation av skador och lackering på din bil.

ÅLANDS BIL & DELAR

Grönbacka JOMALA.
 Tel. 31 363, fax 31 976
 info@bilodelar.com
 bilodelar.com

• Säljes

Mazda 626 -91 coupé i bra skick, 231tkm, 2 omgångar som-mardäck på LM-fälg och 1 omgång vinterdäck, Pioneer stereo mp3/usb. 1700€ Tel0407613049

Peugeot 307, 2001 Silvergrå, 109tkm, komplett uppfyllt service-program. 6500€ Tel0400452318

Honda Civic 1,4iS End. medk 117tkm.Nybes utan anm.Nya s-däck.JVC/MP3-stereo.Centrallås. Metallic-lack.Fullst servicebok. Vålvårdad -98. 4500€ Tel04575483659

Saab 900 årsm. 1989 Röd Saab 900 inkl. s+v-däck i toppskick och nytt batteri säljes. Obesiktad, går felfritt. Står på VVS-kylcenters gård i Dalkarby. 600€ Tel04575483975

Mazda 323 -87 GLX 1,5. 4d. Sommar- och vinterdäck. 800€ Tel04573587887, carhu_@hotmail.com

Saab 95 kombi Saab 95 SE 2,3 turbo, kombi -01. Medkörd ca 145000 km, fullutrustad. 9500€ Tel0408129782

Phil&teds Sportvagn Svart Phil&teds Sport syskonvagn 08/09 ink. syskonsits, mjuk-lift, sol-o vindskydd, regnskydd, myggnät. 570€ Tel0407384219, philteds@hotmail.com

Syskonvagn äldre tågmodell (Hauck twin), svängbara hjul fram, fullt liggläge för ena barnet. 75€ Tel04573424692

Barncykel 24" utan stång, mörkröd. 30€ Tel14031, havsanemona@hotmail.com

Diverse barnartiklar Spjålsång med madrass, barnmatstol och lära gå stol, allt tillsammans eller var för sig. 80€ Tel113354

Brio sittvagn Brio sittvagn. 20€ Tel43661

• Köpes

Liten lekstuga önskas köpas, gärna renoveringsobjekt. Tel0407235277

Lära gå stol, helst med 6 st hjul önskas köpas. Tel0407209883

Cykelkärra för transport av barn, 25 kg. Tel0407017925

Barnstol Tripp trapp barnstol köpes. Tel0405851237

Volkswagen Transp Volkswagen Transporter -98. 233tkm, registrerad för 9 pers. Besiktigad sept.-09. Tel0400593740

Mazda 323 1.3 -93 säljer pga flytt till Sverige. Bra bruks-skick. 850€ Tel19202, Sofia. Olander@hotmail.com

VW Golf 5-dörrars Golf -01, 1,4. Metallicgrön, bra skick. ~120000km. S+v-däck, kamrem bytt. Tel0407671637

Volvo v40 2.0T Medk.167tkm, AC, ABS bromsar, centrallås, DSA-system, färd dator, dragkrok, elhissar, stereo mp3, s+v-däck körda en säsong. 7500€ Tel0400945900

BMW 520i Touring -99 Silvermet, 117 tkm, servicebok, larm, A/C, multif.ratt, färd dator, farth, antispinn, s/v-däck, dragkrok, motorv, regnsensor, 1 äg. 10500€ Tel04575958004, veronika.hagblom@aland.net

Nissan Primera -92 Silvergrå 2,0 SLX sedan med s+v däck. 220tkm. Säljes pga byte till farmare. Perfekt för nya bilister. 1500€ Tel0408394984

Folktracebil VW Golf Ska nu sälja folktracebilen. Motor går mycket bra. bilen har gått 2 säsonger. Vagnsboken giltig t.o.m. 31/12 2010. Pris: Bud. Tel04573428862

Opel Zafira 1.8 Elegance -99,123tkm,5+2-pers, AC,farth,färd dator,elhissar,s,v-däck,tonade rutor, lastgaller, bagagerums matta,takrække,1 ägare. 7900€ Tel04573428006

Opel Bertone 2.0 T 189tkm, 200hk, 2001, silvermetallic, Xenon, mätare i A-stolpen, moddat avgas efter kat, grym stereo mm. BVSA. 13000€ Tel04575483689, a_skogberg@hotmail.com

Takrække till Honda Accord -87-?. 20€ Tel04573135838

Volvo 740 -90 2,3 16v GLT Automat 177tkm dragkrok (1340 kg), 2 omgångar hjul, har lite skönhetsfel men ingen rost. 1800€ Tel04570971897, puffe02@hotmail.com

Honda Accord -89 Kylaren slut, annars ok. Elissar/speglar m.m. 16" lm-fälgar. 400€ Tel0407654413

Ford Escort 1,6Laser Röd, bra skick. Nya s-däck på lm-fälg, v-däck. XR3i-vinge, -inredning och -ratt. Sidokjolar, sportdämp, Monroe-stötar, sänkt 80mm. Tel0405238190

Lada Rolig vinterbil, nybesiktad Lada med diffad axel o extraljus. 350e, billigare vid snabb affär. Tel04573427977, fredde_6699@hotmail.com

BMW 328 -95 silver nybes 30/9-09! Full servicebok, AC, elhissar, eltaklucka, fjärrstyrt c-lås/larm, nya s.däck på alufälg. 8000e eller bud. Tel0408457666, sandra.sjoberg@live.se

FÖRVARINGSLÖSNINGAR

Är det dags att få lite ordning på vardagen när höstrusket ser till att vi stannar inomhus?

Under oktober månad ger vi **20% rabatt** på hela Elfa:s sortiment av smarta förvaringslösningar.

FÖR MER INSPIRATION SE WWW.ELFA.COM

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215, BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD 7-18, TORSD 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRD 9-15
 www.byggvaruhusetax

Saab 9-5SE 2.0t -99 210 tkm, s+v-däck på alu.fälg, mycket välskött, ingen rost. 7000€ Tel0407024339

Honda Civic 1,3, Årsmodell 1988. Medkörd 158.000 km. Sommar- och vinterdäck medföljer., g.styrstrom@gmail.com

Opel Astra 1.6-16v -00, i mkt bra skick, körd ca 108 tkm, silver, s+v däck, dragkrok. 5500€ Tel0407597419

Renault Megane -98 Röd,välhållen, 152tkm, nästan nya sommar + vinterdäck, motorvärmare, dragkrok, besiktigad o. konditionstestad. 3600€ Tel0405761919, 0405291818, abrahamssons@aland.net

Supersprint bakdämp har suttit på en e36 m3. Rostfritt. 500€ Tel0407729311

Utväxling Richmond 3,70:1 passar GM 1955-64., sageinvest@hotmail.com

Snål VW Golf III -92 Röd VW Golf CL 1.4 -92 typ 3 5vxl man. Sommar o vinterdäck. Bes ua juni. Snygg. Startar o går bra. Snål. 1900€ Tel04573424261, erik@schuetten.ax

Wolkswagen Vento-92 motorvärmare, sommar och vinterdäck på fälg. Priset är ett förslag som kan diskuteras. 850€ Tel0405850742

VW Passat 1,6 -97. ABS, elhiss, airbag, flst.servbok, 2äg. Bes+ årsserv.h-09. Åland-skörd 130tkm. Bra s+v-däck. Säljes billigt pga flytt. 5500€ Tel0400724805

Renault Clio 1.4 -00 lite medkörd;55-t km, vinter+nya som-mardäck, kamrem bytt, 5 d, met. blå, motorvärmaruttag, kupévär-mare, regelb. serv. märkesverkst. 4700€ Tel04575759163, kim.gunell@aland.net

Bmw 320i -93 176.500km, nya motorn bra, v+s-däck, automat, mkt fin bil. Finns på Ålands bil o. delar. 4500€ Tel04570527369, 01831363

VW Passat 1,6 -97. ABS, elhiss, airbag, flst.servbok, 2äg. Bes+ årsserv.h-09. Åland-skörd 130tkm. Bra s+v-däck. Säljes billigt pga flytt. 5500€ Tel0400724805

Toyota 4D Corolla 1,6 SE -88 gott skick, 1 ägare, bes. 1.9.09. Medk 155.600, utan rost. Säljes som obehövlig. Som + vint.däck, kup-evärmare. 1800€ Tel0403540206, sg.osterlund@aland.net

FÖRVARINGSLÖSNINGAR

Är det dags att få lite ordning på vardagen när höstrusket ser till att vi stannar inomhus?

Under oktober månad ger vi **20% rabatt** på hela Elfa:s sortiment av smarta förvaringslösningar.

FÖR MER INSPIRATION SE WWW.ELFA.COM

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215, BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD 7-18, TORSD 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRD 9-15
 www.byggvaruhusetax

Fina vinterdäck säljes. 4st 12" på Micra fälg. 4st 13 på orion fälg. 4st 50e. Tel04575958087

Toyota Corolla -86 5-växlad, 1,3 l motor säljes billigt, besiktigad till mars 2010, sommar däck + vinterdäck, medkörd ca 240tkm. 500€ Tel04573434026

Fiat Uno -88 med prima s+v-däck säljes. Medk. 123tkm. 500€ Tel0407361957

Husbil Fiat Elnagh Duke 2,3 Multijet 08 13000 km körd. 43000€ Tel0400680874

Toyota Corolla KE-70 1980, säljes till högstbjudande, s+v-däck. Efter 17.00. Tel0408243304

Rover 220 Turbo Snygg o snabb coupe. 131000km. Lite fix innan bes. Bra skick. Ev. byte gammal hundkoja. 2500€ Tel04573613368

Audi 80 -87 1.8 besiktigad till januari, motor går ojämnt. 380€ Tel04573432919

Nissan Sunny -93 4-dörrars i fint skick. Har endast gått 120tkm. Sommar + vinterdäck, dragkrok och motorvär-mare ingår. 2500€ Tel31145, samuellindblom@gmail.com

Grand Parisienne Pontiac 4d hd 1966. Bra bruks-skick, rostfri, massa delar med-följer. 5800€ Tel04573858609, flusstrotter@hotmail.com

Primera wagon,18.-03. Ac, elhissar, spegelvärmare, service-bok, s+v-däck på alufälg. Rymlig familjebil. 6300€ Tel04573858609, flusstrotter@hotmail.com

Peugeot Expert 2.0 HDI diesel, 2001, 166 tkm, webasto med klocka, dragkrok, s & v däck, bes & skattad, i mycket bra skick. 7300€ Tel0404133007, k9@aland.net

Folkabuss 72a sgs rostfri,. 1600€ Tel01849490, 04575456103

Audi A4 1.8T gul, 140tkm, 1997, kombi. 7500€ Tel0405724080

Mitsubishi Lancer-92 reservdels- eller renoveringsobjekt, styr/databox slut, motorn i bra skick. Tel0400784773

Ford Escort 3d. -91 nybes. Bra däck på 17" alu.fälgar, vinterdäck medföljer. För mycket för att skriva, finns på Ålands bil o. delar. 2900€ Tel04570527369, 01831363

Ford Escort STW -97 89 748km, s+v-däck, bes. 27.4.09. Finns på Ålands bil o. delar. 2600€ Tel04570527369, 01831363

Opel Omega Automat Farmare årsmodell -98,300tkm. Stortbagageutrymme med hundgaller, s+v-däck, ge ett bud. Tel04573613492, vinkelboda@aland.net

Vinterdäck dubbade 155/80 R13 på fälg passar Nissan, nästan nya. 100€ Tel0405564065

Driftsäker Nissan Sunny SLX 1,6 -91 säljes, sommar + vinterdäck. Billig i drift. Ett riktigt fynd. 600€ Tel0407637333

Saab 900 Turbo 94. 260tkm. Nybes. Välu. 2D Coupé. 190Hk! S.s.obeh. 2500€ Tel04573434725

Rolls Royce silver spirit 1982. 35000€ Tel0400796305

► Båtar

• Säljes

Radiostyrd segelbåt Sea-dolphin 770. Komplet m vagga, radiosändare, extrastark skotservo, förstärkt rigg. Klarar vindar 6-8m/s. L:77 D:30, masth.105cm. 180€ Tel04573135754, 14004

Höstpris! Arion 29 Lång-färdsutr. familjeseglare, svängköl, mastfällningssystem. 9x2,98x0,43-1,63, depl 3200. Plats 463 v MSE. Är larmad,gå ej ombord!. 69000€ Tel0400595924, caj@westerberg.fi

Silver Fox -01 Honda 50hk 4-takt, nyservad. 1 ägare. 8900€ Tel0400721895

Ryds 510 m.trailer Ryds 510 med Mercury 75 ELPTO, dubbla tankar, original dynsats och Fogelsta 750 kg EU-trailer. Båt o motor från -02, trailer -03. 10500€ Tel13349

Tohatsu 5hk. Bra bruks-skick. Lättstartad. Pålitlig. Lång rigg. Handbok finns. 300€ Tel01835649, +46709729900, stockholmfast@bredband.net

Stor rymlig båt Billig stor båt till salu. Bilder här: http://home.aland.net/m04188/boat.htm Bara att sätta i sjön och köra. 2800€ Tel04573427640, henrik.hagstrom@aland.net

Släpplulle Terhi 240, gammal men i skick. 100€ Tel0400721895

Två fina snurrebåtar + 2HP Honda fyrtakt. Tel04573427119

Opel Omega 2,5 -94 Stor och rymlig bil, bra Komfort, V6 automat, sommar- och vinterhjul. Tel0405426806

Ford Tourneo 9 pers -05, diesel 125hk, 315tkm, s+v-däck, drag, fotsteg, termoglasrutor, dim-ljus, eluppvärmda speglar. Ring för info. Moms ingår,. 14500€ Tel04575267362, persan@aland.net

Husbil Fiilis 6200 -89 2,5TD, 198tkm, vattenburen värme gas o el, vvberedare, s+v-däck, TV-antenn, cykelställ, markis, nya batterin i bodel mm. 7500€ Tel04575267362, persan@aland.net

Folktracebilar Saab 900 och Golf1 gti, i befintligt skick, en del reservdelar ingår. 250€ Tel04575267362, persan@aland.net

Citroen Xantia -97 Grön farmare i bruksskick slumpas bort, dragkrok, v/s-däck. 1000€ Tel0405962606

• Köpes

Traktor önskas Fungerande gammal traktor önskas, gärna gratis eller för nån hundralapp. Ska användas till lätt snöröjning mm. Tel0400475068, kobbueffe@aland.net

Liten personbil från 98 o uppåt i bra skick, Golf el Civic. Tel0407035111,ma28533@aland.net

Baggemotor Folkamotor i bra skick. Inga fantasipriser. Tel0400495226

Boll hoggefiesta med bravomotor & joik start. Betalar bra. /Ingolf. Tel04573433776

Skrothbil gärna utan motor. Tel0503315345, watteros@watt.ax

Flipper 640 HT med Johnson 140, ekolod, ny stereo + högtalare samt all övrig erf. utrustning för besiktning. Fint skick. Tel0400597027

Silver Fox -01 Aluminiumbåt L:4,70 B:2,95 Honda 50hk nyrenoverad garanti mycket bra skick 1 ägare bilder finns på nätet. 8900€ Tel0400721895

Segelbåt Albin vigen -71 4 kojer,gasspis, Mariner 8hk, Färsk och sjövattnepump till diskho, bra segel och båtvagga. 3200€ Tel0405249714

Båtar 2 st fina roddbåtar + 1 st 2hp Honda fyrtakt. Tel04573427119

Nimbus 26 Fin Nimbus 26 1980 säljes. Volvo Penta AQAD 40 160hk. Radar, VHF, Garmin GPS + sjökort på laptop, bogpropeller, mera info per tel. 25000€ Tel +358407172075, talltorp@aland.net

OMC 460 King Cobra OMC 460 säljes i befintligt skick. Komplet med drev 340hk/st finns 3st mera info per tel eller mail. 2500€ Tel +358400887075, jerkersfastig hetservice@aland.net

Crescent 432 Styrpulpel, Mercury 40hk EFI 4 takt. + trailer. 4500€ Tel +3584573449454

Snipa förruffad vitmålad träsnipa ca 7 m. utan motor bortskänkes mot snabb avhämtning då den står i vägen. Tel0405249714

Nybyggd båtkärra, ring för mer info och pris. Tel04573430792, cgale@aland.net

• Köpes

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

Yamaha MBK X-Limit -01. Moped, i bra skick!. 800€ Tel04573424934, tobias.er@live.se

📷 **Yamaha DT50R** nyrenoverad motor och i bra skick, årsmodell -00. Extra avgasrör ingår. 1000€ Tel04573424968, ymaknie@hotmail.com

📷 **MC-stövlar stl 44** Falco modell 313, ca. 7000 km, felfria med Drytex-membran så vattentäta, infettade årligen. Slå till!. 65€ Tel0405724700

📷 **Peugeot XPS-2006** Medkörd 11900 km. I bra skick. Tag gärna kontakt för mer info. 1600€ Tel04575301146, berit.sjoberg@aland.net

Moped PV Pv 1997 i bra skick, ej trimmad. 600€ Tel0400817184

📷 **Crossmoppe MBK X-Limit** -03, medkörd 9000 km, fint skick, hjälm (M) fås på köpet. 950€ Tel04573427724, emil.bjorkbom@abo.fi

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Gummimatta Till hästbox. Beg eller ny. Ring!. Tel0400679953

Halm i småbalar köpes. Tel04575300908

Betesmark i Jomala m omnejd. Gärna långtids arrende. Tel04573445500

5-6 hönor, modell mindre, köpes. Tel04573430130

Ponnyvagn Onskar köpa vagn inkl tilbehör till shetlandspanny. Tel04573428061

• Säljes

KATTUNGAR

Fem månader gamla, rumsrena och väldigt sociala och fina pojkar söker eget hem. Tel 0445367037

Kattunge i december? Mörka kattungar troligtvis halv-långhår och en grå bör boka nu. Välkomna och välj. Vid lev. avmaskade +vaccinerade. Marica. Tel0400720234, misosafi@aland.net

📷 **Hundbur** Svart gallerbur för medelstor hund, BxLxH 90x60x70 cm. Knappt använd. Nypris 1000 kr. 40€ Tel04575701695

Hoppsadel Cliff Barnsby Raven 17,5 normal mot vid (4). Brun, äldre modell men OK skick. 350€ Tel0505233803

📷 **Norska Skogkattungar** födda: 2009-08-16 efter meriterade föräldrar. Tel0046851480467, 0046702275418

► Elektronik

• Säljes

19" skärm. 19" Hitachi crt-skärm säljes. 15€ Tel04573613434

Snurrebåt. Billig snurrebåt, kan va i sämre skick.Köpes. 100€ Tel0408526607, Jonmayen@gmail.com

Fyrhjuling Suzuki 250cc quadrunner 15 vxl. vinsch, snöblad och dragkula. 2500€ Tel04573427236

📷 **ATV 4-hjuling**, 4x4, 650cc vattenkyld, lite använd. 3200€ Tel34483, +46707309313, bma@spray.se

📷 **Hjälm** Mopedhjälms, storlek M, märke MDS, reko skick! Silver/grå/svart. 40€ Tel0408172580

📷 **Hjälm** Mopedhjälms, storlek M, märke MDS, reko skick! Silver/grå/svart. 40€ Tel0408172580

Chopper Ny lättvikts MC. 600€ Tel04573135195

• Köpes

Veteranmotorcykel Gammal Indian, Harley-Davidson eller Henderson köpes. Andra 20 eller 30-tals motorcyklar köpes. Även bara delar eller ramar. Tel0440665866

Scooter moped köpes., anttero59@hotmail.com

Cykelkärra för transport av barn, 25 kg köpes. Tel0407017925

Höns säljes Blandningar mellan dvärg, kochin och silkeshönor. Hemköres Mar. + omn + österut. 10€, pyrret@aland.net

Transportbur. Transportbur för marsvin. 15€ Tel0400669731

Hästtransport Thule Horseline -06. Boggie totalvikt 1400. Vålvårdad, servad och besiktigad okt. -09. Vinterdäck ingår. 4000€ Tel0407331113

Hoppsadel Cliff Barnsby Raven 17", normal mot vid. Äldre modell men helt ok skick. 350€ Tel0505233803

Hippos dressyrsad 17" 33. Omstoppad och välskött. Tillbehör av bra kvalitet. Värde ca 700€, säljes billigt ss obeh. Ej prutbart. Avbet 2 rater ok. 400€ Tel04573425075, mizz_amiral@yahoo.se

Hönor säljes Blandrashönor. Blandning dvärg, kochin, silkes. Färger: svarta, brunspräckliga, gråspräckliga. Hemköres östra Åland + mar.omnejd. 10€ Tel50270

Svart träns stl full knappt använt. Pullarnosgrimma, gum-mivävtyglar. 125 mm 3-delat egg-bett medföljer gratis om önskas. 40€ Tel04573425075, mizz_amiral@yahoo.se

• Övrigt

Medryttare önskas Har ett halvblod som gärna sku utvecklas mer i både hoppning o dressyr. Känslig o fin häst att rida kräver rel. rutinerad ryttare., pyrret@aland.net

📷 **Katthona 8 veckor** Kelsjuk kattunge skölpaddsfärgad bortskänkes, halvfluffigpals. Tel04573135416, 22416, mats.adamczak@gmail.com

Fodervärd 1år fram Jag har en hane som är blandning mellan schäfer, rottwailer. Världens snällaste. Ring för mer info. Tel0403633214

TV Philips 14", videobandspelare, 48W. Passar husbil, sommarstuga. Digitalbox, antennförstärkare, fjärrkontroll. Tel0400529259

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett textmeddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande 0,59 €/sökning

KUNDTJÄNST 0800-93553 www.gsm.aland.fi

Högtalare Två stycken golvhögtalare med märket Silverstone 220. Impedans 4-8 ohm. 150 watt RMS. Spelar riktigt bra. Ring eller mejla. 100€ Tel04573421582, azazer__@hotmail.com

📷 **Mediabänk + TV + video** Mediabänk inkl. fin 28" Philips tv i perfekt skick, 2 st scart, fjärrkontroll, texttv, bra ljud. Philips VHS video medföljer. 90€ Tel04573135754, 14004

📷 **Projektorduk** Euroscreen, 16:9 format, just under 100". Knappt använd. 220€ Tel0407644397

📷 **Kompaktkamera** Sony DSC-W35 säljes billigt. 75€ Tel04575692248, bengthe@aland.net

Vi har höstpriser

på bra beg. bärbara datorer!

iMAC G5 20"
inkl. iLife och Garageband **595,-**

HP Pavilion dv9094
17" laptop Win XP **475,-**

Dell 1300
15" laptop Win XP **280,-**

HP Pavilion dv8290
17" laptop Win XP **330,-**

Stationär speldator
GF9800 grafik Beg. **495,-**

3 månaders garanti!

www.megaweb.ax

MEGA DATA

Styrmansg. 4. Tfn 13 289
vard. 10-17, lör 12-13.30

► Fastigheter

• Uthyres

2a i M:hamn Modernt nyrenoverad lägenhet på 56kvm med balkong i söderläge. Möblerad eller omöblerad kan diskuteras. Tillträde 1 nov. 650€, maria@aland.net

4-centralt i centrum Lägenhet m 4-rum o kök centralt med balkong med västerläge. From 1.11-tsv. 745€ Tel04573430200, mb@aland.net

2:a hand Göteborg 2 rum och kök uthyres i Göteborg 23 januari - 20 mars. Maila för mer info. 4500SEK, erasemusic@me.com

Hus i Finström Sjönära tvåvåningshus för större familj uthyres enligt överenskommelse. Tel0400827159, em_a@hotmail.com

Boende. Fördelaktigt, rymligt boende nära Mariehamn för seriös familj. Luftvärmepump, oljepanna och vedpanna. Tel04573312077

2:a i centrala M:hamn uthyres fr. 1/11 62m² 2rok. Balkong mot väst/öst, utsikt över Slemmern. 750€/mån. Ring fr.o.m. 20/10. Tel13368, 0405790132

Gps 1st bil Gps "Navicon" med kartor över Norden ca 1år gammal lite använd. 50€ Tel0408508071

Bilstereo JVC KD-G441 högtalare LG LAS-5221 120w. Tel54065, 0405564065

📷 **TV** Ca 20 tums tv bortskänkes. Tel +3584573828597, ulrica17@hotmail.com

📷 **Mobiltelefon** Sony eriksson walkman W380. ca ett års garanti kvar. 85€ Tel +3584573828597, ulrica17@hotmail.com

📷 **Projektor** ASK-C100 säljes på grund av ny TV. 250€ Tel0407644397

Hemmabio Komplet hemmabiosystem säljes, innehåller förstärkare och högtalarset. 250€ Tel0400807731

Tjock-TV 28 tum Philips tjock-TV 28 tum säljes. Ca 7-8 år gammal. 20€ Tel0505670386

Finlux TV Fungerande 25" crt med rullbart golvstativ bortskänkes. Tel0457342806

Gamecube+spel bla resident evil spelen + några till. 70€ Tel04573613368

📷 **Kamera** Konica MR.640 Tele/Wide, Weather proof, Dual sensor, AF. Nytt batteri medföljer. Obet. använd. 50€ Tel04573314070

Playstation 2 spel Smack down heres comes the pain, Fifa football 2004, NHL 2K3, Medal of honor frontline. 15€/st. Tel0400817184

Hemmebiosystem jvc rx100rsl förstärkare med xv-s40bk dvd spelare med 5.1 ljud + 3st prosen högtalare. 380€ Tel +358405124863, hindersbole77@yahoo.se

Tvåa Tvåa 62m² uthyres i radhus i Eckerö Storby. Tel04573799095

Hus i Söderby Hus 5 rum o kök uthyres i Söderby Lemland. Tel04573428204

Centralt i Mariehamn Ljus 2: a av äldre modell., birgittach@hotmail.com

Torp i Tosarby Sund fr. 1.11.2009. Huset är i två-plan. Kök, 2 sovrum, toalett o dusch nere, 2 rum uppe. Tot. bost.yta 90m². Elvärme o öppen spis. Tel0400529195

Stort 50-talshus i Lemland, Flaka, med stort o ljust kök, alla bekvämligheter, tillträde enl. överensk. Kallhyra. Ring Siv el Sture Eriksson. Tel35440, 0400979181

Lgh 3rok, ca 80,5m², Storag.17,vån.4. Inglasad balkong, söder-o västerläge, fransk balkong mot norr.Hiss. Garageplats i källaren. Förråd. Huset 2år. Tel04573135427

• Önskas hyra

Mammaoch barn söker omgäende en tvåa eller trea, i närheten av Mariehamn eller Jomala. Tel0403633214

3:a sökes 3 rok önskas snarast. V-näs el Ö-näs. Tel0408426737

Gottby/Djurvik 20årig skötsam tjej med fast heltidsjobb söker vinterbonad stuga/litet hus i Gottby/Djurvik. Tel0400604016, emmi.mattsson@live.se

Onskas hyra Lugn och ordentlig 24-årig tjej med fast inkomst söker 1:a eller mindre 2: i centrala Mariehamn fr.o.m. november. Bilplats stort +. Tel3580503584371

Liten 1:a i Åbo Jag är en studerande tjej från Mariehamn som söker en liten 1:a i centrala Åbo. Jag är 20 år, djurfri och rökfri. Tel0408456595

Bostad sökes Rökfri 32 årig man med ordinarie jobb söker en bostad i stan, helst en tvåa el större etta. Mejla om ni har något av intresse. 400€, codra23@yahoo.com.ph

Varmgarage i M:hamn med omnejd ö hyra max 100e/mån. Tel0403223125

Etta i Mariehamn Skötsam 18-årig kille i akut behov av en bostad. Vänligen ring. Referenser finns!. Tel0407078222

Etta i stan Billig etta i stan önskas hyra av studerande tjej. Rök- och djurfri. Tel04573427020

Etta eller tvåa 21 årig seriös tjej önskar hyra etta eller tvåa i Mariehamn med omnejd. Rökfri och djurfri. Ring eller maila. Tel04575252757, karinelinelisabeth@hotmail.com

► Hus & Hem

• Säljes

📷 **11 kg järngasbytta** perfekt till gasspis/-grill. 40€ Tel0405724700

📷 **Lädersoffa** Lädersoffa 3-sits. 150€ Tel0400714487

📷 **Mediamöbel** i färg körsbär säljes såsom obehövlig. Bra skick, plats för CD skivor, 3 hyllor m glasdörrar samt två skåp. 50€ Tel0405958089

📷 **Soffbord** i färg körsbär säljes som obehövtigt. Bra skick. 50€ Tel0405958089

📷 **Mindre fåtölj** Fin liten "fåtölj" med nybytt klädsel säljes. Brun/vit rutig H:86cm B:85cm Djup:76cm. 20€ Tel04573424263, tbergholm.91@gmail.com

📷 **Matbord + sex stolar** Matbord i valnöt + sex stolar säljes, som nytt obetydligt använt. Anträffbar efter kl 14.00. 500€ Tel0405393628

📷 **Vardagsrumsbord** Brunt (trämonstrat) vardagsrumsbord i helt ok skick höjd:47 bredd:75 längd:120cm. 20€ Tel04573421815

Säng. Furusäng, bäddmätt 90 x 200, bra skick. Tel0405160898

📷 **Kakel** Gröna vågiga kakel 20x20, ca 3 kvm. 15€ Tel04575958004

📷 **Kakel** Blanka rosavita kakel 20x25 cm, ca 4 kvm. 15€ Tel04575958004

📷 **Matsalsmöblemang** Aldre matsalsmöblemang, bord 115 cm + skiva 50cm och 6 klädda stolar. 100€ Tel33723, hasselbacka@yahoo.se

📷 **Lädersoffa 3+2** Akta lädersoffgrupp av mkt hög kvalitet samt underbart bekväm o välvårdad. Till högstbud. End. seriösa svar. Se bilder på nätet. Tel04573430452, murars.lewin@live.se

Svart liten hylla. För golv, 2plan. Näs endast via e-post. 10€, ninasandell66@hotmail.com

Lägenhet i Stockholm Rökfritt och djurfritt par söker lägenhet i Stockholmsområdet för doktorandutbyte från och med januari. Tel0451343708, annette.stjernberg@gmail.com

Lägenhet För att oftare kunna träffa våra barnbarn önskar vi hyra övernattningslägenhet i Stockholm. Alla svar beaktas. Tel0405291818, 0405761919, abrahamssons@aland.net

Hus, stuga Hus eller varmboad stuga önskas hyra av 2 vuxna 1 barn. Minst 2 sovrum. Gärna bastu och gärna nära vattnet. Tel +358505176254, anitaker@msn.com

Etta i stan Onskas hyras av skötsam kvinna. Tel0400852539

Önskar hyra trea Två skötsamma killar med fast jobb o ordning o reda samt djurfri, önskar hyra trea i centrala Mariehamn. Max 600€. Tel +358400328576, +358409610868, tientran-7@hotmail.com

Lägenhet/rum I Uppsala med omnejd av studerande kille vid Uppsala Universitet, sjuksköterskeprog. Tel0407201826, sussi.frej@aland.net

Hus Vill hyra ett hus minst 80 kvm f.o.m 1.11.09 till nästa sommar. Hyran max 6000 SEK. Barnfamilj passande!., juha.kyllinen@gmail.com

Stabil loftsäng 1,20 Stabil loftsäng med resårmatrass 1,20, plats för skrivbord, soffa eller annat under. Mycket annat pga flyttning. Nås via e-post!. 120€, ninasandell66@hotmail.com

Resårsäng. Resårsäng 1,20m. 30€, ninasandell66@hotmail.com

Modernt skrivbord. Fint modernt skrivbord i grått och lite trädetaljer. 80€, ninasandell66@hotmail.com

Furumatsalsbord Stort stabilt furu matsalsbord. 45€, ninasandell66@hotmail.com

Vitt toalettskåp med hyllor, speglar och belysning. 50€, ninasandell66@hotmail.com

Förvaringslåda Furulåda på hjul för förvaring under säng. 15€, ninasandell66@hotmail.com

Toalettskåp för vägg Smalt högt toalettskåp med skjutdörrar, spegel och 3 hyllor på insidan. 15€, ninasandell66@hotmail.com

Duschstänger. 2st, ställbara i olika längder, lätta att montera (behöver ej skruvas). 10€/st., ninasandell66@hotmail.com

Utesoffa i trä med sirliga metall-sidor/armstöd. 20€, ninasandell66@hotmail.com

Antikt bord ca.1x0,5 Antikt bord i tra ca.1x0,5m, tror det varit en bröllopsgåva någongång i tiden. 25€, ninasandell66@hotmail.com

Röd mysig matta. Stor modern långhårig matta i olika röda nyanser. 50€, ninasandell66@hotmail.com

Persisk stor matta. Stor persisk rödmönstrad persisk matta, t.ex. i matsal eller vardagsrum. 200€, ninasandell66@hotmail.com

Ram- och bäddmatrass Nya sängar till stugan? 2 st Classic Beds Medium Ram- och bäddmatrasser (gråblå) 200x90cm + konade sängben i bok. Pocketfjädrar. 400€ Tel22912, 0407569612

Bäddmatrass mått 160x200x5 cm av märket Cumulus, nästan ny. 100€ Tel13534, 0405387008

Ledigt annons-utrymme

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning tel 23 444.

Nya Åland

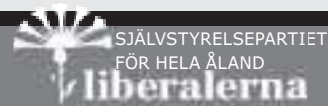
**Ring och tipsa
0457-313 4444**

► MÖTEN

Saltviks lokalavdelning

HÖSTMÖTE

söndagen den 18 oktober kl 19.00 på Saltviks kommunkansli. Stadgeenliga förhandlingar + kaffeservering

► KUNGÖRELSE

Härmed lediganslås följande **tillstånd för yrkesmässig beställnings- trafik med personbil**

- ett tillstånd i Mariehamn
- ett tillstånd i Eckerö
- ett tillstånd i Finström
- ett tillstånd i Kumlinge

Ansökningshandlingar samt ämbetsbetyg, självrådighetsintyg, utdrag ur registret över förmyndarskaps- ärenden, intyg ur ut- sökningsregistret samt intyg över tidigare erfarenhet av yrkes- mässig trafik skall vara landskapsregeringen tillhanda **senast den 30 oktober 2009**.

I ansökan bör anges vilket tillstånd som söks.

Närmare upplysningar ges av förvaltningsinspektör Veronica Johansson eller byråsekreterare Elin Nylund, tel. 25 000.

Landskapsregeringens adress är PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN.

Mariehamn, landskapsregeringen, den 13 oktober 2009

Landskapsregeringen

Pressekurs i Norge och hälsningar i Gluggen

■ **Våren 1965** var händelserik för mig som 27-årig redaktionssekreterare vid tidningen Åland. Det visar mitt digra arkiv.

Norska föreningen Norden arrangerade en ambitiös nordisk pressekurs med kraftfulla politikern **Reidar Carlsen** som tongivande föreläsare om distriktsutbyggingen, regionalpolitiken i Norge. Han var känd som en av de mest färgstarka, dynamiska och frispråkiga toppolitikerna i landet - rentav kjefststerk.

Reidar Carlsen blev den förste fiskeriministern och han utlöste titt och tätt bråk och politiska spektakel genom sin reformiver och ständiga försök att hitta genvägar till sina mål. Han hade aldrig manus med sig när han gick upp i talarstolen - och han vågade inte alltid sina ord på guldväg, heter det i Reidar Carlsens eftermäle. Kong Carlsen var ett öknamn han fick men som med tiden blev närmast en hederstitel.

Jag hade förmånen att bli närmare bekant med Reidar tio år senare, i Föreningarna

**För min del/
Hasse Svensson**
has.se.svensson@telia.com

Nordens förbunds presidium. Han berättade gärna om exploateringen av olja utanför Norges kust och inskräpte betydelsen av att långsiktigt förvalta jättelika intäkter av oljan för att de inte skulle få ekonomin att skena och sluta med katastrof för Norge.

Åter till kursen, som ordnades i Voss med visiter hos Sör-Norge Aluminium i Husnes, och i Haugesund, med Norsk Hydro anläggning på Karmøy. Till avslutning i Bergen åkte hela sällskapet med legendariska bärplansbåten Teisten, med plats för 64 passagerare, en av tiotalet

snabbfärjor längs kusten.

På kvällen bjöds på festspelskonsert i Konsertpaleet med The Cleveland Orchestra med ingen mindre än ungerskfödde amerikanen **Georg Szell** som dirigent och den reserverat eleganta **John Browning** som pianosolist. Bergen kommune arrangerade på lördagen promenad till Trolldaugen, **Nina** och **Edvard Hagerup Griegs** nationalklenod till hem.

Morgenavisen i Bergen noterade stort när pressekursen öppnade med rubriken "Distriktsutbygging et felles nordisk problem, men løsningene forskjellige". Det blev stor bild när 40 nordiska journalister marscherade från Hardangerkaaien till hotellet, med musikkåren Skansens Bataljon i spetsen. Haugeunds Dagblad önskade "Nordiske pressefolk velkommen" och följde upp med reportage.

I juni kunde jag i "Åland" rapportera att "Undersökningarna kring TV-frågan bara fortsätter".

– Televerkets tekniska undersökning av möjligheterna att med hjälp av en sändare på Väddö i Roslagen ge också Åland en acceptabel TV-bild fortskrider, men den är ännu inte helt färdig, uppgav statssekreterare **Lars Peterson** vid kommunikationsdepartemen-

tet i Stockholm, som sedermera blev generaldirektör vid Statens Järnvägar och därefter i Trafiksäkerhetsverket..

Kungliga sjöfartsstyrelsen i Stockholm beviljade Rederi ab Eckerö cabotagerätt mellan Grisslehamn och Öregrund i Roslagen. Bilfärjan Alandia skulle inleda denna kusttrafik 1 juli, förklarade skeppsredare **Waldemar Höglund** i Mariehamn.

Trafikidkaren **Georg Wilhelmsson** i Jomala fick magistratens tillstånd att upprätthålla busstrafik mellan Mariehamns Västerhamn och en plats i stadens köpcentrum. I maj hade Ålands bussbolag i samråd med färjerederier kört i beställnings- trafik från hamnen till city.

"I gluggen" var en kåserispalt där signaturen "Hasse" 12 juni noterade att det ännu var glest mellan turisterna i landskapet. Mest var det utflyktsresenärer som anlänt. –Fast alltid köper dom något!

Jag kunde rapportera att ålandsvännen, TV-meteorologen **Artturi Similä**, med familj hade valt Kanarieöarna i stället för Kalmarnäs. Men bara fram till midsommar.

En annan hälsning till signaturen, med ett intressant frågetecken, kom från Palma de Mallorca, från fru **Asta "Ön" Gustafsson**, född i Saltvik.

–Hälsningar från ett underbart semesterparadis? Al Hamster.

Annars brukar hon inte rädas gamla Åland, påpekade jag. Vad än journalister i Stockholm påstår. Man har i åminnelse veckotidningen FIB-Aktuellts artikel om fru Al. Av den framgick att det endast var FIB-Aktuellts reportrar som räddade författarinnan från Mariehamnspolisens blykammare.

Ivar Öhman, siste chefredaktören för riktiga FIB, som tillträtt som ambassadråd i Oslo, kunde genom Gluggen hälsa till fiskaren och poeten **Karl-Erik Bergman** i Geta Bonäs. Småskollärarynnan **Inger Nielsen** från Lofoten, tillfälligt bosatt i Bergen, hälsade till elverkschefen **Lars-Ove Lindén** i Mariehamn. De hade blivit bekanta under en Röda Kors-kurs i norra Finland året innan.

Synpunkten

I begynnelsen – som man nu vet inträffade för cirka 13,7 miljarder år sedan – var *universum* pyttelitet och så hett att vanlig massa inte kunde existera. Vetenskapsredaktionens chef **Karin Bojs** i Dagens Nyheter 3.5.09.

DEBATT

Inget förtroende för domstolar

■ **Min första** kontakt var då jag blev kallad som vittne till en rättegång i Sverige. Då hade jag ännu nötboskap kvar på gården så jag måste skaffa en avbytare för de två dygnen jag var borta.

Jag övernattade hos min syster och sväger i Stockholm och de hjälpte mig att söka upp var domstolen fanns och hur jag skulle ta mig dit.

Väl där redogjorde jag för när jag farit hemifrån och hur jag kommit dit och att jag skaffat avbytare för skötsel av djuren där hemma. När vittnesmålet var avslarat sa de att nu kan du fara hem till dina djur, och då blev jag nog snopen. Jag tänkte att de skulle ta reda på vilka utgifter jag haft för resan, ett arvode och ersättning för avbytaren, men inget

När man besöker en domstol första gången borde man bli informerad om hur det går till där eller måste man anlita en jurist för att få veta sina skyldigheter och rättigheter. Nu har jag hört på tv från Sverige att de börjat informera domstolsbesökare i förväg hur det fungerar där, men för sent för mig (jag fick aldrig någon ersättning.)

Min andra kontakt var Ålands förvaltningsdomstol då jag blev påforden årsavgift för sophantering. Eftersom jag inte lämnat sopor tidigare till sophantering då man köpte sopmärken och klistrade på

säckar som fördes till vägen och sopbilen samlade upp och förde till sopstationen (som kan tilläggas var väldigt dåligt skött på den tiden) ansökte jag om att bli befriad från avgiften. Jag fick avslag och uppmanad att vända mig till Ålands förvaltningsdomstol om jag inte var nöjd med kommunens beslut.

Jag tog kontakt med en juridisk kunnig person som kontrollerade i åländsk lagbok men som inte kunde hitta någon paragraf som innehöll något om att man måste betala för en tjänst man inte utnyttjat.

Då bestämde jag mig för att besvara mig till Ålands förvaltningsdomstol. Det var en person som förvarnade mig om att det aldrig kommer att lyckas som privatperson mot en kommun, vilket var alldeles riktigt. Jag har haft för mig att domstolar skall handla rätt fast man är en vanlig enkel människa, men nu vet jag att aldrig en domstol för mig mera, varken som sakägare eller vittne.

Min anhållan till Ålands förvaltningsdomstol var att bli befriad från avgiften för sophantering till Brändö kommun på grund av att jag inte tänkte lämna några så kallade sopor till sophantering och det löftet har jag hållit till dags dato.

Om domstolen hade tagit upp den till behandling så hade svaret varit ett enkelt ja, för det

står ingenstans i åländsk lag och ingen annanstans heller att man måste betala för en tjänst man inte nyttjar. Jag tror jag är den enda person som råkat ut för detta, ett psykiskt lidande som pågått i snart tio år.

Domstolen gick i stället in på **John Wredes** kommentar att kommunen inte hade möjlighet att kolla upp vem som lade sopor i deras sopcontainrar. Han ljög dessutom om fyra stycken sopmärken jag hade fått i min postlåda som jag lämnade tillbaka till kommunens postlåda eftersom jag inte lämnade sopor i säckar. Det borde John Wrede eller någon av de anställda som hämtat deras post veta.

Nu har jag givit min syn på hur det har gått till och är det någon som tvivlar på om det är rätt, sakligt och inga lögnar har jag möjlighet att kopiera rättegångsförhandlingarna och publicera de i Nya Åland där ordet är fritt.

Domstolar gör ju ofta sina felbedömningar och får rätta till felaktiga beslut.

Jag vet att om det funnits möjlighet att lämna besvär till Europadomstolen och då skulle jag blivit befriad från avgiften. I en så här självklar sak så behöver de inte gå igenom domstolsförhandlingarna, det heter prejudikat eller prejudicer.

Karl Holmström

TV-programmet

6.15 Go'kväll (R) [5258486]
7.00 Rapport [76318]
7.07 Regionalt [207631009]
7.28 Gomorron Sverige [318352134]
10.30 UR [2055221]
13.00 Rapport [16979]
13.05 Doo bidoo (R) [5484863]
14.05–14.50 Andra Avenyn [14711]
15.10 Fråga doktorn (R) [1724370]
15.55 Den stora resan (R) [1783370]
16.55 Fem minuter för Världens Barn (R) [4481196]
17.00 Rapport [86115]
17.05 Gomorron Sverige [242554]
18.00 Hannah Montana (R) [90757]
18.25 Robins (R) [94973]
18.55 Sportnytt [6464318]
19.00 Rapport med A-ekonomi [14776]
19.10 Regionala nyheter [6372318]
19.15 Go'kväll [468950]
Magasin.
20.00 Kulturnyheter [31467]
20.15 Regionala nyheter [5229202]
20.30 Rapport med A-ekonomi [979]
21.00 Säsongstart: Niklas mat [660]
Matlagningsserie.
21.30 Mitt i naturen [931]
Naturmagasin. Del 7 av 16. Igelkott på Gotland.
22.00 Fem minuter för Världens Barn [70931]
Reportage.
22.05 Plus [720573]
22.35 Programstart: Ett fall för Louise [9767009]
Relationsprogram. Del 1 av 10.
23.05 Debatt [680950]
23.50 Världens Barn: Uganda [7678318]
0.00 Kulturnyheter (R) [92697]
0.15 Uppdrag granskning (R) [7340993]
1.15 Skavlan (R) [6725239]
2.15 Kysst av spriten (R) [9634993]
2.45 Kriminaljouren (R) [6415968]
3.30 Regissören (R) [7355210]
4.30 Uppdrag granskning (R) [7444158]
5.30–6.00 Babel (R) [4138516]

10.30 24 direkt [70155844]
16.10 Länge leve teatern! (R) [489554]
17.10 Hotellet (R) [2723863]
17.55 Hallå Mumbai (R) [97950]
18.20 Nyhetstecken [4191028]
18.30 Oddsat [67931]
Samiskspråkiga nyheter.
18.45 Uutiset [664047]
Finskspråkiga nyheter.
19.00 Tecken på hjärnan [65912]
Svensk dokumentär från 2008. Obegripliga eller färgglada? Hur tänker vi när vi tänker på siffror, bokstäver och tid? Joel ser alla bokstäver i olika färger.
19.25 Veteran-tv [939134]
UR. Samhällsprogram. Del 8 av 9. När hjärtat fortfarande slår – sjukdomar. Programledare: Özz Nüjen, Bobbo Krull. Även 16/10.
19.55 Rapport [5577931]
20.00 Vem vet mest? [4196]
Frågesport. Programledare: Rickard Olsson. Även 18/10.
20.30 UR. Skolfront [3467]
Samhällsprogram. Även 20/10.
21.00 Hype [8776]
Nöjesmagasin. Programledare: Karin Winther. Även 16/10, 17/10.
21.30 Säsongstart: Existens [7047]
Samhällsprogram om religion. Del 1 av 10. Självccensur eller hänsyn? Vad vågar man egentligen säga om religioner? Programledare: Eva Renström.
22.00 Aktuellt [7660]
22.30 Skräckministeriet [6931]
Del 7 av 8. Religion.
23.00 Sportnytt [60080]
23.15 Regionala nyheter [4689739]
23.25 Rapport [7668080]
23.30 Fem minuter för Världens Barn (R) [30863]
Reportage. Även 16/10.
23.35 Manhunter [9077221]
FILM Amerikansk kriminalfilm från 1986. I rollerna: William Petersen, Kim Greist.
1.35–2.05 Dina frågor – om pengar (R) [7243142]
Även 17/10.

7.30 Montel Williams show [1593554]
8.25 Spin city (R) [6254202]
8.55 Alla älskar Raymond [9910196]
9.25–9.50 How I met your mother [5633660]
10.40 Rachael Ray [5667370]
11.30 Våra bästa år (R) [3212592]
12.25 Top model Kanada [6145863]
13.20 How I met your mother (R) [6353221]
13.45 Alla älskar Raymond (R) [965478]
14.15 Oprah Winfrey show [347134]
15.10 Extreme home makeover [6918134]
16.05 The Tyra Banks show [7691689]
17.00 Top model Kanada [503028]
18.00 Hell's kitchen [507844]
Amerikansk realityserie. Kockarnas smaklökar sätts på prov i en tävling där de med förbundna ögon ska smaka på olika ingredienser. Programledare: Gordon Ramsay.
19.00 Navy CIS [626318]
Amerikansk kriminalserie.
20.00 2 1/2 män [548931]
Amerikansk komediserie från 2003. Del 7 av 24.
20.30 2 1/2 män [547202]
Amerikansk komediserie från 2003. Del 8 av 24. A
21.00 Singing bee celeb [264592]
Svenskt underhållningsprogram från 2009. Del 2. Programledare: Hanna Hedlund.
22.00 Lyxfällan [260776]
Svenskt livsstilsprogram.
23.00 Comedy fight club [883641]
23.30 How I met your mother [882912]
0.00 Navy CIS (R) [787448]
1.00 2 1/2 män (R) [9921603]
1.25 2 1/2 män (R) [9152429]
1.55 Spin city [6193500]
2.20 The unit [6980806]
3.10 Cityakuten [4613264]
4.00 Glory daze [2808055]
FILM Amerikansk dramakomedie från 1996. I rollerna: Ben Affleck, Sam Rockwell.
5.35–6.00 Kitchen confidential [8303564]

6.25 Hitta hem (R) [4907903]
6.50 Nyhetsmorgon [46215370]
11.00 Nyhetskanalen [931047]
11.05 Efter tio [7685950]
12.00 Nyhetskanalen [660912]
12.05 Efter tio, forts [6389573]
12.55 Hem till gården [459028]
13.20 Hem till gården [3615569]
13.55 Nyhetskanalen [2503414]
14.00 Trav [588825]
14.25 Förllossningskliniken [6057738]
15.30 Nyhetskanalen [956202]
15.35 Små i stora världen [2776757]
16.05 Ghost whisperer (R) [7682931]
17.00 That '70s show (R) [878399]
17.25 That '70s show (R) [527844]
18.00 Förkväll [8112950]
Svenskt magasin från 2009.
19.20 Keno [593467]
19.30 Lokala nyheter [990950]
19.35 Lokalt väder [7094405]
19.40 Ekonominyheterna [9649554]
19.50 Vädret [9645738]
20.00 Nyheterna [546573]
20.30 Halv åtta hos mig [545844]
Svenskt matlagingsprogram. Den sista göteborgaren att bjuda på middag är Lisa Lönner Pulkkinen.
21.00 Mammas pojkar [262134]
Svensk realityserie från 2009. När mammorna, Gerd Ide-ståhl, Susanne Rydeström, och Naima Malki, flyttar in i huset blir det inte riktigt som tjejrna tänkt sig. Även 18/10.
22.00 Inlåst [268318]
Svensk dokumentärserie från 2009.
23.00 Nyheterna [796775]
23.25 Sporten [5287202]
23.35 Vädret [4370486]
23.38 Lokalt väder [304370486]
23.40 Säsongstart: Ice road truckers [242459]
Även 18/10.
0.35 Jordan, rättsläkare (R) [8475069]
1.30 Reprisstart: The District (R) [2471697]
2.30 Arkiv X (R) [1614429]
3.15 Advokaterna (R) [7984516]
4.00 Popular [5818806]
4.45 Robin Hood (R) [8799974]
5.30–6.20 Soul food [9085451]

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget
13.50 Mat med Tina
14.30 Det betydelsefulla året
15.00–15.29 Park
Trygghet och säkerhet.
17.00 5 minuter
Bakom kulisserna: Måttet är rågat!
17.05 Pixel
Veckans kultur i debattglada munnar.
17.25 Doften av Indien
När Niru var åtta år, flyttade hon från Indien till det snötäckta Norge.
17.55 TV-nytt
18.00 BUU-klubben: I Mu-mindalen
18.30 Tintin: Hos gerillan 2/2
Fransk-kanadensisk animationsserie.
18.53 På gräsrotsnivå
19.00 Måttet är rågat
Del 1 av 12. Skit som säljer. Vi äter det kött vi förtjänar, och bättre lär det knappast bli.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Obs
20.30 Toppform
Programledare: Blossom Tainton Lindquist.
21.00 Seportaget: La Comadre
Finländska Ulrika Rehnström jobbar som FN-tjänstekvinna och för henne är det ett kall att hjälpa nödställda kvinnor i världen.
21.30 Station T: Riche flyger
Riche, 16, flyger ett riktigt flygplan.
22.00 Övåntat besök
Del 4 av 7. Camilla Ottesen befinner sig i dag i Sydafrika för att träffa Ivan som säljer mediciner på de fattiga områdena kring Durban.
22.30 TV-nytt
22.40 Hill Street Blues (R)
23.25–23.42 Oddsat
Textning till svenska och finska.
0.00–0.44 Eftersnack
Smart snack – om veckan som gått med Magnus Londen och Jeanette Björkqvist plus sidekick.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

Nyheter och På hemmaplan

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–9.00 Gomorron. 6.45 Beträktelse. 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.00–11.30 Förmiddax. 9.01 Dagens väder. 9.15 Låshörnan: Vägen från Stormskäret. 9.30 Ålandsnytt. 9.40 Andlig musik. 10.30 Ålandsnytt. 10.33 Hela människan. 11.30–12.55 Lunchdax. 11.31 Ålandsnytt. 11.45 Sportnytt. 12.00 Aktuellt. 12.10 Musik. 12.15 Kulturen. 12.30 Gomorron. 12.55 Ålandsnytt. 13.00–15.55 Vardax. 13.01 Lyssnarnas tio i topplista. 13.55 Ålandsnytt. 14.00 Rätt skall vara rätt. 14.55 Ålandsnytt. 15.00 Firardax. 15.55 Ålandsnytt. 16.00 Aktuellt. 16.15–18.00 Åland i dag. 16.15 Argument. 16.55 Ålandsnytt. 17.05 Sportnytt. 17.10 Åland i dag fortsätter. 17.55 Ålandsnytt. 18.00 Aktuellt. 18.05 Kulturen. 18.20 Gomorron. 18.55 Ålandsnytt. 19.05 Sportnytt. 19.10 Åland i dag. 19.55 Ålandsnytt. 20.00 Åland i dag. 20.45 Låshörnan: Vägen från Stormskäret. 21.00–21.10 Beträktelse.

Fixar relationerna

I den nya serien "Ett fall för Louise" tar psyko-terapeuten Louise Hallin sig an allehanda problem som kan uppstå inom familjen när barn inte kommer överens med sina föräldrar eller vice versa. SVT1 22.35

Se det med egna ögon
www.24.ax

5.55 Mot [9648318]
6.25 Ettans morgon-tv [73629931]
9.30 Coronation Street [3005134]
10.15 Prima [4583298]
10.45–10.54 Berättelser från en plats: Runebergs hem [5882844]
11.00 Tv-nyheter [86757]
11.05 YLE News [9981973]
11.10 Läkarcentralen på Clarence Street [8483844]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [90738]
13.00 Tv-nyheter [36937]
13.05 Strada [904573]
13.35 A-studion [6329689]
14.10 A-plus [8886028]
Aktuellt om ekonomi.
14.30 Javisst, herr premiärminister (R) [5592]
15.00 Tv-nyheter [60115]
15.05 Herrskap och tjänstefolk [1427486]
16.00 Riksdagens frågetimme [72318]
Direkt.
17.00 Tv-nyheter [74370]
17.08 Läkarcentralen på Clarence Street [300260950]
18.00 Tv-nyheter och väder [2863]

18.30 Byggtraditionsmästaren [7554]
19.00 Håll masken [592]
19.30 Kungskonsumenten [863]
20.00 Hemgatan [776]
20.30 Tv-nyheter och väder [54318]
20.55 Sportrutan [5687432]
21.05 A-talk [644318]
Veckans debatt.
21.50 Livet på spel: Hemligheten med lycka [1017009]
Del 6 av 7. Övningarna tar slut. Har man nått målen med lyckoträningen?
22.30 Min familj [283]
I Amors ledband. Grannen Roger försöker väcka Abis intresse och Susan tror sig veta vad som har bästa effekten på jantan: svartsjuka!
23.00 Tv-nyheter [14399]
23.05 Gråta med ett leende [9091592]
FILM Spanskt drama från 2004. I rollerna: Javier Bardem, Belén Rueda.
1.05 Nyhetsfönster [18854351]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [9774784]

6.00 Tellus-frågesport [2376689]
6.50 Lilla tvåan [44946370]
9.00 Oddsat [92844]
9.15 Regionala nyheter [5112860]
10.35 McLeods döttrar [2458950]
11.20 Solens mat [5736196]
11.50 Djuren i mitt liv: Super-veterinärer [3156573]
12.20 Fiskesafari [8419399]
12.45 Derrick [5114979]
13.45 Första steg [5684689]
13.50 Det förflutna hälsar på [283592]
14.20 Där man inte skulle tro att någon kunde bo [622467]
14.50 Finland express [521689]
15.30 Akuten [17738]
16.10 Lilla huset på prärien [4062196]
17.00 Olivia [94009]
17.20 Lilla tvåan [786554]
Kaisa tittar med dig på programmen Lurvnosarnas detektivbyrå, Tsrilps samt Fifi och blomsterfröna.
18.00 Den mänskliga faktorn [99399]
18.50 Tv-nyheter [4761047]
19.00 Regionala nyheter [86405]

19.10 Sportrutan [8471912]
19.15 Tvåans höstväder [8478825]
19.20 Flyttfågelvägen [925931]
19.50 Detektiv Lea Sommer [8974825]
20.40 Tangomarknaden 25 år [1125370]
21.00 Smultronstället [83115]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [4065641]
22.05 Polis-tv [299252]
Aktualiteter om brottsutredningar, brottsförebyggande arbete och rättsfrågor.
22.35 Ögonvittnet: Moldavien – ett folk till salu [5343047]
Fattigdom driver moldovier i lands-flykt. Människohandlare och rekryterare av illegal arbetskraft utnyttjar krisen i Europas fattigaste land.
23.05 Eurodeckaren: Prof. Capellari utreder [7272554]
0.35 Trafikpolis [3226790]
1.05 Tellus-frågesport [3514993]
2.00 Frågespel [8282790]
3.00 Dolt ord [8293806]
4.00 Sudoku [8106326]
5.00–6.00 Frågespel [8100142]

5.30 Väder [1348860]
6.05 Studio55 [5462573]
6.25 God morgon Finland [45153641]
9.10 Studio55 [9648399]
9.35 Vad ska vi äta i dag? [8862202]
9.40 Känslor och dofter [1270592]
10.25 Eurojakten [9226221]
10.35 Emmerdale [9442912]
Dramaserie.
11.00 Emmerdale [333196]
11.30 Köpkanalen [416028]
12.30 Astro-tv [4343776]
13.10 De vackra och de djärva [4186009]
Amerikansk underhållningsserie. Från modevärlden i Los Angeles.
13.35 Vad ska vi äta i dag? [7636573]
13.40 Godmorgon Finlands bästa bitar [156979]
14.05 Nöjesnytt [9071318]
14.10 Kriget där hemma [778931]
Amerikansk komediserie.
14.40 Läkarna [3754196]
Kroppens hemligheter.
15.30 45 minuter [662405]
16.25 Eurojakten [595844]
16.50 Nyheter [2237931]

16.55 De vackra och de djärva [4324347]
Amerikansk underhållningsserie.
17.20 Vad ska vi äta i dag? [2227554]
17.25 Emmerdale [926080]
17.55 Dagens jobb! [1870405]
18.00 Emmerdale [153912]
18.30 Storstädning [161931]
19.00 Sjuans nyheter [615757]
19.20 Dagens väder [878660]
19.30 Dolda liv [822405]
20.00 Muodin huipulle [996689]
21.00 Mentalist [545979]
Amerikansk kriminalserie. Om mediet Patrick Jane, som hjälper polisen i Kalifornien.
22.00 Tians nyheter [496738]
22.15 Dagens väder [5440202]
22.20 Resultatrutan [5635009]
22.30 The closer [8623660]
23.35 In the Name of the Father FILM [4854757]
Amerikansk drama från 1993. I-rollerna: Alison Crosbie, Philip King, Emma Thompson. Regi: Jim Sheridan.
2.05 Eurojakten [3378210]
3.05–5.30 MTV3 Chat [99507871]

”Tack till den ärlige person som lämnade in min stegräknare när jag slarvat den efter mig.

MESSARE

debatt

Vaccinering ingen medborgerlig plikt

■**Skulle du** låta brandkåren spruta vatten på ditt hus i förebyggande syfte?

Harriet Tuominen jämför i måndagens ledare vaccination med brandförsäkring. Den jämförelsen håller faktiskt på en punkt: I både fallen riskerar du att förlora din insats utan att få något i gengäld. Skillnaden är att i vaccinationsfallet är insatsen så mycket högre – din hälsa. Det är som att låta brandkåren spruta vatten på huset i förebyggande syfte. Du riskerar att skada det du vill skydda.

Harriet, du gör det enkelt för dig när du utmålar ”vaccinvägrarna” som osolidariska personer som borde övertygas om att vaccinet är ofarligt och att det närmast är en medborgerlig plikt att låta vaccinera sig. Tänk om vaccinet inte är ofarligt. Borde vi ändå vara solidariska och ta samma risk som ni andra?

Vi som avstår från vaccination gör det inte för att vi tror oss vara förskonade från svininfluensan. Vi avstår för att vi vägt för och emot, och utifrån den analysen tagit ett

eget beslut. Vi förbehåller oss den rätten eftersom det är vår hälsa det handlar om.

Själv har jag inte kunnat finna något som talar för vaccination. Hälsovårdsmyndigheterna påstår visserligen att vaccinet ska skydda mot influensan, men några belägg för det finns inte. Och om så vore, är värdet av det skyddet ändå inte tillräckligt stort för att motivera insatsen. Vaccinationssskador är svårbehandlade.

Däremot finns det mycket som talar emot vaccination. Konserveringsmedlet Tiomersal som innehåller kvicksilver är i sig ett skäl att avstå. Kvicksilver är ett starkt gift även i små mängder och det blir inte ofarligare för att vi också får det i oss (i en annan form) via maten. Tvärtom ökar risken för att avgiftningskapaciteten redan överskridits.

Squalene är en annan substans att se upp med. Den används för att stimulera immunförsvaret att bilda antikroppar (aluminium och formaldehyd används i samma syfte). Squalene är ett

fett, och fett finns överallt i kroppen bl.a. i nervskidorna. När squalene injiceras tillsammans med smittämnet och gifter som kvicksilver kan det sätta igång en autoimmun reaktion. Immunförsvaret uppfattar squalenet som en fiende och börjar angripa även det kroppsegna fettet.

Vaccinering kan tyckas vara en naturlig metod att skapa immunitet, men så enkelt är det naturligtvis inte. Vi är inte anpassade för att få ett smittämne insprutat i kroppen. Hud och slehinnor utgör barriärer som ska skydda oss mot omgivningens faror (bl.a. virus). Vid vaccinering kringgås det här skyddssystemet.

Främmande proteiner är så farliga att det protein vi äter bryts ner till aminosyror innan det upptas för att åter byggas upp i kroppen. Vid vaccinering sprutas främmande proteiner direkt i en muskel.

Det står var och en fritt att bedöma trovärdigheten i detta, liksom det står var och en fritt att bedöma trovär-

digheten hos de källor som rekommenderar vaccination. I sammanhanget är det intressant att notera att vaccintillverkarna är förutseende och ingår avtal som friskriver dem från allt ansvar. Det är möjligt för dem, men vi kan inte friskriva oss från ansvaret för vår egen hälsa. Oberoende av hur vi väljer tvingas vi själva ta konsekvenserna. Låt oss därför respektera varandras val!

Carina Fant
biopat

Du har inte funnit någonting som talar för vaccination, men mycket som talar mot. Det måste jag självfallet respektera. För egen del vågar jag än så länge tro på att forskning och vetenskap är till för oss, inte tvärtom. Min avsikt var inte att utmåla vaccinvägrarna som osolidariska, utan att få dem som tar det hela med en axelryckning att fundera efter en gång till.

Och på din inledande fråga blir svaret ja, om grannhuset brinner.

Harriet Tuominen

Kväv den usla fegheten

■**Åter ett tack** till dig Mogens och den avslutande insändaren i denna debatt.

Hoppas dina ord skall ringa länge i många öron en lång tid framöver. Du är verkligen en man som står för dina åsikter och har här med heder bevisat det.

Till soffliggaren:

Res dig upp, ta del av samhällets utveckling, din åsikt är alltid den viktigaste, låt dina tankar och funderingar ge en frisk fläkt till våra tidningar och kväv den usla feghet, som i dag håller på att förstöra vårt härliga samhälle.

Till Zze:

Anonymitet är inte den

Ralf Nyback

Hösttankar

■**Bullret** från trafiken utanför väckte den skönt slumrande människan till en ny dag. Det var ännu mörkt ute – för tidigt att lämna den sköna sängvarmen. Försöker somna om, men då kommer tankarna flygande, från ingenstans. Som rovfåglar eller getingar kastar de sig över den oförberedde.

De påminner om breven som ligger i postlådan nästan varje dag, innehållet kallas räkningar eller på fint språk kanske fakturor.

En del är väntade och accepterade – jaha, var det dags igen. Andra oväntade, orättvisa, oförståeliga maktlappar. Människan med litet m, gråter, dignar, betalar. Orkar inte protestera. Orkar inte söka efter gamla papper, regler, löften, svart på vitt-bevis.

bättre hur man undkommer rovfåglar – så dem kan man inte räkna så noga med – för då kan ju systemet kollapsa. Nej, ta av de små är parollen, de är ju vana att bära bördor och har burit upp samhällen förr.

Oj då, jag somnade visst om och kanske drömde. Upp ur sängen till en ny dag. Solen skiner och jag får gå ut och njuta gratis av dess sken och skönheten i naturen. Alldeles gratis! Det vill säga, så länge benen bär och jag själv kan bestämma över min dag. Tankarna går till den som är inne på ”förvaring” i brist på samhällsmedel.

Anonym tänkare

Vem kan ro utan åror?

■**Hösten** är kommen och stormarna gny!

Svanen tar avsked och svalorna fly.

Mina åror har också flytt. Du som lånat dem för en roddtur i Bamböleviken är säkert nöjd - för det är bra åror. De är ju dessutom märkta med ”Kvarnbacka” så du vet vem som äger dom.

Men jag behöver inte årorna just nu - först till våren vill jag ha tillbaka dom.

För då skall jag ro till fiskeskär och njuta av härliga vår- och sommark dagar.

Terje Rydén
Kvarnbacka, Bamböle
12 oktober 2009.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Svibybron tisdag kl 15.50. När en lastbil stannar för rött ljus ska också personbilarna bakom stanna! Hade det varit ett pucko som inte fattat... Men 7-8 bilar!? Hur får folk körkort på den här ön? **0457.**

■ Vit Jupitercykel med handbroms saknar sin ägare korsning Storag-Havsg. **040.**

■ Bra skrivet Nina Fellman i onsdagsNyan. **Brittmarie.**

■ BlinkaBlinkaBlinkaBlinkaBlinka du pickis som svängde ned på Kalmarnäsvägen onsdagsmorgon. Underlättar för oss som väntar. Och alla andra som kör över Svibybron. Lär er trafikljusen. **0400.**

■ Är det någon som saknar en gulvitt katt ”frasse”, finns på klubba **37229.**

■ När man tror på något tillräckligt kan de faktiskt bli så. Jag förtjänade det inte men jag ville det! **0457.**

■ En tråkig detalj om de annars mycket trevliga marsvinen är att de kan ta fram latenta allergier som sedan plågar en resten av livet. Jag fick ett marsvin när jag var 12 och är sedan dess allergiker. (Djuret gavs till en granne som klarade det utan problem, men det var för sent). **Ståni Steinbock.**

■ Tänk om det vore lika skadligt att använda ordet knark som att använda knarket i sig. Då kanske folk skulle tänka till lite och inte skylla på det "\$@t@ns knarket" så fort vi ungdomar gör nåt skit. När rökte ni er första cigg? När tog ni er första öl/cider? Upp till bevis! (För ni började väl inte först vid 30-årskalaset?) **b*tches.**

■ Ålänningar förenen eder! Ingen vårjakt inget Lissabonfördrag. **040.**

■ Vi är förkylda med rinnande näsa, hosta och tempstegring. Kan vi få svininfluensan? **Undrade Britt-Marie med man.**

■ Hör du du som var hit i natt och

släppte luften ur däck. Du verkar inte förstå vad man säger åt dej. **0457.**

■ Kan någon hjälpa mig var jag kan gå en fotvårdsutbildning eller kurs här på Åland eller på distans någon annanstans? **Tacksam för svar.**

■ Messa Nyan skulle göra sig bra på barnsidan. **H ironisk och anonym lustigkurre.**

■ Ni som pratar skit om andra har ni inget eget liv? Ta reda på fakta innan ni öppnar er stora trut. Och gå fram till den ni pratar om i stället för att prata skit om något ni inte har ett jäkla hum om! **Hälsn från en utsatt**

■ Hej du kille som ville hälsa på blondinen på Park i lördags som stod och prata med en brunett. Vad hade hon på sig? Kjol och linne+skjorta? Du skrev att hon sagt att du var söt. Det var vid garderoben vid 12 halv 1 tiden på natten. **Kram.**

Skarva ... 469.498 euro ägarrepres-tantens varvskommission brukar ligga på ca 3 % En tillfällighet endast, men fastställd som normal kutym i fallet Wärtsilä. **Gotlandsbolaget.**

■ Dagens riskvast till dej på den mörkblåa 125:an, med 4-taktsmotor,

som tog genvägen mellan Nyan och sjukhuset i onsdags morse kl 09.35 Håll i varje fall 30 km/h om du ska köra där för det glömde du bort nu! Det gick minst 60-70 km/h på 30-väg. Ditt reg. nummer är antecknat. **040.**

■ Tack till den ärlige person som lämnade in min stegräknare när jag slarvat den efter mig. **N.**

■ Ha,ha jag minns nog dagen jag kallade dig för trögska. Och du får ingen förlåtelse utav mig. Fundera på det nu och meddela mig vad du kommit fram till. **0457.**

NYANS ROS

...och stort beröm åt **MCA-jouren** för distanslotsning genom boxar och muxar. **Gustaf S.**

...till alla 4 ”**killar**” i kassorna på Kantarellen! Dom är glada och gör att man känner sig välkommen där!Vi handlar där ca 4 ggr/ vecka.

...till **Jens Söderström** på Williams buss, som körde oss i lördags till Stockholm och som hittade min borttappade guldring, och till **Anja Hagman** för den lyckade teaterresan. **Karin.**

ZITS

”Kavla upp ärmnen, kräv din rätt, gör din plikt – ta din spruta.
EXPRESSEN CITERAD I HUFVUDSTADSBLADET.

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Mitt i allt Nina Fellman

Skönheten i en grävmaskin i arbete

Utanför mitt arbetsrum växer ett hus fram. Det är en bilförsäljare som bygger, och vad jag kan bedöma ska det bli en visningshall för nya bilar. För några dagar sedan stod där en grävmaskin och grävde, bemannad av pojken i grannhuset på Klinten, han som bara var en liten pilt när vi flyttade in för 13 år sedan. Redan då var han en rackare på att köra fordon, mest åkgräsklippare på den tiden. Under tomma stunder (i skallen) tittade jag på när grävskepans arm vred och bände bort jord med skickliga precisa rörelser. Det såg nästan ut som om den dansade nån slags sirlig mekanisk menuett.

Jag tänkte på en bok jag läste för flera år sedan, The Lost Language of Cranes av David Leavitt. I den finns berättelsen om ett barn som lämnas oomskött i en spjålsäng med den enda kontakten till yttrevärlden genom ett fönster ut mot en byggarbetsplats. Det språk barnet kände var lyftkranarnas rörelser mot himlen, tolkade till tröst och kärlek. I en annan bok jag läste nyligen hade huvudpersonen ett särskilt nära och intensivt förhållande till de insektliknande konstruktioner som håller uppe högspänningsledningar. Kraftledningsstolpar.

Jag tänkte att det var en romankonstruktion, för att illustrera ett skeende i kvinnans inre, tills jag hittade hur många websajter som helst dit folk skickar in bilder på kraftledningsstolpar. I motljus, i storm, i olika miljöer. Och de är vackra. Och visst säger de på något sätt något om människans existens, i all sin futuristiska nakenhet.

Det mekaniska och industriella har för mig alltid varit främst en fråga om funktion. Vi skolas att tycka att naturen och möjligen bruksföremål från tidigare sekel är vackra. Träbåtar och randmod och sånt. Nu inser jag att människan kanske inte kan åstadkomma något som är bara fult. Även i de mest stinkande fabriker, de grövsta maskiner och brutalaste verktyg finns symmetri, harmoni och linjer som någon har tänkt ut. Även i det som inte är tänkt så ser människan skönhet, för att hon behöver att det ska finnas där. Eftersom huset som byggs utanför mitt fönster bara är i gjutformsstadiet ännu, så har jag mycket skönhet kvar att beskåda.

Kolla in www.gorge.org för tjusiga bilder på kraftledningsstolpar.

Frestande. Rent bokstavligt hamnar ålänningarna inte i Lissabon, även om fiskdiskarna är frestande fina. Men ett ja till Lissabonfördraget ligger nu betydligt närmare än för någon månad sedan. Arkivfoto: HARRIET TUOMINEN

På väg mot Lissabon

Det måste komma, så småningom, Ålands ja till Lissabonfördraget. Nu har lagtinget pressat riket så långt man kan komma och efter det finns det ingen anledning att säga nej. Lissabonfördraget i sig innebär ingenting negativt för Åland medan ett nej kan ställa till komplikationer.

Självstyrelsepolitiska nämnden i lagtinget säger ja till fördraget. Det är bara Obundna och Ålands framtid som säger nej. Om de övriga har sina grupper bakom blir det alltså mycket klar majoritet i lagtinget för ett ja när ärendet går till slutlig omröstning. Något annat var inte heller att vänta. Att Åland fortfarande inte har en egen parlamentsplats – ett av de krav lagtinget ställde för ett ja – kan av den högljudda oppositionen föras fram som ett misslyckande från landskapsregeringens sida. Men var det någon som överhuvudtaget räknade med att platsen kunde finnas inom räckhåll? Knapast. Att nu (Ob) och (Åf) tar den uteblivna platsen som anledning att rösta nej beror inte på att de räknar med att parlamentsplatsen kommer närmare på så sätt. Det bara visar på att de två partigrupperna har en annan agenda än de övriga. Det är mer givande att visa hur illa Åland behandlas än att försöka komma överens om delmål. Därmed inte sagt att det är moraliskt rätt av riksdagen/rikspartierna att förvägra Åland platsen.

Att det skulle gå så här blev klart när Finland ratificerade fördraget. Det åländska trumfkortet, att med sitt nej stoppa fördraget i hela EU, var borta. Självstyrelsepolitiska

nämnden kritiserar därför president **Tarja Halonen** för att hon inte väntade på Ålands ställningstagande. Man efterlyser en ändring av självstyrelselagen, så att det klart sägs ut att ett godkännande av den här sortens fördrag kräver bifall av lagtinget.

Det intressanta i sammanhanget är att det i dag råder delade meningar om hur landet ligger. Det har hävdats dels att Finland inte kan ratificera fördraget om Åland säger nej, för då kan Finland inte garantera att fördragen träder i kraft i hela landet. Dels har det sagts att om Åland säger nej så träder avtalet inte i kraft på Åland till de delar där finns punkter där Åland bestämmer själv. Men Finland och resten av EU kan Åland inte styra över. Mycket tyder på att de flesta sakkunniga håller på den senare tolkningen. Till dem hör förvaltningsrådet **Niilo Jääskinen**, som på inbjudan av Ålands framtid var på Åland i fjol och lade ut texten om behörigheterna. Men i så fall kan det inte ha varit fel av presidenten att ratificera fördraget? Självstyrelsepolitiska nämnden lutar med andra ord åt den andra tolkningen.

I komplicerade juridiska frågor är det inte lätt att komma fram till en enda sanning. Men med tanke på hur mycket tid och energi

som har lagts ner på detta skulle det vara bra om någon en gång för alla kunde tala om hur det är. Om ingen klarar av att dra en entydig slutsats av de lagar som finns i dag så kanske man kunde enas om en ny skrivning någonstans. Det lär inte dröja så många år innan det åter är aktuellt med ett nytt grundfördrag för EU, det omarbetade Lissabonfördraget stannar halvvägs. Och när det förslaget kommer så sitter lagtinget där igen och mäter krafterna med riksdag och regering (man kan på goda grunder befara att parlamentsplatsen fortfarande är aktuell) utan att veta hur stadig grund man står på. Eller ostadig. Men man kanske inte vill veta, varken lagtinget eller riksdagen, för säkerhets skull.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhets tips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax

Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax

**ANNONS-
AVDELNINGEN**
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

**PRENUMERATIONS-
PRISER**
1.2.2009

Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15
Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång Transport till/från Mariehamn-Långnäs reserveras med båtresan				
L = Långnäs				

BILJETTBYRÅN ändrad öppettid: 09.30-17.00

SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 9-21, lör-sön 10-18
(1,72 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)
www.tallinksilja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 - 00.50	→ 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00	→ 04.50 - 18.00
TALLINK	
Check-in senast 30 min. före avgång	
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552	
(1,72 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)	
www.tallinksilja.fi	

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 31.12.2009			
ROSELLA måndag-torsdag		fredag-lördag	
M:hamn	Kapellskär	M:hamn	Kapellskär
08.00	→ 09.15	07.30	→ 08.30
16.00	→ 17.30	12.45	→ 14.00
15.30	→ 12.00	18.30	→ 19.30
22.00	→ 19.00	12.00	→ 09.00
		18.00	→ 15.00
		23.00	→ 20.00
Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 55 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.			
Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.			
Åland-Stockholm dagligen		Åland-Finland dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO/H:FORS
01.10 L	→ 06.30	03.30 L	→ 07.35 Åbo
04.35 M	→ 09.40	14.25 M	→ 19.40 Åbo
09.55 M	→ 15.30	23.45 M	→ 09.55 Hel
14.25 M	→ 18.55	14.10 M	→ 08.45 Åbo
14.10 M	→ 07.45	01.00 L	→ 21.00 Åbo
23.40 M	→ 16.45	04.25 M	→ 17.30 Hel
07.45 M	→ 18.00		
03.20 L	→ 20.10		
M = Mariehamn L = Långnäs			
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.			
VIKING LINE		Storagatan 2, tel 260 11, boken 262 11 www.vikingline.ax	

Turlista t.o.m. 10/1 2010 (lokala tider)				
Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30
	Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00
Extraturer: Från Eckerö torsdag 15/10 kl. 08.30. Från Grisslehamn onsdag 23/12 kl. 20.00.				
Nöjeskruss med buss, båt, à la carte och underhållning! Fredagar och lördagar 18.30. 30 €/person				
Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.				
Bokning: tel. 28 300, växel 28 000 Grisslehamn tel. 0175-258 00 Bokning även på www.eckerolinjen.ax				
ECKERÖ LINJEN Torggatan 2, 22100 Mariehamn				

Ta en paus...

Alla dagar M:hamn Sthlm 10:00 → 15:45
Sthlm M:hamn 18:00 → 02:00
Sönd-Onsd 18:00 → 03:30
Torsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE

Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

MESSA NYAN

0457 32344

TORSdag 15 OKTOBER 2009

dagens ålänning | "Östernäs var som Barnen i Bullerbyn"

Rainer Eriksson står i Långnäs och väntar på Gudingen som ska ta honom hem till Kökar. Han har just gått av sitt arbetspass på Birka Paradise där han jobbar som inredningsreparatör, vilket bland annat innebär att han ska hålla hytterna fina.

Förstörs det mycket i hytterna?

–Inte på Paradise. Tar man betalt för kryssningarna så är det ordning på dem som åker med, säger Rainer.

Har du alltid bott på Kökar?

–Nej jag bodde i Östernäs i Mariehamn tills jag var tjugo. På den tiden var Östernäs lite som Alla vi barn i Bullerbyn, med massor av barn som sprang överallt.

Rainer är en aktiv kommuninvånare som sitter i socialnämnden, är kårchef i den frivilliga brandkåren och sitter i styrelsen för hembygds Museet. Han trivs på Kökar.

–Här är det ingen stress. Och ser man att någon gör nå-

Engagerad kökarsbo. Rainer Eriksson gillar att alla som flyttar till Kökar är engagerade och "med i maskineriet".

got galet säger man till, man går inte bara förbi som folk gör i Stockholm om någon blir nedsparkad i tunnelbanan. Vi har civilkurage.

Är hembygds Museet välbesökt?

–Det är det, men besökarna har nog minskat lite. Vi når inte riktigt båtturisterna, vi

måste bli bättre på att locka hit dem.

Vem går din hälsning till?
–Alla jag känner. Men frun och barnen behöver jag väl inte hälsa till för dem träffar jag snart.

TEXT OCH FOTO: TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

vädret | dagens rätt

Torsdag

Stockholm +7/-2 9 2,1m
Åbo +5/+3 3 0,4m
+6/+4 5 0,8m
+5/+7 5 0,4m

Fredag

Stockholm +4/+4 3 0,4m
Åbo +4/-0 1 0,2m
+6/+6 5 0,7m
+6/+6 6 0,7m

Lördag

Stockholm +4/+3 10
Åbo +4/+0 12
+6/+4 10 13

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	+5	☀
Åbo	+4	☀
Helsingfors	+5	☀
Stockholm	+5	☀

temp. vind m/s

Nyhamn	+5	NNO	13
Märket	+5	NNO	15
Kumlinge	+4	NNO	9

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	-1 cm
Åbo	-13 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	8:20	18:29
Helsingfors	8:01	18:09
Stockholm	7:27	17:39

Max/min temp. 7.10 - 14.10. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+13,1	7.10.	-4,6	11.10.
Åbo	+12,5	7.10.	-4,4	11.10.
H:fors	+11,6	7.10.	-2,4	11.10.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	12	☀
Åbo	11	☀
Helsingfors	12	☀

Utomlands i går

Köpenhamn	+7	Madrid	24
Oslo	+7	Rom	17
Bryssel	+8	Aten	20
Moskva	16	Las Palmas	26
London	14	Phuket	31
Paris	12	Peking	25

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Fisksoppa
400 g fiskfilé, t ex sej eller lax
1 stor purjolök, ca 150 g
1 gul lök
smör
1 krm svartpeppar
2 burkar passerade tomat, á 400 g
1 dl vatten
2,5 dl matlagingsgrädde
2 grönsaksbuljongtärningar
1 krm strösocker
0,5 tsk salt
1 dl hackad dill

Skär fisken i bitar. Strimla purjon. Skala och hacka löken. Fräs purjolök och lök i smör i en kastrull. Rör i peppar, tomat, vatten, grädde och buljongtärningar. Låt koka några minuter. Lägg i fisken och låt soppan koka på svag värme 2-3 min. Smaksätt med socker och salt. Strö dillen över. Källa: Arlaköket nr 3 2001 }

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

Yamaha Grizzly 350
-09 4x4
4.990€

DEMOKÖRD
Yamaha Grizzly 700
-07 4x4
SPECIALPRIS 10.000€

KEA.fi
KEA-CENTER
Varvsvägen 2, 22100 Mariehamn, tel. 22 424
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13

CYKLAMEN
3⁶⁰ st

ROSA BANDET ROSOR
5⁵⁰ bukett

Gäller tors-lör

MATHIS
Rosenblads
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

?

Har Du en sjukförsäkring?

ALANDIA Personförsäkring

Alandia-Bolagen,
PB 121, 22101 Mariehamn
Tel. 29 000, Fax 29 661
mhamn@alandia.com

Två upplysta talar på Åland

Kontakt med denna tystnadens plats ger fullkomlig tillfredsställelse, målet för det andliga sökandet har uppnåtts – Upplysningen. Kom och lyssna på mera och hör hur detta tillstånd är möjligt att uppnå för dig själv.

FREDAG 16/10 KL 19.00 PÅ HOTELL PARK 10€

MEDITATIONSKURS
startar torsdag 29/10 kl 18.00
För info ring Benita tel 15 595, 0457 343 7249 eller Marina, tel +46 54830802, +46 703097479 kvällstid

elfa

Skjutdörrar & förvaringsutrymmen

XL BYGG

SIMONS BYGG & TRÄ

Tel: 21 022 | Fax: 23 733
Dalkarbyvägen 11

www.jydepejsen.com

Jydepejsen

Du vet varför.

Värmekällan
-VI VÄRMER MÄNNISKOR-

Köpmansgatan 1 tfn 23 588
eller 0400 529 252
onsdag - fredag 11-17
(lunch 12.30-13.30)

STOR ORCHIDÉKAMPANJ

BRUDORCHIDÉ 2 stänglar
16,90

I sortimentet hittar du just nu flera andra orchidésorter!

BoGrönt

Rosenblads Trädgårdsbutik
Västra uffarten tfn 23 366
ÖPPET: vard 9-17, lörd 9-14

Thanom-taimassage
THAIMASSAGE
AROMATERAPIOLJOR
FOT

Boka en tid som passar dig!
vardagar kl 11.00-20.00
lördagar kl 12.00-18.00
Mobil: 0400 396 317
www.thanomtaimassage.com
Välkommen!

Gamla postkontoret, Nygatan 6, vån. 2, rum 247

SKALDJURSVECKOR 16-31 oktober

Restaurang NAUTICAL

BOKA: tel 19 931
ÖPPET: 17.00-22.30
Söndagar stängt